

گزارش اقتصادی شاپرک

دی ۱۴۰۴. شماره ۱۲۷

www.shaparak.ir

فهرست مطالب

فهرست شکل‌ها.....	۶
فهرست جداول.....	۸
پیشگفتار.....	۱۱
شاخص‌های عمده اقتصادی و عملکردی شرکت شاپرک در یک نگاه.....	۱۲
۱- جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی.....	۱۶
۱-۱- نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی.....	۱۷
۱-۱-۱- نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی.....	۱۸
۱-۱-۲- مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی.....	۱۹
۲-۱- بررسی ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP در طول زمان.....	۲۱
۱-۲-۱- قیاس روند فصلی ارزش تراکنش‌های شاپرک و تولید ناخالص داخلی.....	۲۲
۲-۲-۱- ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP.....	۲۳
۲- شاخص‌های عملکردی شاپرک.....	۲۵
۱-۲- آمار عملکردی شاپرک.....	۲۵
۱-۱-۲- آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک.....	۲۶
۲-۱-۲- رشد حقیقی ارزش تراکنش‌های شاپرکی.....	۲۷
۳-۱-۲- عملکرد شبکه شاپرک در توزیع ابزار پذیرش.....	۲۸
۴-۱-۲- عملکرد هر ابزار پذیرش به لحاظ تعداد و مبلغ تراکنشها.....	۲۹
۵-۱-۲- عملکرد شاپرک به ازای نوع خدمت.....	۳۵
۲-۲- نفوذ منطقه‌ای.....	۳۸
۱-۲-۲- ضریب نفوذ ابزار پذیرش فعال سیستمی.....	۳۸
۲-۲-۲- سرانه تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در کشور.....	۳۹
۳-۲-۲- تعداد و سرانه کارتهخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر استان.....	۳۹
۴-۲-۲- تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی.....	۴۵
۵-۲-۲- تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور.....	۴۶
۶-۲-۲- تعداد سرانه تراکنش‌های کارتهخوان فروشگاهی در استان‌های کشور.....	۴۷
۳-۲- شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها.....	۴۹
۱-۳-۲- دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پذیرش شبکه.....	۴۹
۲-۳-۲- نسبت متوسط ارزش دهک دهم به دهک اول تراکنش‌ها.....	۵۳
۳-۳-۲- بررسی دهک‌های قیمتی هر خدمت به تفکیک ابزار پذیرش.....	۵۵

۳- کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارت ۵۹

- ۱-۳- سهم تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها ۶۰
- ۲-۳- آنالیز خطاهای تراکنش‌ها ۶۰
- ۳-۳- کیفیت خدمات شاپرک ۶۳
- ۴-۳- آنالیز تراکنش‌ها ناتمام رخ داده در شبکه ۶۵

۴- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت ۶۸

- ۱-۴- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های PSP ۶۹
- ۱-۱-۴- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های حوزه پرداخت الکترونیک کارت ۶۹
- ۲-۱-۴- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش ۷۰
- ۳-۱-۴- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس ۷۴
- ۴-۱-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در تعداد خطاهای تراکنش‌ها ۷۸
- ۵-۱-۴- اندازه‌گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای ابزارهای پذیرش ۸۰
- ۶-۱-۴- اندازه‌گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای نوع سرویس ۸۲
- ۲-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزارهای پذیرش ۸۴
- ۳-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتهای فروشگاهی ۸۶
- ۱-۳-۴- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتهای فروشگاهی در استان‌های کشور ۸۷
- ۲-۳-۴- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی در استان‌های کشور ۸۹
- ۳-۳-۴- شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی در بعد کشوری ۹۱
- ۴-۳-۴- شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور ۹۶
- ۵-۳-۴- عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارتهای فروشگاهی کم‌تراکنش و فاقد تراکنش ۹۸
- ۴-۴- نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به فعال سیستمی شرکت‌های PSP ۱۰۱

۵- بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده ۱۰۳

- ۱-۵- سهم بازار پذیرندگی ۱۰۳
- ۱-۱-۵- سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از تعداد و مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت ۱۰۴
- ۲-۱-۵- سهم تعدادی و مبلغی بانک‌های پذیرنده از کل بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش ۱۰۵
- ۳-۱-۵- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده ۱۰۹
- ۴-۱-۵- اندازه‌گیری تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده هر یک از انواع ابزار پذیرش ۱۱۲
- ۲-۵- سهم بازار صادرکنندگی ۱۱۵
- ۱-۲-۵- تعداد کل هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در سوئیچ شاپرک ۱۱۵
- ۲-۲-۵- سهم بانک‌های صادرکننده از کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار ۱۱۶

- ۱۱۷-۳-۲-۵ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار
- ۱۱۸-۴-۲-۵ سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در همان بانک
- ۱۲۰-۵-۲-۵ اندازه‌گیری تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار
- ۱۲۱-۳-۵ سهم تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانک‌های کشور در نقش پذیرنده و صادرکننده
- ۱۲۸-۶- جمع‌بندی
- ۱۳۶-۷- واژه‌نامه

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۱ مقایسه روند شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی از ابتدای سال ۱۴۰۱ لغایت آبان ۱۴۰۴..... ۱۸
- شکل ۱-۲ مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی..... ۲۰
- شکل ۱-۳ مقایسه روند GDP و ارزش تراکنش‌های شاپرک در ۱۲ فصل منتهی به زمستان ۱۴۰۳..... ۲۲
- شکل ۱-۲ مقایسه میزان رشد تعداد تراکنش‌ها (میلیون عدد) در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴..... ۲۶
- شکل ۲-۲ مقایسه میزان رشد مبلغ تراکنش‌ها (همت) در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴..... ۲۶
- شکل ۲-۳ سهم هریک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴..... ۳۰
- شکل ۲-۴ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - آذر و دی ۱۴۰۴..... ۳۳
- شکل ۲-۵ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴ و ۱۴۰۳..... ۳۴
- شکل ۲-۶ سهم تعدادی انواع خدمات ارائه شده شاپرک - دی ۱۴۰۴..... ۳۵
- شکل ۲-۷ سهم انواع خدمات از مبلغ تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴..... ۳۶
- شکل ۲-۸ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی انواع خدمات - آذر و دی ۱۴۰۴..... ۳۶
- شکل ۲-۹ مقایسه نسبت مبلغی و تعدادی انواع خدمات - دی ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴..... ۳۷
- شکل ۲-۱۰ تغییر در تعداد کارتخوان فروشنده‌های فعال سیستمی در هر استان - دی نسبت به آذر ۱۴۰۴..... ۴۱
- شکل ۲-۱۱ تعداد کارتخوان فروشنده‌های (هزار عدد) فعال سیستمی در هر استان - دی ۱۴۰۴..... ۴۲
- شکل ۲-۱۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشنده‌های فعال سیستمی در هر استان به ازای افراد بالای ۱۸ سال - دی ۱۴۰۴..... ۴۴
- شکل ۲-۱۳ تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی در استان‌های کشور - دی ۱۴۰۴..... ۴۶
- شکل ۲-۱۴ سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشنده‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان - دی ۱۴۰۴..... ۴۸
- شکل ۲-۱۵ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشنده‌های (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴..... ۵۰
- شکل ۲-۱۶ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴..... ۵۱
- شکل ۲-۱۷ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴..... ۵۱
- شکل ۲-۱۸ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴..... ۵۳
- شکل ۲-۱۹ مقایسه روند نسبت متوسط مبالغ دهک دهم به دهک اول قیمتی از ابتدای سال ۱۴۰۲..... ۵۴
- شکل ۲-۲۰ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت خرید کالا و خدمات - دی ۱۴۰۴..... ۵۶
- شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ - دی ۱۴۰۴..... ۵۷
- شکل ۳-۱ سهم هر یک از انواع تراکنش‌های ناموفق - دی ۱۴۰۴..... ۶۱
- شکل ۳-۲ سهم هر یک از انواع تراکنش‌های ناموفق و تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴..... ۶۲

- شکل ۳-۳ روند کیفیت خدمات شاپرک در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴ ۶۴
- شکل ۳-۴ روند کیفیت خدمات شبکه پرداخت در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴ ۶۵
- شکل ۴-۱ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر تعداد تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴ ۶۹
- شکل ۴-۲ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر مبلغ تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴ ۷۰
- شکل ۴-۳ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴ ۷۲
- شکل ۴-۴ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴ ۷۴
- شکل ۴-۵ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - دی ۱۴۰۴ ۷۶
- شکل ۴-۶ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - دی ۱۴۰۴ ۷۷
- شکل ۴-۷ مقایسه شرکت‌های PSP در شاخص نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها - آذر و دی ۱۴۰۴ ۷۹
- شکل ۴-۸ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتهخوان فروشگاه‌های به تفکیک استان‌ها - دی ۱۴۰۴ ۸۹
- شکل ۴-۹ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتهخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر استان - دی ۱۴۰۴ ۹۱
- شکل ۴-۱۰ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتهخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت PSP - دی ۱۴۰۴ ۹۴
- شکل ۴-۱۱ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتهخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار هر شرکت PSP - دی ۱۴۰۴ ۹۶
- شکل ۴-۱۲ شاخص اثربخشی کارتهخوان‌های فروشگاه‌های شرکت‌های PSP به تفکیک هر استان - دی ۱۴۰۴ ۹۸
- شکل ۴-۱۳ مقایسه روند تغییر تعداد کارتهخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تاکنون ۹۹
- شکل ۵-۱ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت - دی ۱۴۰۴ ۱۰۴
- شکل ۵-۲ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت - دی ۱۴۰۴ ۱۰۵
- شکل ۵-۳ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک - دی ۱۴۰۴ ۱۱۶
- شکل ۵-۴ اختلاف در تعداد تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴ ۱۲۳
- شکل ۵-۵ مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴ ۱۲۴
- شکل ۵-۶ گردش مالی شاپرکی هر بانک (بر حسب میلیارد ریال) - دی ۱۴۰۴ ۱۲۶
- شکل ۵-۷ اختلاف در مبلغ تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴ ۱۲۷

فهرست جداول

جدول ۱-۱	مقایسه ماهانه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آبان ۱۴۰۴	۱۷
جدول ۱-۲	مقایسه ماهانه نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آبان ۱۴۰۴	۱۹
جدول ۱-۳	ارزش پرداخت‌های الکترونیک کارتی و GDP در ۱۲ فصل منتهی به زمستان ۱۴۰۳	۲۳
جدول ۱-۲	مقایسه آمار ماهانه تراکنش‌های شاپرک	۲۷
جدول ۲-۲	مقایسه آمار تراکنش‌های شاپرک نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳	۲۷
جدول ۳-۲	مقایسه رشد اسمی و حقیقی ارزش ماهانه تراکنش‌های شبکه شاپرک	۲۸
جدول ۴-۲	مقایسه رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک	۲۸
جدول ۵-۲	مقایسه تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته	۲۹
جدول ۶-۲	مقایسه سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی از کل ابزارهای بازار- دی ۱۴۰۴	۲۹
جدول ۷-۲	شاخص تعداد متوسط تراکنش‌ها به ازای هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴	۳۰
جدول ۸-۲	شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴	۳۱
جدول ۹-۲	شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - دی ۱۴۰۴	۳۲
جدول ۱۰-۲	شاخص متوسط مبلغ هر تراکنش ابزارهای پذیرش در سرویس‌های "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" - دی ۱۴۰۴	۳۳
جدول ۱۱-۲	ضریب نفوذ ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در کشور به ازای هر ۱۰۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال - دی ۱۴۰۴	۳۹
جدول ۱۲-۲	سرانه تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش به ازای جمعیت بالای ۱۸ سال کل کشور- دی ۱۴۰۴	۳۹
جدول ۱۳-۲	پنج استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی - آذر و دی ۱۴۰۴	۴۰
جدول ۱۴-۲	سرانه استانی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی به ازای افراد بالای ۱۸ سال - آذر و دی ماه ۱۴۰۴	۴۳
جدول ۱۵-۲	تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور- دی ۱۴۰۴	۴۷
جدول ۱۶-۲	مقایسه تغییرات ماهانه و نقطه به نقطه شاخص نسبت دهکی	۵۴
جدول ۱۷-۲	متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "خرید کالا و خدمات" به ازای هر ابزار پذیرش	۵۵
جدول ۱۸-۲	متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" به ازای هر ابزار پذیرش	۵۶
جدول ۱-۳	تعداد و سهم تراکنش‌های موفق و ناموفق از کل تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴	۶۰
جدول ۲-۳	مقایسه تعداد انواع تراکنش‌ها و خطاها - دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته	۶۱
جدول ۳-۳	آنالیز خطاهای رخ داده در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی - دی ۱۴۰۴	۶۲
جدول ۴-۳	قیاس سهم هر یک از انواع خطا - دی ۱۴۰۴ و ماه گذشته	۶۳
جدول ۵-۳	کیفیت خدمات شاپرک و کل شبکه پرداخت الکترونیک کارتی	۶۴

جدول ۳-۶ درصد تراکنش‌های ناتمام رخ داده در شبکه پرداخت شاپرک - آذر و دی ۱۴۰۴.....	۶۶
جدول ۴-۱ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۷۱
جدول ۴-۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - آذر و دی ۱۴۰۴.....	۷۳
جدول ۴-۳ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۷۵
جدول ۴-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۷۷
جدول ۴-۵ مقایسه نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌های هر شرکت PSP - آذر و دی ۱۴۰۴.....	۷۸
جدول ۴-۶ وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرفیندال-هیرشمن.....	۸۰
جدول ۴-۷ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای ابزارهای پذیرش- دی ۱۴۰۴.....	۸۱
جدول ۴-۸ مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP - آذر و دی ۱۴۰۴.....	۸۲
جدول ۴-۹ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای نوع سرویس- دی ۱۴۰۴.....	۸۲
جدول ۴-۱۰ مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP در آذر و دی ۱۴۰۴.....	۸۳
جدول ۴-۱۱ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۸۵
جدول ۴-۱۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۸۶
جدول ۴-۱۳ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشنده به تفکیک استان - دی ۱۴۰۴.....	۸۸
جدول ۴-۱۴ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشنده فعال سیستمی به تفکیک استان- دی ۱۴۰۴.....	۹۰
جدول ۴-۱۵ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشنده فعال سیستمی هر شرکت- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۹۳
جدول ۴-۱۶ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشنده تراکنش‌دار هر شرکت - آذر و دی ۱۴۰۴.....	۹۵
جدول ۴-۱۷ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشنده فعال سیستمی هر شرکت PSP در هر استان - دی ۱۴۰۴.....	۹۷
جدول ۴-۱۸ سهم تعداد کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش هر شرکت از کل کارتخوان‌های فعال سیستمی آن- دی ۱۴۰۴.....	۱۰۰
جدول ۴-۱۹ نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴.....	۱۰۱
جدول ۵-۱ سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴.....	۱۰۶
جدول ۵-۲ سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴.....	۱۰۷
جدول ۵-۳ سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - دی ۱۴۰۴.....	۱۰۹
جدول ۵-۴ سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - دی ۱۴۰۴.....	۱۱۱
جدول ۵-۵ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش- دی ۱۴۰۴.....	۱۱۳
جدول ۵-۶ مقایسه تغییر شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش- آذر و دی ۱۴۰۴.....	۱۱۴
جدول ۵-۷ مقایسه تعداد و سهم هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار- دی ۱۴۰۴.....	۱۱۵

پیشگفتار

مستند حاضر، گزارش شماره ۱۲۷ شاپرک است که به منظور اطلاع رسانی در فضای پرداخت الکترونیک کشور و با هدف کمک به فعالان حوزه پرداخت الکترونیک در عرصه‌های تصمیم‌گیری و اجرایی منتشر شده است. تدوین این گزارش ضمن بازنگری مستمر شاخص‌های ارائه شده در ۵ بخش اصلی زیر صورت می‌پذیرد:

۱. بخش «جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی» که به بیان شاخص‌های کلان اقتصادی شاپرک می‌پردازد.
۲. بخش «شاخص‌های عملکردی شاپرک» که عملکرد ابزارها و خدمات مختلف شبکه پرداخت و ضریب نفوذ منطقه‌ای آنها را تشریح می‌کند.
۳. بخش «کیفیت خدمات پرداخت کارتی» که میزان کیفیت خدمات حس‌شده و آمادگی شبکه در پذیرش تراکنش‌های پرداخت کارتی را بیان می‌کند.
۴. بخش «بررسی عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت» که نتیجه فعالیت شرکت‌ها را در کشور و هر استان نشان می‌دهد.
۵. بخش «بررسی عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده» که به بیان میزان مساعی بانک‌های صادرکننده و پذیرنده در صنعت پرداخت الکترونیک کشور پرداخته است.

شاخص‌های عمده اقتصادی و عملکردی شرکت شاپراک در یک نگاه

شاخص‌های مختلفی که جهت پایش وضعیت شرکت شاپراک، بصورت تفصیلی در این گزارش معرفی و محاسبه شده‌اند، مبنای محاسبه شاخص‌ها در فصل اول تا چهارم تراکنش‌های ۲۰۰ و در فصل پنجم تراکنش‌های ۲۲۰ می‌باشد. در جدول در یک نگاه، به طور خلاصه و در چهار دسته ارائه شده است. بخش‌های شاخص‌های جدول در یک نگاه به صورت زیر تقسیم‌بندی شده است:

- جایگاه شاپراک در اقتصاد ملی
- شاخص‌های عملکردی شاپراک
- شاخص‌های کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیکی کارت
- شاخص‌های بازار شبکه پرداخت الکترونیک کارتی (شامل عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت و عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده)

جزئیات و توضیحات بیشتر هر شاخص در ادامه و در بخش مربوطه بیان شده است.

شاخص های گزارش اقتصادی شاپرک در یک نگاه

▲ رشد نسبت به ماه گذشته
▼ کاهش نسبت به ماه گذشته
▢ بدون تغییر نسبت به ماه گذشته

۱ جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی

سهام از نقدینگی

▼	نسبت ارزش تراکنش های شاپرک به نقدینگی	۱۶/۸۹ درصد
▼	نسبت اسکناس و مسکوک به نقدینگی	۱/۶۷ درصد

۲ شاخص های عملکردی شاپرک در دی ماه ۱۴۰۴

آمار عملکردی

▼	تعداد تراکنش های شاپرک	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰ تراکنش
▼	ارزش تراکنش های شاپرک	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰ میلیون ریال

رشد اسمی و حقیقی ارزش تراکنش ها

▼	رشد اسمی ماهانه دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ۱۴۰۴	-۴/۱۰٪
▼	رشد حقیقی ماهانه دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ۱۴۰۴	-۱۱/۱۱٪
▲	رشد اسمی ماهانه دی ۱۴۰۴ نسبت به دی ۱۴۰۳	۴۹/۵۳٪
▼	رشد حقیقی ماهانه دی ۱۴۰۴ نسبت به دی ۱۴۰۳	-۶/۵۳٪

سهام هر یک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش ها

▼	ابزار پذیرش اینترنتی	۵/۸۸٪
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۱/۹۳٪
▼	کارتخوان فروشگاه	۹۰/۷۷٪
▲	ابزار موبایلی	۱/۴۱٪

سهام مبلغی هر یک از انواع خدمات شاپرک

▲	خرید کالا و خدمات	۹۸/۹۰٪
▼	پرداخت قبض و خرید شارژ	۱/۱۰٪

سهام تعدادی هر یک از انواع خدمات شاپرک

▼	خرید کالا و خدمات	۹۰/۰۰٪
▼	پرداخت قبض و خرید شارژ	۵/۱۴٪
▲	مانده گیری	۴/۸۶٪

ضریب نفوذ منطقه ای

سرانه ابزارهای پذیرش فعال سیستمی به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال کشور

▲	کل ابزارها	۱,۷۹۵/۴۹
▼	کارتخوان فروشگاه	۱,۷۰۱/۹۶
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۰/۶۸
▲	ابزار پذیرش اینترنتی	۹۲/۸۶
▲	ابزار موبایلی	۰/۰۳

سرانه تراکنش های هر ابزار پذیرش به ازای افراد بالای ۱۸ سال کشور

▼	کل ابزارها	۶۶/۸۶
▼	کارتخوان فروشگاه	۶۰/۶۹
▼	ابزار پذیرش کدهای دستوری	۱/۲۹
▼	ابزار پذیرش اینترنتی	۳/۹۳
▼	ابزار موبایلی	۰/۹۴۳

نفوذ منطقه ای کارتخوان فروشگاه های فعال سیستمی

▼	بیشترین تعداد	تهران ۱,۷۱۲,۱۵۱
▼	بیشترین تغییر	تهران -۱۰,۷۱۲
▲	بیشترین سرانه	مازندران ۰/۲۱۴
▼	بیشترین سرانه تعداد تراکنش	هرمزگان ۸۲/۴۶

نسبت دهکی مبالغ تراکنش های شاپرکی

▲	نسبت متوسط دهک دوم به دهک اول	۵۸۰/۷۳
---	-------------------------------	--------

گزارش اقتصادی شاپرک

۳

کیفیت انجام خدمات پرداخت

سهام تراکنش های موفق

درصد تراکنش های موفق به کل تراکنش ها	۹۹/۴۰٪	▼
درصد تراکنش های موفق شاپرک به کل تراکنش ها	۹۹/۹۷٪	▼
سهام هر یک از خطاهای رخ داد در تراکنش ها		
خطای پذیرندگی	۰/۹۱٪	▲
خطای شاپرکی	۰/۴۳٪	▼
خطای صادر کنندگی	۷/۰۱٪	▲
خطای کاربری	۹۱/۶۵٪	▼

کیفیت ارائه خدمات

سطح کیفیت ارائه خدمات شبکه	۹۹/۴۰٪	▼
سطح کیفیت ارائه خدمات شاپرک	۹۹/۹۷٪	▲

تراکنش های ناتمام

درصد تراکنش های معوق از کل تراکنش ها	۰/۱۵٪	▲
درصد تغییرات تراکنش های معوق	۸۸/۲۳٪	▲

۴

شاخص های بازار شبکه پرداخت الکترونیکی کارتی در دی ۱۴۰۴

شاخص اثربخشی کارتخوان فروشنده های فعال سیستمی

بالاترین میزان شاخص	۳/۵۳۶	▲	فراپردازان آروند امید
پایین ترین میزان شاخص	۰/۲۷۶	▼	الکترونیک کارت دماوند

نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش ها

بالاترین میزان شاخص	۰/۲۶۹٪	▲	الکترونیک کارت دماوند
پایین ترین میزان شاخص	۰/۰۰۹٪	▼	پرداخت نوین آراین

سهام کارتخوان های کم و فاقد تراکنش از پایانه های فعال

بیشترین سهم	۴۴/۷۵٪	▲	الکترونیک کارت دماوند
کمترین سهم	۷/۷۸٪	▲	به پرداخت ملت

ستون اول مربوط به شرکت های PSP و ستون دوم مربوط به بانک های پذیرنده

بالاترین سهم از کل تراکنش های بازار

سهم مبلغی	۲۳/۸۱٪	▲	به پرداخت ملت	۱۸/۰۲٪	▲	بانک ملت
سهم تعدادی	۲۰/۵۹٪	▼	به پرداخت ملت	۱۵/۹۸٪	▼	بانک ملت

بالاترین سهم مبلغ تراکنش ها از بازار هر یک از ابزارهای پذیرش

کارتخوان فروشگاه	۲۰/۷۱٪	▲	به پرداخت ملت	۱۶/۸۳٪	▼	بانک ملت
ابزار پذیرش اینترنتی	۳۲/۸۱٪	▼	به پرداخت ملت	۳۱/۴۷٪	▲	بانک ملت
ابزار پذیرش کدهای دستوری	۴۶/۱۳٪	▲	به پرداخت ملت	۴۶/۳۳٪	▲	بانک ملت
ابزار موبایلی	۹۸/۳۱٪	▲	آسان پرداخت پرشین	۴۶/۷۲٪	▼	بانک شهر

بالاترین سهم تعداد تراکنش ها از بازار هر یک از ابزارهای پذیرش

ابزار پذیرش اینترنتی	۴۴/۸۷٪	▼	به پرداخت ملت	۳۱/۳۶٪	▼	بانک ملت
ابزار پذیرش کدهای دستوری	۴۷/۰۵٪	▲	به پرداخت ملت	۴۷/۷۵٪	▲	بانک ملت
کارتخوان فروشگاه	۲۰/۲۴٪	▼	پرداخت الکترونیک سامان	۱۵/۷۹٪	▲	بانک سپه
ابزار موبایلی	۹۸/۶۱٪	▲	آسان پرداخت پرشین	۶۸/۳۳٪	▲	بانک شهر

شاخص هر فیندال - هیرشمن (HHI)

ابزار پذیرش اینترنتی	۲/۸۲۷	▼	۱/۴۹۴	▼
ابزار پذیرش کدهای دستوری	۳/۳۳۹	▲	۳/۱۸۹	▲
کارتخوان فروشگاه	۱/۲۷۴	▲	۸۷۹	▲
ابزار موبایلی	۹/۷۲۶	▲	۵/۰۲۶	▲

بالاترین سهم بانک های صادر کنند از تعداد کارت های تراکنش دار

کارت هدیه و بن کارت	بانک شهر	۱۷/۳۸٪	▼
کارت اعتباری	بانک ملت	۱۷/۳۸٪	▼
کارت برداشت نقدی	بانک ملی	۲۲/۰۲٪	▲

میزان تغییرات بر اساس مقادیر ماه گذشته محاسبه شده است.

فصل ۱

جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی

بررسی کلان اقتصادی عملکرد شبکه الکترونیک پرداخت کارتی، شاپرک با استفاده از قیاس با شاخص‌های اقتصادی در این بخش از گزارش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۱- جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی

در این بخش، جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی و از جمله نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی تبیین شده است. به علاوه روند ارزش تراکنش‌های شاپرک و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در این بخش مقایسه شده است که در نتیجه آن می‌توان تغییر رفتار افراد جامعه در تمایل به پرداخت الکترونیکی را در طول زمان مشاهده کرد. محاسبه سهم ارزش پرداخت‌های الکترونیکی کارتی شاپرک از کل GDP نیز شاخص دیگری است که نمایانگر جایگاه و گستره فعالیت شبکه شاپرک با توجه به اندازه اقتصاد ملی است.

۱-۱- نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی

این شاخص نشان می‌دهد که صنعت پرداخت الکترونیک تا چه میزان در اقتصاد ملی نقش داشته و چقدر در تسهیل مبادلات اقتصادی کشور موثر بوده است. برای بررسی نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی، درصدی از نقدینگی^۱ که به صورت الکترونیکی پرداخت شده، محاسبه می‌شود.

شایان توجه است در محاسبه این شاخص از اطلاعات موجود (تا آبان ۱۴۰۴) استفاده شده است.

جدول ۱-۱ مقایسه ماهانه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آبان ۱۴۰۴

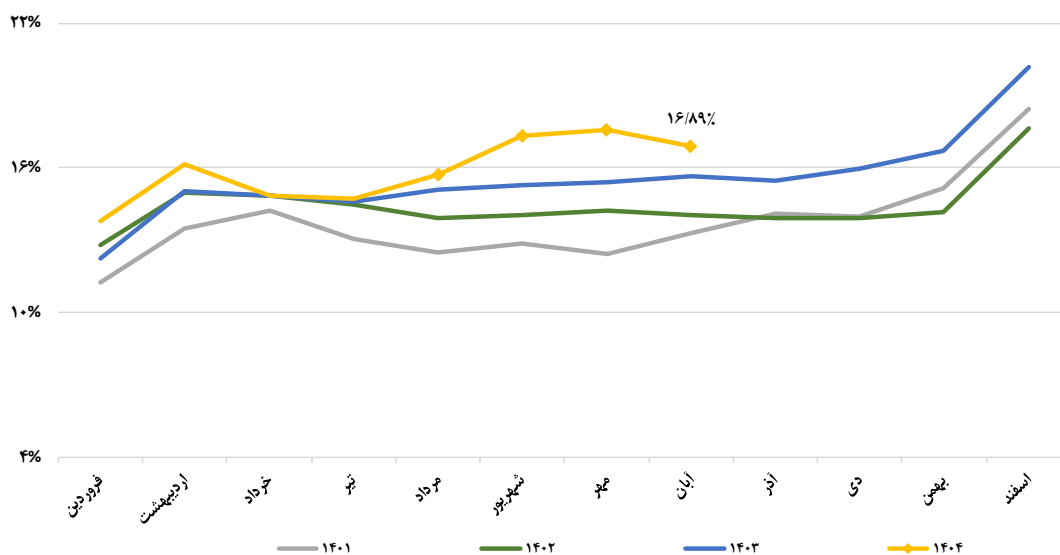
دوره	نقدینگی (میلیارد ریال)	ارزش تراکنش‌های شاپرک (میلیارد ریال)	نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی
آذر ۱۴۰۳	۹۶,۰۳۶,۱۰۰	۱۴,۸۴۱,۳۴۰	۱۵/۴۵٪
دی ۱۴۰۳	۹۷,۳۳۳,۳۰۰	۱۵,۵۲۰,۳۹۱	۱۵/۹۶٪
بهمن ۱۴۰۳	۹۹,۴۲۰,۱۰۰	۱۶,۶۱۱,۳۶۹	۱۶/۷۱٪
اسفند ۱۴۰۳	۱۰۱,۶۵۹,۵۰۰	۲۰,۵۳۹,۳۷۲	۲۰/۲۰٪
فروردین ۱۴۰۴	۱۰۵,۲۸۸,۶۰۰	۱۴,۵۰۱,۱۸۸	۱۳/۷۷٪
اردیبهشت ۱۴۰۴	۱۰۷,۳۹۲,۶۰۰	۱۷,۳۲۵,۳۷۱	۱۶/۱۳٪
خرداد ۱۴۰۴	۱۱۰,۵۸۸,۰۰۰	۱۶,۴۱۶,۸۴۸	۱۴/۸۵٪
تیر ۱۴۰۴	۱۱۵,۷۸۳,۳۰۰	۱۷,۰۳۸,۸۶۰	۱۴/۷۲٪
مرداد ۱۴۰۴	۱۲۰,۱۴۹,۳۰۰	۱۸,۸۶۲,۶۴۳	۱۵/۷۰٪
شهریور ۱۴۰۴	۱۲۴,۰۸۷,۳۰۰	۲۱,۵۱۷,۷۳۸	۱۷/۳۴٪
مهر ۱۴۰۴	۱۲۸,۰۰۹,۱۰۰	۲۲,۴۷۷,۸۷۹	۱۷/۵۶٪
آبان ۱۴۰۴	۱۳۱,۸۴۵,۳۰۰	۲۲,۲۶۹,۱۷۷	۱۶/۸۹٪

در آبان ۱۴۰۴ ارزش تراکنش‌های شاپرک ۱۶/۸۹ درصد از کل نقدینگی بوده است که این شاخص نسبت به ماه مهر ۱۴۰۴، کاهش ۰/۶۷- درصدی داشته است.

^۱ آمارهای نقدینگی و اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. از بخش پولی و بانکی در گزارش‌های گزیده آمارهای اقتصادی استخراج شده است.

در آبان ۱۴۰۴، ارزش تراکنش‌های شاپرک کاهش ۰/۹۳ درصدی داشته است که در قیاس با رشد ۳/۰۰ درصدی نقدینگی نسبت به ماه گذشته، کاهش شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی به نقدینگی نسبت به ماه مهر ۱۴۰۴ را در پی داشته است.

در زمان تولید گزارش حاضر، آمار میزان نقدینگی تا آبان ۱۴۰۴ منتشر شده است، لذا نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی به تفکیک هر سال در دوره‌ی زمانی سال ۱۴۰۱ لغایت آبان ۱۴۰۴ در شکل ۱-۱ ترسیم شده است که بیانگر روند رو به رشد و نوسانی این شاخص در مدت مورد بررسی است.

شکل ۱-۱ مقایسه روند شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی از ابتدای سال ۱۴۰۱ لغایت آبان ۱۴۰۴

۱-۱-۱- نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

درصدی از نقدینگی که به صورت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص جامعه وجود دارد و پرداخت نقدی را ممکن ساخته، در جدول ۲-۱ ارائه شده است.

جدول ۱-۲ مقایسه ماهانه نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در ۱۲ ماه منتهی به آبان ۱۴۰۴

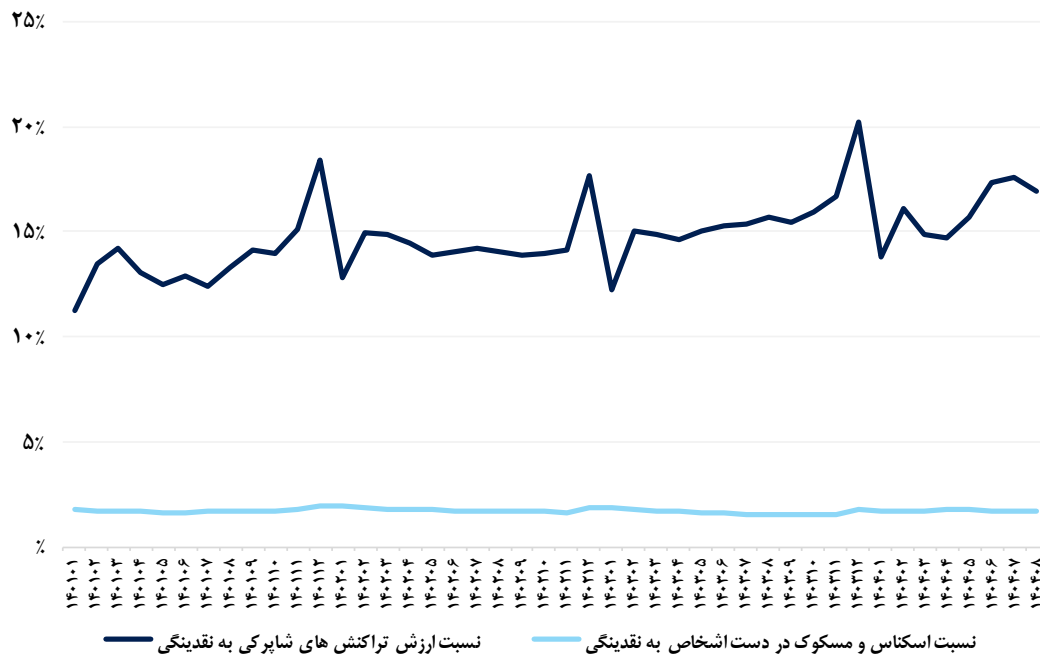
دوره	نقدینگی (میلیارد ریال)	اسکناس و مسکوک در دست اشخاص (میلیارد ریال)	نسبت اسکناس و مسکوکات به نقدینگی
آذر ۱۴۰۳	۹۶،۰۳۶،۱۰۰	۱،۴۹۱،۴۰۰	۱/۵۵٪
دی ۱۴۰۳	۹۷،۲۳۳،۳۰۰	۱،۵۰۵،۷۰۰	۱/۵۵٪
بهمن ۱۴۰۳	۹۹،۴۲۰،۱۰۰	۱،۵۲۳،۰۰۰	۱/۵۳٪
اسفند ۱۴۰۳	۱۰۱،۶۵۹،۵۰۰	۱،۷۹۱،۳۰۰	۱/۷۶٪
فروردین ۱۴۰۴	۱۰۵،۲۸۸،۶۰۰	۱،۸۲۲،۲۰۰	۱/۷۳٪
اردیبهشت ۱۴۰۴	۱۰۷،۳۹۲،۶۰۰	۱،۸۱۸،۶۰۰	۱/۶۹٪
خرداد ۱۴۰۴	۱۱۰،۵۸۸،۰۰۰	۱،۹۱۴،۷۰۰	۱/۷۳٪
تیر ۱۴۰۴	۱۱۵،۷۸۳،۳۰۰	۲،۰۶۳،۴۰۰	۱/۷۸٪
مرداد ۱۴۰۴	۱۲۰،۱۴۹،۳۰۰	۲،۱۰۲،۹۰۰	۱/۷۵٪
شهریور ۱۴۰۴	۱۲۴،۰۸۷،۳۰۰	۲،۱۵۲،۰۰۰	۱/۷۳٪
مهر ۱۴۰۴	۱۲۸،۰۰۹،۱۰۰	۲،۱۹۵،۱۰۰	۱/۷۱٪
آبان ۱۴۰۴	۱۳۱،۸۴۵،۳۰۰	۲،۲۰۵،۱۰۰	۱/۶۷٪

در آبان ۱۴۰۴، ۱/۶۷ درصد از کل نقدینگی، متعلق به اسکناس و مسکوک در دست اشخاص بوده است که نسبت به مقدار مشابه در مهر ۱۴۰۴ کاهش ۰/۰۴- درصدی را تجربه نموده است. در آبان ۱۴۰۴ میزان نقدینگی با افزایش ۳/۰۰ درصدی همراه بوده و میزان اسکناس و مسکوک در دست اشخاص نیز با افزایش ۰/۴۶ درصدی همراه بوده است.

۱-۱-۲- مقایسه نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرکی و اسکناس و

مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

شکل زیر روند دو شاخص نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی را نشان داده و امکان مقایسه تغییرات ارزش تراکنش‌های پرداخت الکترونیک و حجم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص را به کل نقدینگی در طول زمان، ممکن می‌سازد.

شکل ۱-۲ مقایسه نسبت ارزش تراکنش های شاپرک و نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی

روند نسبت ارزش تراکنش های شاپرک به نقدینگی در طول مدت مورد بررسی (ابتدای سال ۱۴۰۱ تا آبان ۱۴۰۴) دارای برآیند صعودی بوده است و از ۱۱/۲۸ درصد در فروردین ۱۴۰۱ به ۱۶/۸۹ درصد در آبان ۱۴۰۴ افزایش یافته است. این در حالی است که نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی در طول این مدت روندی در مجموع کاهشی داشته و از ۱/۷۶ درصد به ۱/۶۷ درصد رسیده است. به عبارت دیگر، گسترش نفوذ ابزارهای پذیرش، یکی از دلایل کاهش ۰/۰۹ درصدی نسبت اسکناس و مسکوک به نقدینگی در مدت مورد بررسی بوده است که انتظار می رود این روند کاهشی همچنان تداوم داشته باشد.

۲-۱- بررسی ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP در طول زمان

بر اساس انتظارات و در حالت عمومی، رابطه مستقیمی بین تقاضا در دوره مشخص و مبلغ پرداخت‌های صورت گرفته در آن دوره وجود دارد؛ چرا که بهای کالای مورد تقاضا به صورت الکترونیکی و یا نقدی پرداخت می‌شود. از سوی دیگر عواملی از قبیل تورم، نرخ بهره، رکود و رونق اقتصادی، اوضاع سیاسی و سایر عوامل، بر تقاضا، عادات و رفتار مصرفی آحاد جامعه اثرگذار است. به عنوان مثال در یک اقتصاد رکودی، با کاهش تقاضا و خرید کالاها و خدمات، انتظار بر آن است که پرداخت وجوه چه به صورت نقدی و چه به صورت الکترونیکی در مجموع کاهش یابد.

به عبارت دیگر روند ارزش پرداخت‌های الکترونیک کارت، به تنهایی عملکرد شرکت شاپرک و یا اعتماد افراد جامعه به صنعت پرداخت الکترونیک کارت را نشان نداده و لازم است بررسی ارزش تراکنش‌های کارت را با توجه به وضعیت سیکل‌های تجاری^۲ و دوره‌های رکود و رونق اقتصادی کشور و نسبت به تولید ناخالص داخلی مورد تحلیل قرار داد.

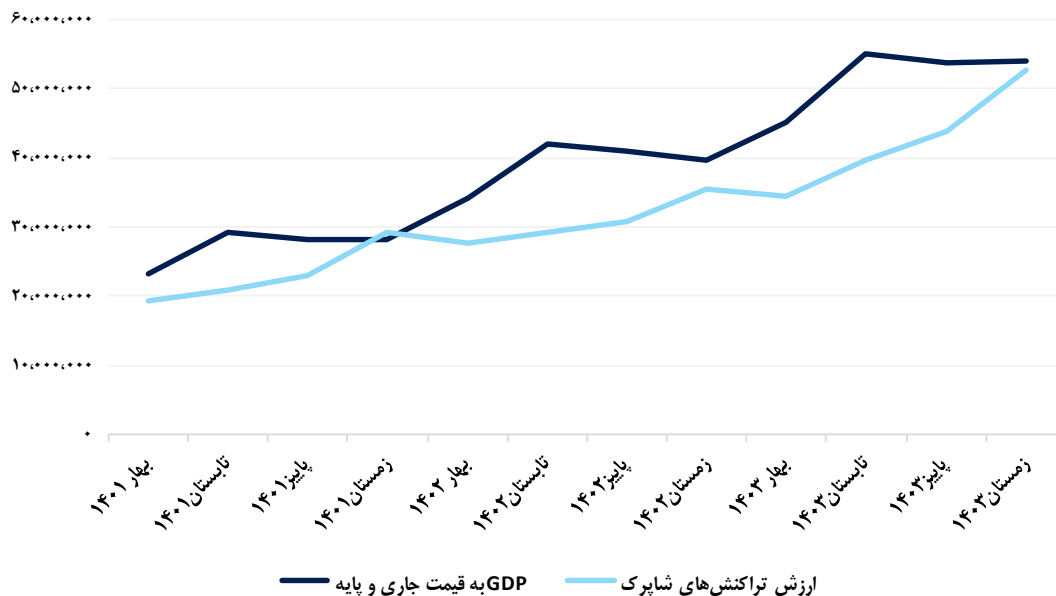
در شکل ۱-۳ روند تولید ناخالص داخلی^۳ به قیمت پایه بر حسب قیمت‌های جاری و ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک در ۱۲ فصل منتهی به زمستان ۱۴۰۳ به صورت فصلی ترسیم شده است^۴.

^۲ بررسی روند تاریخی تولید ناخالص داخلی هر کشوری به عنوان معیاری از سطح فعالیت اقتصادی آن کشور نمایان‌گر آن است که این متغیر در طول سال‌ها، حول یک روند رشد بلندمدت نوسان کرده است. این نوسانات در ادبیات اقتصادی به سیکل‌های تجاری معروفند.

^۳ به واژه نامه رجوع شود.

^۴ آمار تولید ناخالص داخلی از سایت بانک مرکزی ج.ا. و از گزارش سه ماهه نماگرهای اقتصادی اخذ شده است. در گزارش‌های منتشره بانک مرکزی ج.ا. آخرین اطلاعات موجود برای تولید ناخالص داخلی به صورت فصلی، مربوط به زمستان ۱۴۰۳ می‌باشد.

۱-۲-۱- قیاس روند فصلی ارزش تراکنش‌های شاپرک و تولید ناخالص داخلی

شکل ۳-۱ مقایسه روند GDP و ارزش تراکنش‌های شاپرک در فصل منتهی به زمستان ۱۴۰۳

در محاسبات تولید ناخالص داخلی برای جلوگیری از محاسبه چند باره ارزش کالای تولید شده، صرفاً ارزش کالاهای نهایی و نه واسط محاسبه می‌شود. اما از آنجا که ارزش تراکنش‌های شبکه پرداخت الکترونیک، شامل بهای همه انواع کالا، چه نهایی و چه واسط است، امکان بالاتر رفتن ارزش تراکنش‌ها از ارزش تولید ناخالص داخلی وجود داشته که به این دلیل ارزش تراکنش‌های شاپرک از میزان تولید ناخالص داخلی در برخی بازه‌های زمانی بیشتر است.

۱-۲-۲- ارزش تراکنش‌های شاپرک و GDP

ارزش تراکنش‌های شبکه پرداخت الکترونیک کارتی در کنار GDP، معیاری جهت نشان دادن گستره فعالیت شبکه شاپرک با توجه به اندازه اقتصاد ملی است. این آمار در طول زمان^۵ در جدول ۱-۳ ارائه شده است.

جدول ۱-۳ ارزش پرداخت‌های الکترونیک کارتی و GDP در ۱۲ فصل منتهی به زمستان ۱۴۰۳

دوره	GDP (میلیارد ریال)	ارزش تراکنش‌های شاپرک (میلیارد ریال)
بهار ۱۴۰۱	۲۳،۱۱۹،۷۹۳	۱۹،۳۶۷،۲۳۳
تابستان ۱۴۰۱	۲۹،۱۶۴،۶۹۷	۲۰،۸۲۵،۶۹۶
پاییز ۱۴۰۱	۲۸،۲۲۱،۳۴۱	۲۳،۰۹۴،۰۲۹
زمستان ۱۴۰۱	۲۸،۲۶۲،۱۵۴	۲۹،۳۶۹،۱۹۶
بهار ۱۴۰۲	۳۴،۱۶۳،۹۳۴	۲۷،۶۷۰،۸۲۳
تابستان ۱۴۰۲	۴۲،۰۸۹،۶۸۰	۲۹،۱۶۲،۶۷۰
پاییز ۱۴۰۲	۴۱،۱۱۱،۲۱۲	۳۰،۹۳۹،۰۱۰
زمستان ۱۴۰۲	۳۹،۷۶۹،۹۴۷	۳۵،۴۵۵،۲۰۷
بهار ۱۴۰۳	۴۵،۱۸۱،۲۲۳	۳۴،۳۹۵،۵۶۶
تابستان ۱۴۰۳	۵۵،۰۸۶،۱۵۶	۳۹،۶۰۶،۲۸۰
پاییز ۱۴۰۳	۵۳،۸۰۳،۷۲۵	۴۳،۷۶۵،۶۲۴
زمستان ۱۴۰۳	۵۳،۹۶۰،۱۶۲	۵۲،۶۷۱،۱۳۱

*در محاسبات GDP صرفاً ارزش مبادلات کالاها و محصولات نهایی لحاظ می‌شود و به دلیل جلوگیری از محاسبات چند باره ارزش کالاها، ارزش مبادلات کالاهای واسطه‌ای لحاظ نمی‌شود. لذا ارزش مبادلات الکترونیکی ممکن است به دلیل محاسبات ارزش مبادلات کالاهای واسطه‌ای، بیش از ارزش GDP شود.

^۵ در گزارش‌های منتشره بانک مرکزی ج.ا.ا. آخرین اطلاعات موجود برای تولید ناخالص داخلی به صورت فصلی، مربوط به زمستان ۱۴۰۳ می‌باشد.

فصل ۲

شاخص‌های عملکردی شاپرک

بررسی کلان عملکرد شبکه الکترونیکی پرداخت کارتی، شاپرک در این بخش از گزارش مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲- شاخص‌های عملکردی شاپرک

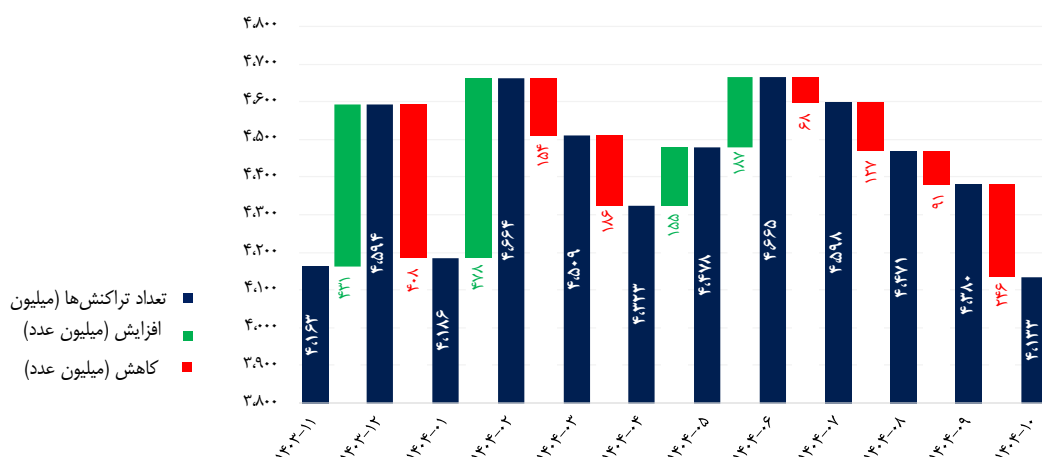
فعالیت و عملکرد پذیرندگی در کل شبکه پرداخت الکترونیک کارت در این بخش بررسی شده است. این بخش خود به سه زیر بخش "آمار عملکردی شاپرک"، "نفوذ منطقه‌ای" و نیز "شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها" تقسیم شده که در هر زیر بخش شاخص‌های مختلفی ارائه شده است.

۲-۱- آمار عملکردی شاپرک

در این بخش، عملکرد شاپرک به لحاظ تعدادی و ارزشی و نیز رشد اسمی و حقیقی آن، نسبت تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش و سهم هر یک از انواع خدمات پرداخت الکترونیک کارت (خرید کالا و خدمات، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده‌گیری) با ارائه شاخص‌هایی بررسی می‌شود.

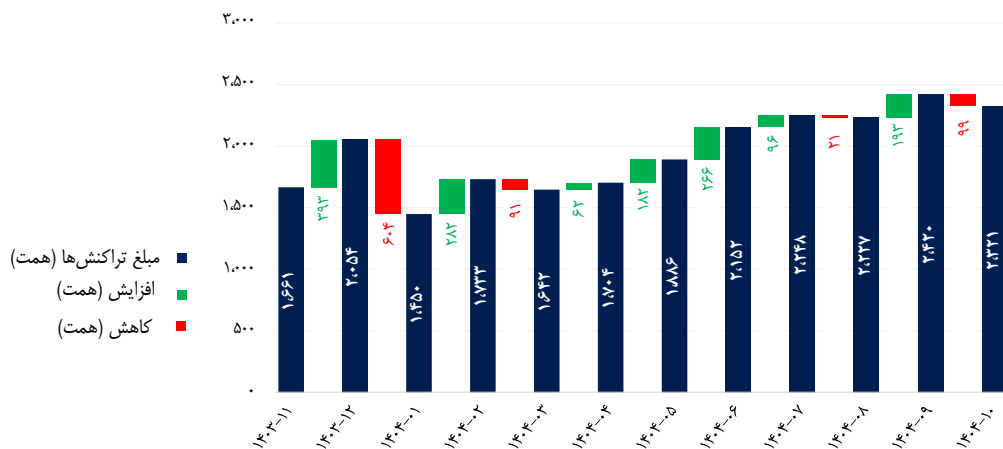
۲-۱-۱ آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک

در شکل ۲-۱، به بررسی تعداد تراکنش‌ها در ۱۲ ماه منتهی به دی ماه ۱۴۰۴ پرداخته شده است. همچنین میزان کاهش و افزایش هر ماه نسبت به ماه گذشته در نمودار قابل مشاهده است. با توجه به این نمودار بیشترین میزان افزایش و کاهش تعداد تراکنش نسبت به ماه گذشته به ترتیب در ماه‌های اردیبهشت و فروردین ۱۴۰۴ رخ داده است.

شکل ۲-۱- مقایسه میزان رشد تعداد تراکنش‌ها (میلیون عدد) در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴

در شکل ۲-۲، به بررسی مبلغ تراکنش‌ها در ۱۲ ماه منتهی به دی ماه ۱۴۰۴ پرداخته شده است. با توجه به این نمودار بیشترین میزان افزایش و کاهش مبلغ تراکنش نسبت به ماه گذشته به ترتیب در ماه‌های اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴ رخ داده است.

شکل ۲-۲- مقایسه میزان رشد مبلغ تراکنش‌ها (همت) در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴

در دی ماه ۱۴۰۴ بالغ بر ۴،۱۳۳ میلیون تراکنش با ارزش ۲۳،۲۰۸ هزار میلیارد ریال در شبکه الکترونیک پرداخت کارت پردازش شده که نسبت به آذر ماه رشد ۵/۶۲- درصدی در تعداد و ۴/۱۰- درصدی در ارزش ریالی داشته است. در جدول ۱-۲ آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک در دی ماه ۱۴۰۴ و نرخ رشد آن نسبت به ماه گذشته درج شده است.

جدول ۱-۲ مقایسه آمار ماهانه تراکنش‌های شاپرک

نوع	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
تعداد تراکنش	۴,۳۷۹,۶۰۶,۷۱۱	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	-۵/۶۲٪
مبلغ تراکنش (میلیون ریال)	۲۴,۲۰۱,۵۳۱,۶۷۰	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰	-۴/۱۰٪

همچنین جدول ۲-۲ حاوی آمار تعداد و ارزش تراکنش‌های شاپرک در دی ۱۴۰۴ و ماه مشابه سال گذشته به همراه نرخ رشد آن می‌باشد.

جدول ۲-۲ مقایسه آمار تراکنش‌های شاپرک نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳

نوع	دی ۱۴۰۳	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
تعداد تراکنش	۴,۱۵۴,۳۳۵,۳۴۸	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	-۰/۵۱٪
مبلغ تراکنش (میلیون ریال)	۱۵,۵۲۰,۳۹۰,۶۵۴	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰	۴۹/۵۳٪

بر اساس مندرجات جدول ۲-۲ تراکنش‌های دی ۱۴۰۴ به نسبت ماه مشابه سال ۱۴۰۳ از نظر تعدادی ۰/۵۱- و از نظر ریالی ۴۹/۵۳ درصد رشد داشته است.

۲-۱-۲- رشد حقیقی ارزش تراکنش‌های شاپرکی

در اقتصاد به منظور ارائه تحلیل‌های قابل اتکا، متغیرهای ارزشی و مبلغی را به صورت حقیقی بررسی می‌کنند. به این مفهوم که متغیر ارزشی اسمی^۱ را تورمزدایی نموده تا اثر عامل تورم موجب برداشت‌های اشتباه و انحراف در تصمیم‌گیری نشود. لذا شاخص مناسب‌تر برای بیان رشد ارزش تراکنش‌ها، بیان آن به صورت رشد حقیقی^۲ و تورمزدایی شده می‌باشد.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

^۲ ارزش تراکنش‌های شاپرک بدون اثرات تورم، برای محاسبه ارزش حقیقی، شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI) به قیمت سال پایه ۱۴۰۰ به صورت ماهانه از سایت مرکز آمار کشور اخذ شده است.

جدول ۲-۳ مقایسه رشد اسمی و حقیقی ارزش ماهانه تراکنش‌های شبکه شاپرک

ارزش تراکنش‌ها (میلیون ریال)	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
ارزش اسمی تراکنش‌ها	۲۴,۲۰۱,۵۳۱,۶۶۹/۸۵	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۲۹/۸۹	-۴/۱۰٪
ارزش حقیقی تراکنش‌ها	۵,۵۶۲,۲۹۱,۸۱۱/۰۴	۴,۹۴۴,۲۵۴,۰۱۱/۴۸	-۱۱/۱۱٪
شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI) *	۴۳۵/۱	۴۶۹/۴	۷/۸۸٪

*نرخ تورم ماهانه: نرخ رشد شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در دو ماه متوالی بیانگر نرخ تورم ماهانه می‌باشد. (مرجع آمار CPI از سایت مرکز آمار کشور می‌باشد.)

همان‌گونه که جدول ۲-۳ نشان می‌دهد ارزش اسمی تراکنش‌های دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته با رشد ۴/۱۰ درصدی همراه بوده و این در حالی است که ارزش حقیقی تراکنش‌ها رشد ۱۱/۱۱- درصدی را تجربه نموده است. ارزش حقیقی تراکنش‌ها در واقع ارزش تراکنش‌های شاپرک بدون در نظر گرفتن اثرات تورم می‌باشد. در ادامه طی جدول ۲-۴ مقایسه‌ای بین رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک آورده شده است.

جدول ۲-۴ مقایسه رشد حقیقی و اسمی نقطه به نقطه ارزش تراکنش‌های شبکه شاپرک

ارزش تراکنش‌ها (میلیون ریال)	دی ۱۴۰۳	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
ارزش اسمی تراکنش‌ها	۱۵,۵۲۰,۳۹۰,۶۵۳/۷۵	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۲۹/۸۹	۴۹/۵۳٪
ارزش حقیقی تراکنش‌ها	۵,۲۸۹,۸۴۰,۰۳۱/۹۵	۴,۹۴۴,۲۵۴,۰۱۱/۴۸	-۶/۵۳٪
شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی (CPI) *	۲۹۳/۴۰	۴۶۹/۴۰	۵۹/۹۹٪

*تورم نقطه به نقطه: رشد شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در ماه مشخص نسبت به ماه مشابه سال قبل را در نظر می‌گیرد. (مرجع آمار CPI: سایت مرکز آمار کشور می‌باشد.)

همانگونه که مشاهده می‌گردد، مندرجات جدول ۲-۴ رشد ۴۹/۵۳ درصدی در ارزش اسمی تراکنش‌ها در قیاس نقطه به نقطه بوده که می‌توان آن را شاهدهی برای افزایش استقبال عمومی از پرداخت الکترونیکی تفسیر کرد. همچنین ملاحظه می‌شود رشد حقیقی ارزش تراکنش‌ها بدون در نظر گرفتن اثرات تورم محاسبه شده ۵۳/۶ درصد می‌باشد.

۲-۱-۳- عملکرد شبکه شاپرک در توزیع ابزار پذیرش

سوئیچ شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) چهار نوع "ابزار پذیرش اینترنتی"، "ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)"، "ابزار پذیرش کارتهخوان فروشگاهی" و به تازگی "ابزار پذیرش موبایلی" را

پشتیبانی می‌نماید که در این بخش تعداد هر یک از این ابزارها، در کنار سایر عوامل نظیر تعداد تراکنش، دسترسی و توسعه شبکه پرداخت الکترونیک کارتی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این راستا تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی^۱ در دی ۱۴۰۴ در قیاس با ماه گذشته در جدول ۲-۵ ارائه شده است.

جدول ۲-۵ مقایسه تعداد هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی	
	دی ۱۴۰۴	آذر ۱۴۰۴
اینترنتی	۵۷۴,۰۶۴	۵۵۶,۸۹۰
کدهای دستوری (USSD)	۴,۱۹۰	۴,۲۲۸
کارتخوان فروشگاهی	۱۰,۵۲۱,۸۲۵	۱۰,۵۲۸,۰۲۷
موبایلی	۱۵۸	۱۳۱
مجموع ابزارها	۱۱,۱۰۰,۲۳۷	۱۱,۰۸۹,۲۷۶
	۳/۰۸٪	-۰/۹۰٪
	-۰/۰۶٪	۲۰/۶۱٪
	۰/۱۰٪	

بر اساس جدول ۲-۵ تعداد ابزارهای شاپرکی در مجموع نسبت به آذر ماه رشد ۰/۱۰ درصدی را تجربه نموده‌اند که به نظر می‌رسد سبب این تغییر، افزایش ۳/۰۸ درصدی تعداد ابزار اینترنتی می‌باشد. در ادامه آمار سهم بازار هر یک از ابزارها در جدول ۲-۶ ارائه شده است.

جدول ۲-۶ مقایسه سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی از کل ابزارهای بازار- دی ۱۴۰۴

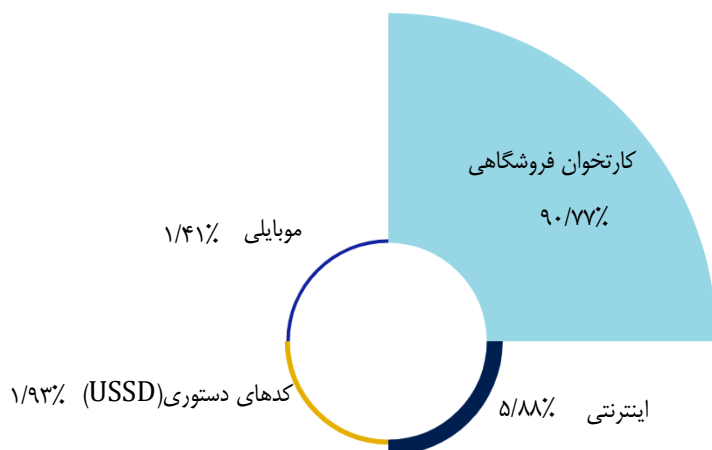
ابزار پذیرش	آذر ۱۴۰۴		دی ۱۴۰۴	
	تعداد ابزار فعال سیستمی	سهم از بازار	تعداد ابزار فعال سیستمی	سهم از بازار
اینترنتی	۵۵۶,۸۹۰	۵/۰۲٪	۵۷۴,۰۶۴	۵/۱۷٪
کدهای دستوری (USSD)	۴,۲۲۸	۰/۰۴٪	۴,۱۹۰	۰/۰۴٪
کارتخوان فروشگاهی	۱۰,۵۲۸,۰۲۷	۹۴/۹۴٪	۱۰,۵۲۱,۸۲۵	۹۴/۷۹٪
موبایلی	۱۳۱	۰/۰۰٪	۱۵۸	۰/۰۰٪
مجموع ابزارها	۱۱,۰۸۹,۲۷۶	۱۰۰/۰۰٪	۱۱,۱۰۰,۲۳۷	۱۰۰/۰۰٪

۲-۱-۴- عملکرد هر ابزار پذیرش به لحاظ تعداد و مبلغ تراکنش‌ها

سهم تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش نیز شاخص دیگری است که در شکل ۲-۳ نشان داده شده است. همانطور که مشخص است کارتخوان فروشگاهی با سهم ۹۰/۷۷ درصدی، بیشترین تعداد تراکنش را در

^۱ ابزارهایی که به لحاظ فنی امکان انجام تراکنش بر روی آن‌ها مهیا می‌باشد و در پایگاه داده شاپرک با وضعیت "Y" ثبت شده است.

بین سایر ابزارهای پذیرش داشته است و ابزار پذیرش اینترنتی، ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) و ابزار پذیرش موبایلی به ترتیب در جایگاه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

شکل ۳-۲ سهم هریک از ابزارهای پذیرش از تعداد تراکنش‌ها- دی ۱۴۰۴

بیشترین سهم بازار تراکنش‌های شاپرکی در اختیار ابزار کارتخوان فروشگاهی می‌باشد. این در حالی است که عواملی مانند وجود محدودیت انجام تراکنش بر روی ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)، تعداد بالای ابزار کارتخوان فروشگاهی، فراگیر بودن این ابزار، عدم نیاز این ابزار به تجهیزات مکمل دیگر نظیر کامپیوتر یا گوشی موبایل و عواملی از این دست را می‌توان از جمله عوامل تاثیر گذار بر تعداد تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی دانست. همچنین به منظور استفاده از ابزار پذیرش اینترنتی، به بستر اینترنتی امن و در استفاده از ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به وجود دستگاه گوشی تلفن همراه نیاز می‌باشد که ممکن است هنگام خرید در دسترس همگان قرار نداشته باشد. متوسط تعداد تراکنش به ازای هر یک از ابزارها در جدول ۲-۷ به خوبی قابل ملاحظه می‌باشد.

جدول ۲-۷ شاخص تعداد متوسط تراکنش‌ها به ازای هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی	تعداد تراکنش‌ها	تعداد تراکنش به ازای هر ابزار
اینترنتی	۵۷۴,۰۶۴	۲۴۳,۲۱۵,۳۰۸	۴۲۴
کدهای دستوری (USSD)	۴,۱۹۰	۷۹,۷۹۱,۴۶۶	۱۹,۰۴۳
کارتخوان فروشگاهی	۱۰,۵۲۱,۸۲۵	۳,۷۵۱,۹۷۹,۷۹۱	۳۵۷
موبایلی	۱۵۸	۵۸,۲۹۰,۳۲۵	۳۶۸,۹۲۶
مجموع ابزارها	۱۱,۱۰۰,۲۳۷	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	۳۷۲

متوسط تراکنش هر ابزار پذیرش شاپرکی در دی ۱۴۰۴، ۳۷۲ تراکنش می‌باشد که این تعداد نسبت به مقدار مشابه در ماه گذشته کاهش ۲۲/۵۸ واحدی (۵/۷۲- درصدی) را تجربه نموده است. بیشترین تغییر متوسط تعداد تراکنش مربوط به ابزار پذیرش موبایلی می‌باشد. در دی ماه متوسط تعداد تراکنش‌های اینترنتی با کاهش ۱۴/۰۴- درصدی از ۴۹۳ تراکنش در آذر ۱۴۰۴ به ۴۲۴ تراکنش رسیده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) ۱۹,۰۴۳ تراکنش است که این مقدار نسبت به ماه گذشته با کاهش ۱,۳۲۷/۴۵ واحدی همراه بوده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با ۱۹/۶۰ واحد کاهش نسبت به آذر ۱۴۰۴ به ۳۵۷ عدد در دی ماه رسیده است. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش موبایلی ۳۶۸,۹۲۶ تراکنش است که این مقدار نسبت به ماه گذشته با کاهش ۱۷/۳۸- واحدی همراه بوده است. در ادامه طی جدول ۲-۸ به بررسی شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش فعال سیستمی پرداخته شده است.

جدول ۲-۸ شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار فعال سیستمی	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش (میلیون ریال)
اینترنتی	۵۷۴,۰۶۴	۵,۹۷۷,۰۸۹,۵۸۱	۱۰,۴۱۱/۸۹
کدهای دستوری (USSD)	۴,۱۹۰	۲۶,۲۳۳,۵۶۸	۶,۲۶۰/۹۹
کارتخوان فروشگاه‌های	۱۰,۵۲۱,۸۲۵	۱۷,۱۵۴,۴۸۳,۱۳۲	۱,۶۳۰/۳۷
موبایلی	۱۵۸	۵۰,۵۲۲,۰۴۹	۳۱۹,۷۵۹/۸۰
مجموع ابزارها	۱۱,۱۰۰,۲۳۷	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰	۲,۰۹۰/۸۰

متوسط کارکرد هر ابزار پذیرش اینترنتی در دی ۱۴۰۴ ماه با کاهش ۱,۰۱۸/۶۷ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۱۰,۴۱۱/۸۹ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) با افزایش ۱۷۹/۲۷ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۶,۲۶۰/۹۹ میلیون ریال به ازای هر ابزار در دی ماه رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش موبایلی با کاهش ۴,۳۱۳/۵۸ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۳۱۹,۷۵۹/۸۰ میلیون ریال به ازای هر ابزار رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با توجه به جدول ۲-۸ برابر با ۱,۶۳۰/۳۷ میلیون ریال می‌باشد که این میزان نیز نسبت به ماه گذشته ۵۷/۳۰ میلیون ریال کاهش را تجربه نموده است.

در جدول ۲-۹ به بررسی شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش تراکنش‌دار^۱ پرداخته شده است.

جدول ۲-۹ شاخص متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزارهای پذیرش تراکنش‌دار - دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار تراکنش‌دار	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر ابزار پذیرش (میلیون ریال)
اینترنتی	۱۹۴,۵۶۶	۵,۹۷۷,۰۸۹,۵۸۱	۳۰,۷۲۰/۱
کدهای دستوری (USSD)	۱۶۰	۲۶,۲۳۳,۵۶۸	۱۶۳,۹۵۹/۸
کارتخوان فروشگاه‌های	۸,۸۳۴,۹۸۷	۱۷,۱۵۴,۴۸۳,۱۳۲	۱,۹۴۱/۷
موبایلی	۷۹	۵۰,۵۲۲,۰۴۹	۶۳۹,۵۱۹/۶
مجموع ابزارها	۹,۰۲۹,۷۹۲	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰	۲,۵۷۰/۲۰

متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش اینترنتی تراکنش‌دار در دی ماه ۱۴۰۴ با کاهش ۷۴۲/۴۳ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۳۰,۷۲۰/۱ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تراکنش‌دار با کاهش ۱۴۶۰۶/۴۶ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۱۶۳,۹۵۹/۸ میلیون ریال به ازای هر ابزار در دی ماه رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار پذیرش موبایلی تراکنش‌دار در دی ماه ۱۴۰۴ با کاهش ۱۱۸,۵۸۰/۶۴ میلیون ریالی نسبت به ماه گذشته به ۶۳۹,۵۱۹/۶ میلیون ریال رسیده است. متوسط مبلغ کارکرد هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌های تراکنش‌دار نیز با توجه به جدول ۲-۹ برابر با ۱,۹۴۱/۷ میلیون ریال می‌باشد که این میزان نیز نسبت به ماه گذشته ۶۶/۳۹ میلیون ریال کاهش را تجربه نموده است.

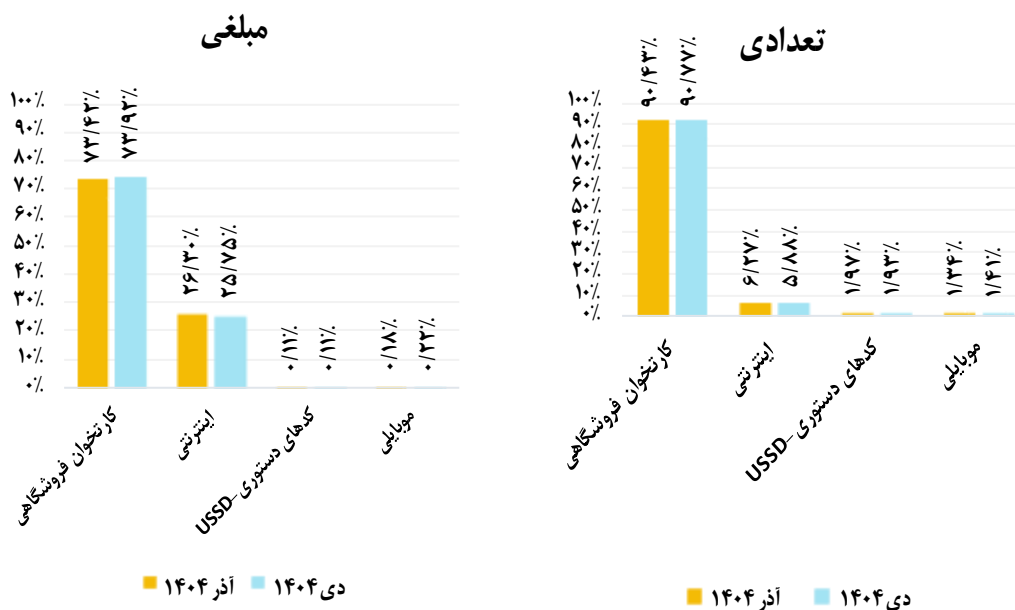
همانگونه که مشاهده می‌گردد، جدول ۲-۱۰ حاوی اطلاعات متوسط مبلغ هر تراکنش در هر یک از ابزارهای پذیرش است. با توجه به اینکه تراکنش‌های سرویس "مانده‌گیری" فاقد مبلغ هستند، تعداد تراکنش‌ها شامل سرویس "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" می‌باشد. بر اساس این جدول تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) به طور متوسط کمترین ارزش ریالی را داشته و اینترنتی از این منظر رتبه نخست را دارد.

^۱ به واژه نامه رجوع شود

جدول ۲-۱۰ شاخص متوسط مبلغ هر تراکنش ابزارهای پذیرش در سرویس‌های "خرید" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" - دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد تراکنش‌ها (تعداد)	مجموع مبلغ تراکنش‌ها (میلیون ریال)	متوسط مبلغ هر تراکنش در هر ابزار (میلیون ریال)
اینترنتی	۳۳۷,۹۷۵,۹۵۸	۵,۹۷۷,۰۸۹,۵۸۱	۲۵/۱۲
کدهای دستوری (USSD)	۷۹,۷۹۱,۴۶۶	۲۶,۲۳۳,۵۶۸	۰/۳۳
کارتخوان فروشگاه	۳,۵۶۷,۱۴۰,۷۴۲	۱۷,۱۵۴,۴۸۳,۱۳۲	۴/۸۱
موبایلی	۴۷,۳۲۵,۷۱۸	۵۰,۵۲۲,۰۴۹	۱/۰۷
مجموع ابزارها	۳,۹۳۲,۲۳۳,۸۸۴	۲۳,۲۰۸,۳۲۸,۳۳۰	۵/۹۰

اطلاعات مربوط به تغییرات سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های هر ابزار پذیرش، در ماه دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در شکل ۲-۴ ترسیم شده است.

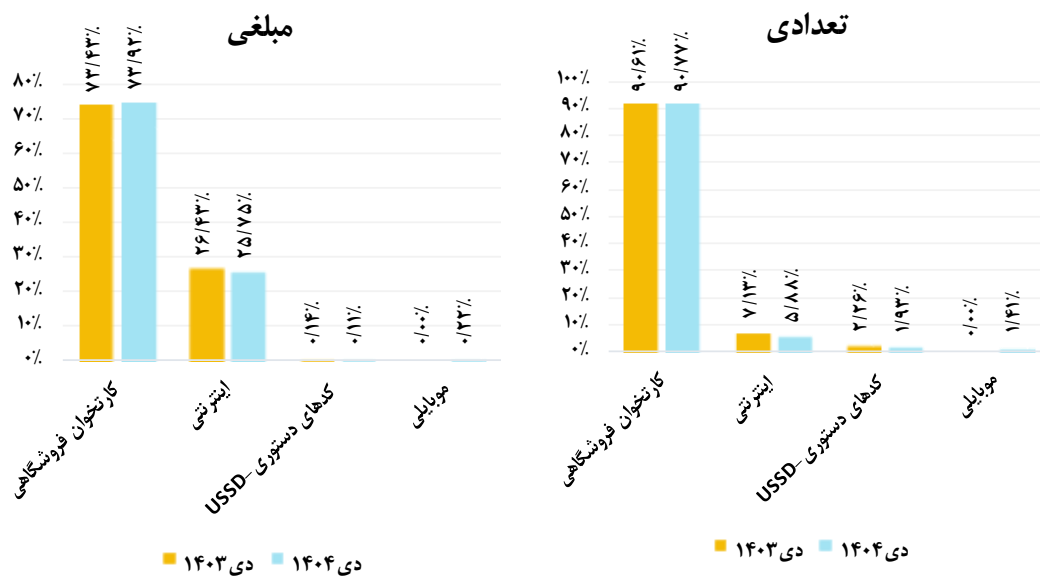

شکل ۲-۴ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - آذر و دی ۱۴۰۴

همانگونه که در شکل ۲-۴ ملاحظه می‌شود، سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب افزایش ۰/۳۴ و ۰/۵۰ درصدی داشته است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب کاهش ۰/۳۸ و ۰/۵۵ درصدی را تجربه نموده‌اند. در بررسی تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) نیز به ترتیب

کاهش و افزایش ۰/۰۴ و ۰/۰۱ درصدی مشهود می‌باشد. سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته به ترتیب افزایش ۰/۰۷ و ۰/۰۴ درصدی داشته است.

شکل ۲-۵ تغییرات سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ازای هر نوع ابزار پذیرش برای دی ۱۴۰۴ و مقایسه آن با دی ۱۴۰۳ را نشان می‌دهند.

شکل ۲-۵ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴ و دی ۱۴۰۳

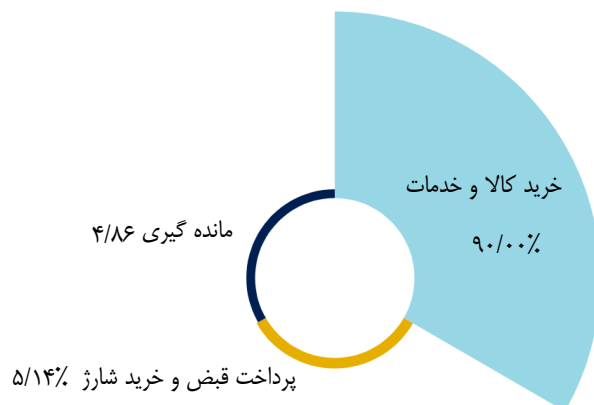
همانگونه که در شکل ۲-۵ مشاهده می‌گردد، تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه در دی ماه ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال گذشته به ترتیب با افزایش ۰/۱۶ و ۰/۴۸ درصدی همراه بوده است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به ترتیب کاهش ۱/۲۴ و ۰/۶۸ درصدی را تجربه نموده است. در زمان مشابه تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به ترتیب با کاهش ۰/۳۳ و ۰/۰۲ درصدی همراه بوده است. همچنین تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به ترتیب افزایش ۱/۴۱ و ۰/۲۲ درصدی را تجربه نموده است.

۲-۱-۵- عملکرد شاپرک به ازای نوع خدمت

شبکه پرداخت الکترونیک کارتی سه خدمت "خرید کالا و خدمات"، "پرداخت قبض و خرید شارژ" و "مانده‌گیری" را به جامعه ارائه می‌نماید.

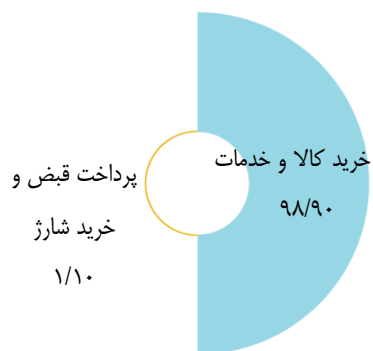
در این راستا شکل ۲-۶ و شکل ۲-۷ به ترتیب سهم تعدادی و مبلغی هر یک از انواع خدمات ارائه شده را در کل شبکه پرداخت نشان می‌دهد.

شکل ۲-۶ مبین آن است که در دی ۱۴۰۴، ۹۰/۰۰ درصد خدمات ارائه شده توسط شبکه شاپرک از نوع خدمت "خرید کالا و خدمات" بوده که با توجه به شکل ۲-۸ نسبت به ماه گذشته این سهم کاهش ۰/۵۸۱ درصدی داشته است. همانگونه که مشاهده می‌گردد، خدمت "مانده‌گیری" با ۴/۸۶ درصد سهم، کمترین سهم از کل خدمات در بین خدمات ارائه شده داشته است.

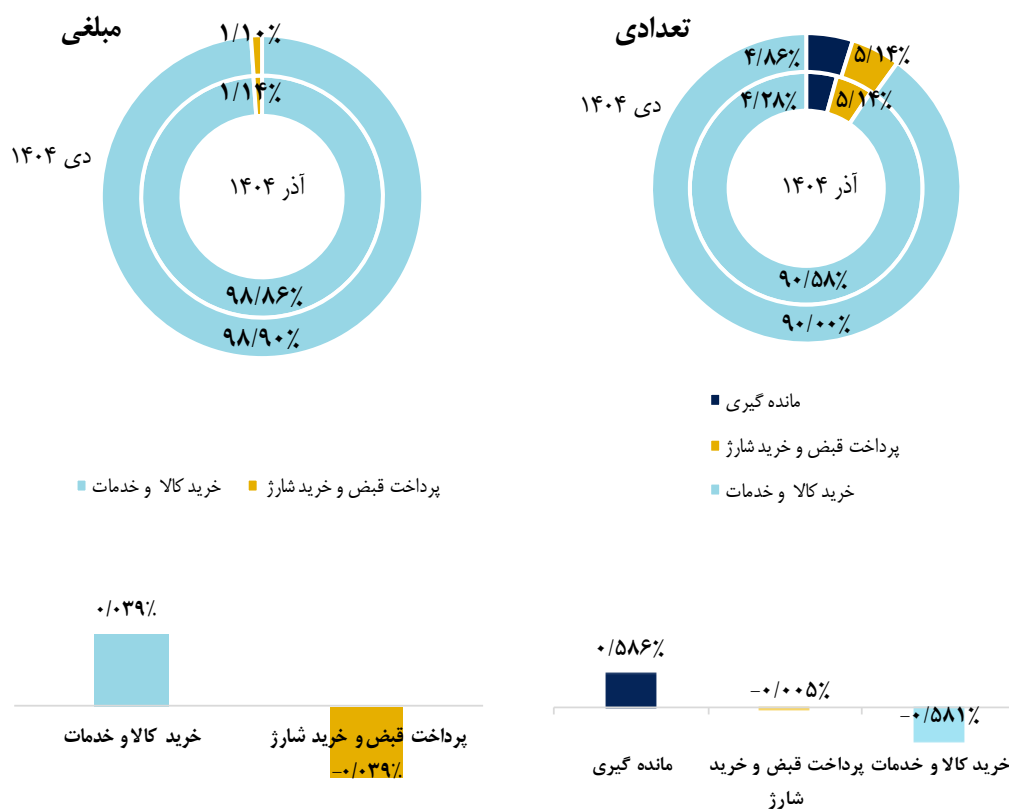
شکل ۲-۶ سهم تعدادی انواع خدمات ارائه شده شاپرک - دی ۱۴۰۴

شکل ۲-۷ نشان می‌دهد که ۹۸/۹۰ درصد مبلغ خدمات ارائه شده در ماه دی ۱۴۰۴ مربوط به خدمت "خرید کالا و خدمات" بوده است و خدمت "مانده‌گیری" نیز به دلیل عدم اثر مالی بر مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت، سهم مبلغی صفر را دارا بوده است.

شکل ۷-۲ سهم انواع خدمات از مبلغ تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴

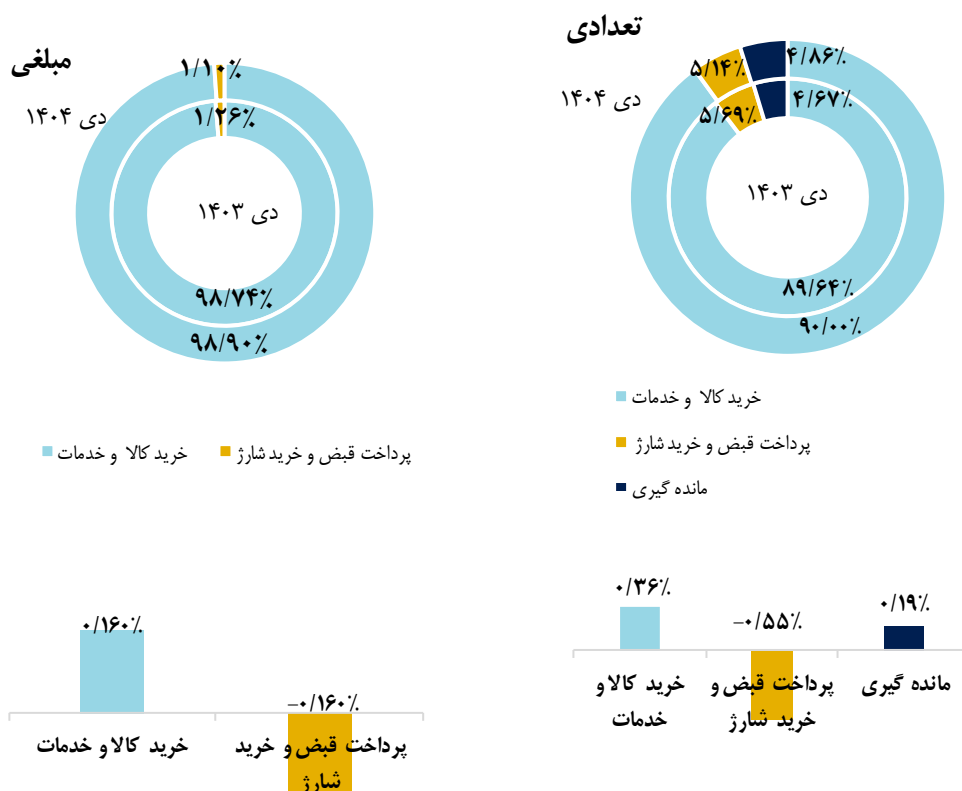
برای بررسی تغییرات تعدادی و مبلغی در انواع خدمات به صورت ماهانه، شکل ۸-۲ ترسیم شده است. دو شکل دایره‌ای سهم هر یک از خدمات از کل و شکل‌های میله‌ای اختلاف سهم خدمات در این دوره یک ماهه را نشان می‌دهد.

شکل ۸-۲ مقایسه سهم مبلغی و تعدادی انواع خدمات - آذر و دی ۱۴۰۴

در شکل ۸-۲ ملاحظه می‌شود که نسبت به ماه گذشته، سهم تعدادی خدمت "خرید کالا و خدمات" از کل تراکنش‌ها با کاهش همراه بوده، همچنین خدمات "پرداخت قبض و خرید شارژ" و "مانده‌گیری" به ترتیب کاهش و افزایش یافته است. سهم تعدادی تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" نسبت به ماه گذشته کاهش ۵۸۱/۰ درصدی، "پرداخت قبض و خرید شارژ" کاهش ۰/۰۰۵ درصدی و سهم تعدادی تراکنش‌های "مانده‌گیری" با افزایش ۵۸۶/۰ درصدی مواجه بوده است. سهم مبلغی تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" نیز در دی ماه با افزایش ۰/۰۳۹ درصدی همراه بوده است که میزان افزایش یافته از سهم مبلغی تراکنش‌های "پرداخت قبض و خرید شارژ" کاسته شده است.

در شکل ۹-۲ این موضوع در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته یعنی دی ۱۴۰۳ بررسی شده است.

شکل ۹-۲ مقایسه نسبت مبلغی و تعدادی انواع خدمات - دی ۱۴۰۳ و دی ۱۴۰۴

بر اساس شکل ۹-۲ ملاحظه می‌شود همزمان با افزایش ۰/۳۶ درصدی سهم تعداد تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" در دی ۱۴۰۴ نسبت به دی ماه ۱۴۰۳، سهم مبلغی آن نیز به میزان ۰/۱۶۰ درصد افزایش داشته

است. تعداد تراکنش‌های "پرداخت قبض و خرید شارژ" در قیاس نقطه به نقطه با کاهش ۵۵/۰ درصدی همراه بوده است. همچنین تعداد تراکنش‌های مانده‌گیری نیز افزایش ۱۹/۰ درصدی را تجربه نموده است.

۲-۲- نفوذ منطقه‌ای

شاخص نفوذ منطقه‌ای بیانگر سرانه ابزارهای پذیرش و تعداد تراکنش‌های هر ابزار در کل کشور و در هر استان است. این شاخص معیاری برای سنجش فراگیر شدن خدمات پرداخت الکترونیک کارتی در مناطق مختلف کشور است.

۲-۲-۱- ضریب نفوذ ابزار پذیرش فعال سیستمی

آمار تعداد کل هر یک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی شبکه شاپرک و سرانه آن به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال^۱ مصرف‌کننده خدمات کارت در کل کشور (ضریب نفوذ ابزار پذیرش) در جدول ۲-۱۱ ارائه شده است.

همانطور که ملاحظه می‌شود ضریب نفوذ مجموع ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در دی ماه، ۱,۷۹۵/۵۲ ابزار به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال در کشور بوده است. بیشترین میزان نفوذ این ابزارها متعلق به کارتهای فروشگاهی با تعداد ۱,۷۰۱/۹۶ به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال در کشور می‌باشد و کمترین آن به ابزار پذیرش موبایلی اختصاص دارد که به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر صرفاً ۰/۳ ابزار پذیرش موبایلی در کشور وجود دارد. به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال کشور نیز ۹۲/۸۶ ابزار پذیرش اینترنتی نیز در کشور وجود دارد. شایان توجه است که بر خلاف کارتهای فروشگاهی، امکان دسترسی از نقاط مختلف کشور به ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای انجام پرداخت‌ها میسر بوده است. این در حالی است که ماهیت پرداخت وجوه با استفاده از ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به نسبت ابزار پذیرش کارتهای فروشگاهی که نیازمند حضور فیزیکی کارت در محل می‌باشد، متفاوت است.

^۱ آمار جمعیت افراد بالای ۱۸ سال در هر استان، از بخش نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ از شبکه ملی آمار استخراج شده است.

جدول ۱۱-۲ ضریب نفوذ ابزارهای پذیرش فعال سیستمی در کشور به ازای هر ۱۰,۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال - دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد ابزار	جمعیت بالای ۱۸ سال در کشور	ضریب نفوذ هر ابزار به ازای هر ۱۰,۰۰۰ نفر
اینترنتی	۵۷۴,۰۶۴	۶۱,۸۲۱,۸۵۴	۹۲/۸۶
کدهای دستوری (USSD)	۴,۱۹۰		۰/۶۸
کارتخوان فروشگاهی	۱۰,۵۲۱,۸۲۵		۱,۷۰۱/۹۶
موبایلی	۱۵۸		۰/۰۳
کل ابزارها	۱۱,۱۰۰,۲۳۷		۱,۷۹۵/۵۲

۲-۲-۲- سرانه تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در کشور

آمار تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش و نیز سرانه تراکنش‌های هر یک از این ابزارها به ازای افراد بالای ۱۸ سال را در دی ماه سال جاری در جدول ۱۲-۲ ارائه گردیده است.

جدول ۱۲-۲ سرانه تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش به ازای جمعیت بالای ۱۸ سال کل کشور- دی ۱۴۰۴

ابزار پذیرش	تعداد تراکنش‌ها	جمعیت بالای ۱۸ سال در کشور	سرانه تراکنش‌های هر ابزار
اینترنتی	۲۴۳,۲۱۵,۳۰۸	۶۱,۸۲۱,۸۵۴	۳/۹۳
کدهای دستوری (USSD)	۷۹,۷۹۱,۴۶۶		۱/۲۹
کارتخوان فروشگاهی	۳,۷۵۱,۹۷۹,۷۹۱		۶۰/۶۹
موبایلی	۵۸,۲۹۰,۳۳۵		۰/۹۴
کل ابزارها	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰		۶۶/۸۶

همانطور که در جدول ۱۲-۲ ملاحظه می‌شود به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال، در دی ماه سال جاری ۶۶/۸۶ عدد تراکنش پرداخت الکترونیکی صورت گرفته است و بیشترین سرانه تعداد تراکنش متعلق به کارتخوان فروشگاه با ۶۰/۶۹ تراکنش برای هر فرد بالای ۱۸ سال بوده است.

۲-۲-۳- تعداد و سرانه کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر استان

در این بخش به منظور بررسی نحوه توزیع و میزان نفوذ ابزارهای پذیرش، تعداد و سرانه هر یک از ابزارهای فعال سیستمی در استان‌های مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. شایان توجه است که برخلاف کارتخوان فروشگاه، خدمات ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و از سایر نقاط کشور نیز امکان استفاده از خدمات این ابزارها فراهم است. بنابراین سرانه ابزارهای

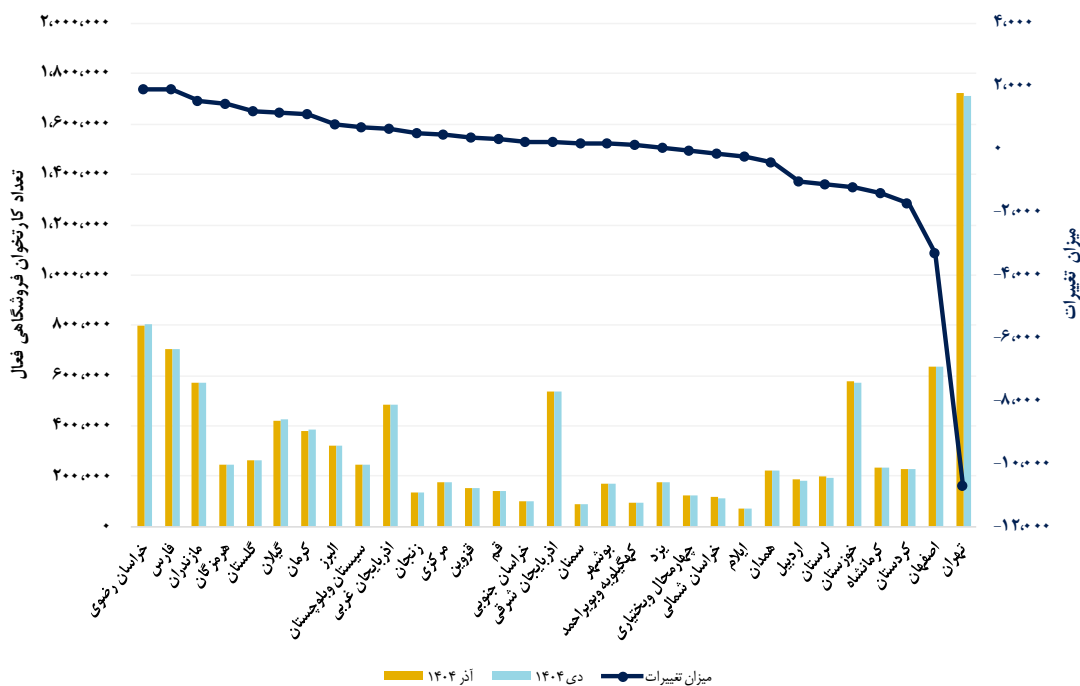
پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای هر استان معنای دقیقی نداشته و صرفاً تعداد توزیع شده این دو ابزار پذیرش در بخش بعدی مورد توجه قرار می‌گیرد. اطلاعات مربوط به تعداد توزیع شده کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در ۵ استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال و تغییرات آن در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۲-۱۳ ارائه شده است.

جدول ۲-۱۳ پنج استان دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی - آذر و دی ۱۴۰۴

نام استان	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	تغییر	نرخ رشد
تهران	۱,۷۲۲,۸۶۳	۱,۷۱۲,۱۵۱	-۱۰,۷۱۲	-۰/۶۲٪
خراسان رضوی	۸۰۱,۱۸۵	۸۰۳,۱۱۷	۱,۹۳۲	۰/۲۴٪
فارس	۷۰۵,۵۱۰	۷۰۷,۴۲۴	۱,۹۱۴	۰/۲۷٪
اصفهان	۶۳۶,۷۶۳	۶۳۳,۴۴۰	-۳,۳۲۳	-۰/۵۲٪
خوزستان	۵۷۵,۸۷۵	۵۷۴,۶۶۰	-۱,۲۱۵	-۰/۲۱٪

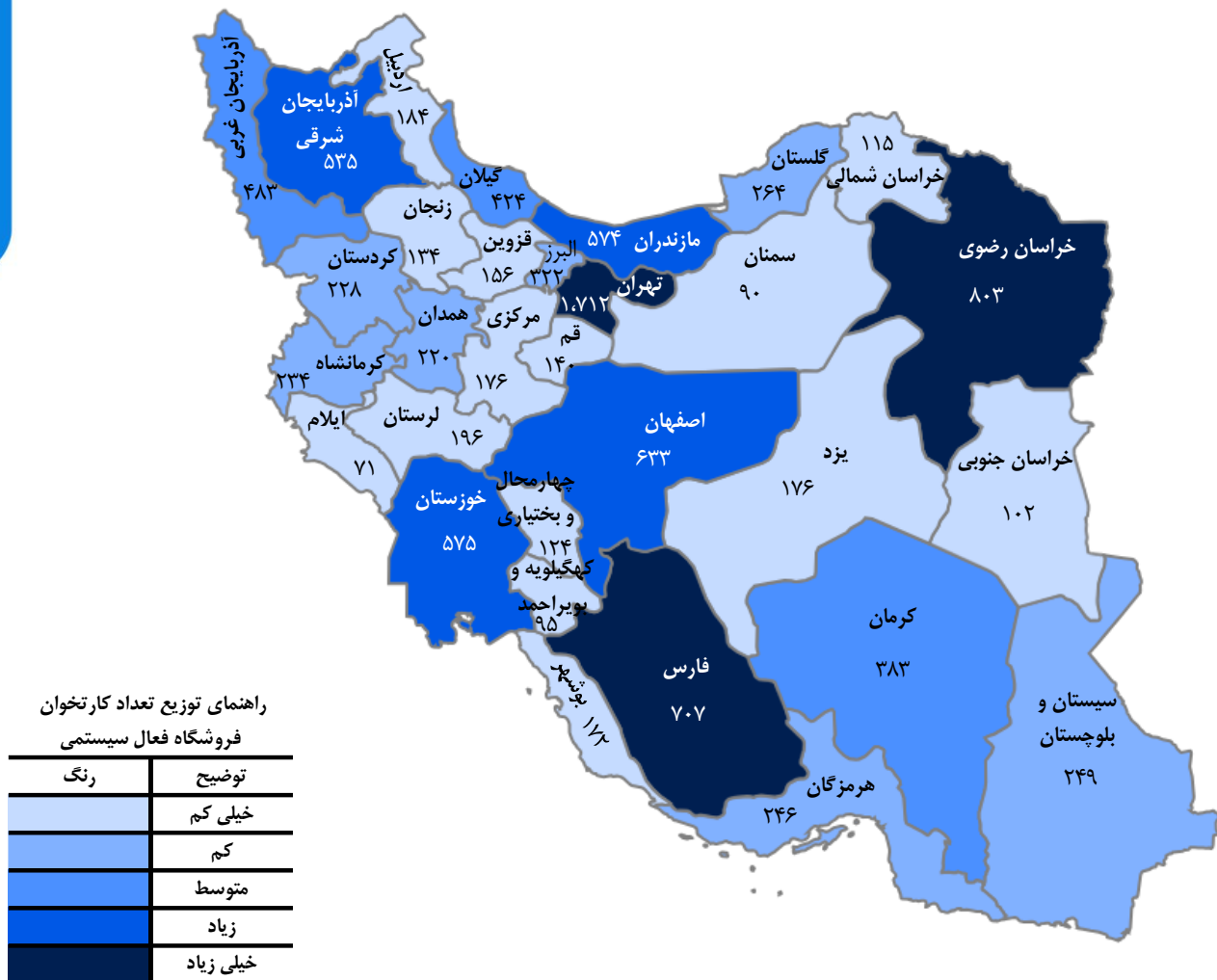
همانگونه که در جدول ۲-۱۳ مشاهده می‌شود، استان‌های تهران، خراسان رضوی، فارس، اصفهان و خوزستان به ترتیب دارای بیشترین تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال در دی ۱۴۰۴ بوده‌اند.

بر اساس اطلاعات جدول ۲-۱۳، شکل ۱۰-۲ تغییرات تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر یک از استان‌ها را در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ماه نشان می‌دهد.

شکل ۱۰-۲ تغییر در تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر استان - دی نسبت به آذر ۱۴۰۴

در دی ۱۴۰۴ بیشترین افزایش در تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال با ۱،۹۳۲ افزایش متعلق به استان خراسان رضوی می‌باشد. شکل ۱۱-۲ پراکندگی تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در استان‌های کشور را نشان می‌دهد و مبین آن است که همچنان بیشترین تعداد این ابزار با اختلاف زیادی نسبت به سایر استان‌ها، در استان تهران توزیع شده است.

شکل ۱۱-۲ تعداد کارتهای فروشگاهی (هزار عدد) فعال سیستمی در هر استان - دی ۱۴۰۴

در ادامه توزیع کارتهای فروشگاهی به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال که متقاضی استفاده از خدمات پرداخت الکترونیک هستند، در هر استان مورد بررسی قرار گرفته است. اطلاعات مربوط به تعداد سرانه این ابزار پذیرش به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر یک از استانهای کشور، در جدول ۲-۱۴ ارائه شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۱۴-۲ سرانه استانی کارتخوان‌های فروشگاهی فعال سیستمی به ازای افراد بالای ۱۸ سال - آذر و دی ماه ۱۴۰۴

تعداد سرانه ابزار کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی			
استان	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
هرمزگان	۰/۱۹۱	۰/۱۹۳	۰/۵۹٪
گلستان	۰/۱۸۸	۰/۱۸۹	۰/۴۷٪
زنجان	۰/۱۶۴	۰/۱۶۴	۰/۳۸٪
کرمان	۰/۱۶۲	۰/۱۶۳	۰/۳۰٪
سیستان	۰/۱۴۰	۰/۱۴۱	۰/۲۹٪
گیلان	۰/۲۰۰	۰/۲۰۱	۰/۲۷٪
فارس	۰/۱۸۶	۰/۱۸۶	۰/۲۷٪
مازندران	۰/۲۱۳	۰/۲۱۴	۰/۲۷٪
مرکزی	۰/۱۵۴	۰/۱۵۵	۰/۲۵٪
البرز	۰/۱۴۸	۰/۱۴۹	۰/۲۴٪
قم	۰/۱۴۳	۰/۱۴۳	۰/۲۴٪
خراسان رضوی	۰/۱۶۷	۰/۱۶۷	۰/۲۴٪
قزوین	۰/۱۵۶	۰/۱۵۷	۰/۲۳٪
خراسان جنوبی	۰/۱۸۱	۰/۱۸۱	۰/۲۲٪
سمنان	۰/۱۶۱	۰/۱۶۱	۰/۲۲٪
کهگیلویه	۰/۱۷۹	۰/۱۷۹	۰/۱۶٪
آذربایجان غربی	۰/۱۹۵	۰/۱۹۵	۰/۱۳٪
بوشهر	۰/۱۹۶	۰/۱۹۶	۰/۱۱٪
آذربایجان شرقی	۰/۱۷۴	۰/۱۷۴	۰/۰۴٪
یزد	۰/۲۰۸	۰/۲۰۸	۰/۰۲٪
چهارمحال	۰/۱۷۳	۰/۱۷۳	-۰/۰۲٪
خراسان شمالی	۰/۱۸۰	۰/۱۸۰	-۰/۱۱٪
همدان	۰/۱۶۱	۰/۱۶۱	-۰/۱۹٪
خوزستان	۰/۱۶۵	۰/۱۶۵	-۰/۲۱٪
ایلام	۰/۱۵۶	۰/۱۵۶	-۰/۳۲٪
اصفهان	۰/۱۵۶	۰/۱۵۵	-۰/۵۲٪
اردبیل	۰/۱۸۸	۰/۱۸۶	-۰/۵۶٪
لرستان	۰/۱۴۶	۰/۱۴۵	-۰/۵۶٪
کرمانشاه	۰/۱۵۲	۰/۱۵۱	-۰/۶۰٪
تهران	۰/۱۶۰	۰/۱۵۹	-۰/۶۲٪
کردستان	۰/۱۸۵	۰/۱۸۳	-۰/۷۵٪

در شکل ۱۲-۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان قابل ملاحظه می‌باشد.

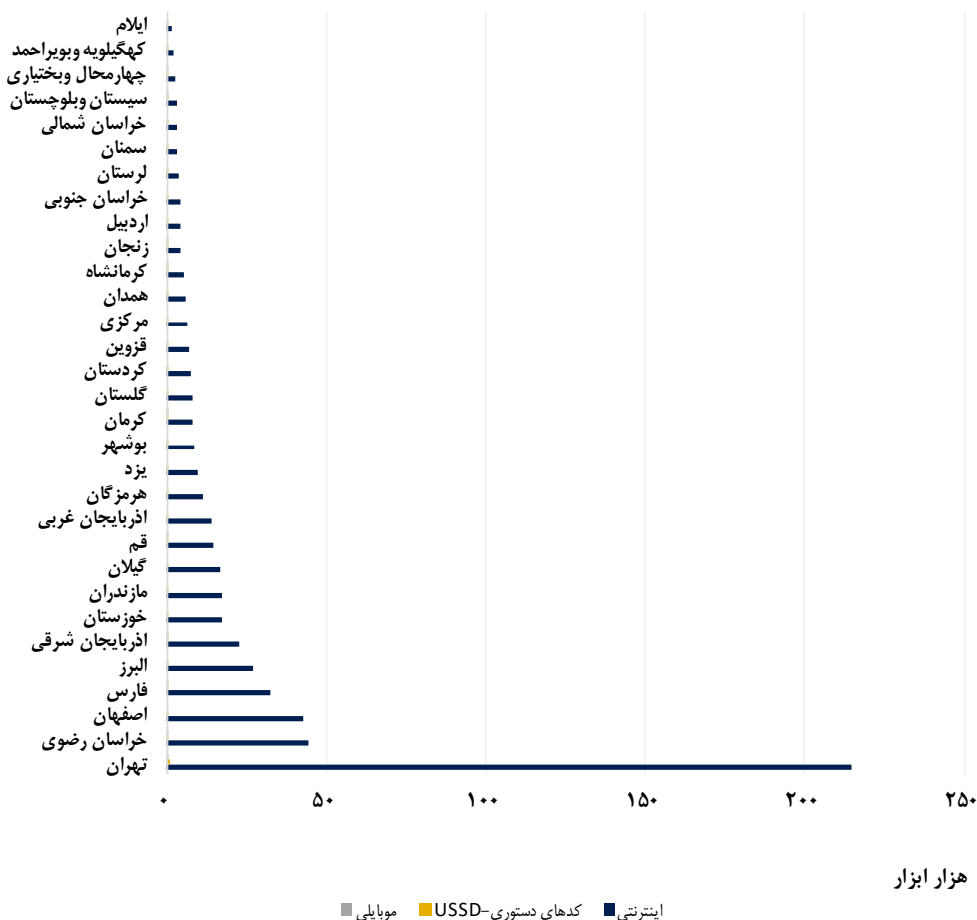
شکل ۱۲-۲ سرانه تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان به ازای افراد بالای ۱۸ سال - دی ۱۴۰۴

همانگونه که مشاهده می‌گردد، بیشترین تعداد سرانه کارتخوان فروشگاهی به ترتیب به استان‌های مازندران، یزد و گیلان و کمترین آن به ترتیب به استان‌های سیستان و بلوچستان، قم و لرستان تعلق گرفته است. لازم به ذکر است که به منظور انجام محاسبات سرانه ابزار کارتخوان فروشگاهی هر استان از جمعیت بالای ۱۸ سال کشور بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ استفاده شده است. بر همین اساس در دی ۱۴۰۴، تعداد سرانه ابزار کارتخوان فروشگاهی در کل کشور ۰/۱۷۰۲ عدد به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال (۱،۷۰۲ ابزار به ازای هر ۱۰،۰۰۰ فرد بالای ۱۸ سال) بوده است.

۲-۲-۴- تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی

همانطور که قبلاً ذکر شد، امکان استفاده از ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی برای انجام عملیات پرداخت الکترونیکی (بر خلاف کارتخوان فروشگاهی) به دلیل اینکه نیاز به حضور فیزیکی ابزار کارت ندارد، لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و از سایر نقاط کشور نیز امکان استفاده از خدمات این ابزارهای پذیرش میسر می‌باشد. لذا محاسبه تعداد سرانه این ابزارها برای بررسی، معنای دقیقی نداشته و تنها تعداد این ابزارها در استان‌های کشور بررسی می‌شود. شایان ذکر است که این اطلاعات بر مبنای آدرس و استان ثبت شده در اطلاعات پذیرندگان ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)، ابزار پذیرش اینترنتی و ابزار پذیرش موبایلی محاسبه شده است.

تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی به تفکیک استان‌های محل استقرار پذیرندگان ثبت شده در سوییچ شاپرک، در شکل ۱۳-۲ ترسیم شده است.

شکل ۲-۱۳ تعداد ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی در استان‌های کشور - دی ۱۴۰۴

شکل ۲-۱۳ مبین آن است بیشترین تعداد ابزار پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی به ترتیب در اختیار استان‌های تهران، خراسان رضوی و اصفهان می‌باشد.

۲-۲-۵- تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور

با توجه به جدول ۲-۱۵، عملکرد تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به تفکیک هر استان در ماه آذر و دی ۱۴۰۴ ذکر گردیده است. همچنین نرخ رشد برای هر استان نسبت به ماه گذشته محاسبه و قابل مشاهده است.

جدول ۲-۱۵ تعداد و مبلغ تراکنش‌ها به تفکیک استان‌های کشور- دی ۱۴۰۴

استان	تعداد تراکنش			مبلغ تراکنش (میلیون ریال)		
	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	تغییر	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	تغییر
اذربایجان شرقی	۱۸۰,۳۹۹,۱۴۵	۱۶۷,۸۳۳,۲۱۱	-۶/۹۷٪	۸۳۹,۰۶۶,۴۸۱	۷۹۶,۶۷۲,۰۷۸	-۵/۰۵٪
اذربایجان غربی	۱۵۵,۰۲۷,۲۸۷	۱۴۴,۸۹۵,۵۵۱	-۶/۵۴٪	۷۰۲,۳۲۵,۷۸۷	۶۷۹,۵۷۰,۳۲۳	-۳/۲۴٪
اردبیل	۶۷,۰۰۷,۸۲۰	۶۱,۲۸۳,۲۹۴	-۸/۵۴٪	۲۶۲,۶۲۸,۹۴۳	۲۴۳,۱۱۹,۳۹۳	-۷/۴۴٪
اصفهان	۲۲۴,۸۵۱,۷۸۹	۲۱۲,۵۴۱,۸۲۵	-۵/۴۷٪	۱,۱۰۹,۰۷۵,۸۳۲	۱,۰۶۹,۹۴۸,۴۰۱	-۳/۵۳٪
البرز	۱۳۶,۶۶۶,۵۱۸	۱۲۸,۲۷۶,۹۷۲	-۶/۱۴٪	۶۷۴,۸۶۰,۱۲۳	۶۱۴,۳۵۹,۱۶۳	-۸/۹۶٪
ایلام	۲۶,۳۹۶,۴۰۷	۲۴,۵۴۹,۲۹۶	-۷/۰۰٪	۹۴,۱۵۹,۷۰۶	۹۲,۸۱۶,۶۰۰	-۱/۴۳٪
بوشهر	۶۰,۰۳۱,۹۵۷	۵۸,۷۲۳,۳۰۷	-۲/۱۸٪	۲۶۷,۶۷۶,۹۴۳	۲۶۵,۸۰۴,۴۱۸	-۰/۷۰٪
تهران	۱,۰۸۰,۴۶۰,۹۳۹	۱,۰۲۸,۲۵۰,۸۳۶	-۷/۲۴٪	۹,۸۸۰,۷۸۶,۶۲۶	۹,۲۳۴,۵۵۴,۴۹۴	-۶/۵۴٪
چهارمحال و بختیاری	۳۵,۷۲۵,۴۴۱	۳۲,۴۴۷,۴۱۴	-۹/۲۰٪	۱۴۴,۴۵۴,۰۴۱	۱۳۴,۸۰۹,۸۶۵	-۶/۶۸٪
خراسان جنوبی	۲۸,۷۲۰,۳۸۷	۲۷,۹۲۶,۲۷۷	-۲/۷۶٪	۱۰۵,۵۶۸,۰۸۵	۱۱۱,۴۰۵,۷۰۶	۵/۵۳٪
خراسان رضوی	۳۲۳,۵۰۰,۹۶۸	۳۰۴,۱۰۹,۹۰۰	-۵/۹۹٪	۱,۳۷۰,۷۱۰,۸۱۷	۱,۳۲۵,۷۰۸,۳۰۱	-۳/۲۸٪
خراسان شمالی	۳۷,۹۸۶,۴۲۵	۳۴,۷۲۳,۰۴۵	-۸/۵۹٪	۱۲۲,۲۷۱,۶۳۸	۱۱۶,۱۹۰,۱۹۰	-۴/۹۷٪
خوزستان	۲۴۴,۷۸۹,۲۱۷	۲۳۹,۶۱۳,۶۸۲	-۲/۱۱٪	۹۹۸,۸۷۴,۰۶۱	۱,۰۱۵,۴۷۳,۳۲۸	۱/۶۶٪
زنجان	۴۷,۳۳۳,۷۳۹	۴۳,۴۸۸,۹۲۷	-۸/۱۲٪	۲۰۱,۹۱۸,۵۹۲	۱۹۴,۳۹۷,۲۲۷	-۳/۷۲٪
سمنان	۳۱,۲۵۵,۶۸۴	۳۰,۳۴۰,۳۰۲	-۲/۹۳٪	۱۲۰,۸۸۴,۱۸۹	۱۱۸,۷۴۸,۹۴۵	-۱/۷۷٪
سیستان و بلوچستان	۱۲۸,۱۱۷,۷۱۰	۱۲۹,۹۸۹,۱۱۲	۱/۴۶٪	۴۱۳,۱۵۰,۵۳۱	۴۵۵,۰۶۸,۸۶۰	۱۰/۱۵٪
فارس	۲۷۵,۷۸۱,۸۵۴	۲۶۲,۶۳۳,۵۹۴	-۴/۷۷٪	۱,۲۳۹,۶۴۴,۸۱۷	۱,۱۹۹,۱۴۶,۳۳۶	-۳/۲۷٪
قزوین	۶۱,۷۶۲,۲۲۴	۵۷,۰۴۶,۲۷۲	-۷/۶۴٪	۲۴۴,۷۹۰,۵۱۸	۲۲۷,۹۹۱,۶۲۵	-۶/۴۸٪
قم	۶۷,۱۶۸,۸۸۵	۶۴,۱۸۲,۲۰۳	-۴/۴۵٪	۲۹۵,۶۸۱,۴۰۱	۲۹۴,۸۶۷,۰۶۳	-۰/۲۸٪
کردستان	۷۴,۸۱۹,۰۴۹	۶۶,۸۶۲,۶۶۰	-۱۰/۶۳٪	۲۸۴,۷۹۵,۰۲۴	۲۶۳,۰۳۸,۲۹۳	-۷/۶۴٪
کرمان	۱۳۶,۴۵۰,۵۲۲	۱۳۳,۹۸۹,۵۴۶	-۱/۸۰٪	۶۲۶,۲۸۲,۹۹۷	۶۲۱,۳۹۷,۰۷۰	-۰/۷۸٪
کرمانشاه	۸۳,۹۹۳,۴۶۸	۷۸,۲۴۰,۸۴۴	-۶/۸۵٪	۳۳۶,۳۷۳,۳۲۷	۳۲۰,۲۳۵,۶۹۰	-۴/۸۰٪
کهگیلویه و بویراحمد	۳۴,۶۶۵,۳۹۲	۳۳,۷۵۱,۱۷۱	-۲/۶۴٪	۱۰۶,۷۷۶,۵۵۰	۱۰۹,۰۴۵,۱۳۲	۲/۱۲٪
گلستان	۸۸,۴۰۰,۵۴۶	۸۵,۵۷۴,۲۶۱	-۳/۲۰٪	۳۶۷,۹۴۰,۲۲۲	۳۶۹,۳۴۹,۲۸۶	۰/۳۸٪
گیلان	۱۴۰,۵۰۹,۹۰۶	۱۳۰,۶۲۱,۷۹۷	-۷/۰۴٪	۶۲۸,۹۸۶,۲۲۸	۵۹۲,۰۱۹,۰۰۳	-۵/۸۸٪
لرستان	۷۳,۵۵۹,۳۸۳	۶۸,۸۵۰,۰۷۰	-۶/۴۰٪	۲۶۸,۳۴۹,۰۶۴	۲۵۹,۲۹۴,۷۲۲	-۳/۳۷٪
مازندران	۱۷۴,۵۷۸,۹۲۵	۱۶۶,۱۵۸,۸۰۹	-۴/۸۲٪	۱,۰۷۵,۸۵۴,۰۰۱	۱,۰۹۰,۱۹۰,۵۷۹	۱/۳۳٪
مرکزی	۶۰,۱۸۰,۸۴۵	۵۶,۳۲۳,۶۵۸	-۶/۴۱٪	۲۵۲,۳۱۱,۷۱۵	۲۴۷,۶۵۸,۰۳۹	-۱/۸۴٪
هرمزگان	۱۳۸,۳۱۲,۹۳۳	۱۳۵,۸۷۱,۲۷۸	-۱/۷۷٪	۵۳۴,۲۱۵,۵۷۸	۵۴۸,۲۷۹,۶۵۹	۲/۶۳٪
همدان	۷۷,۵۵۳,۶۲۰	۷۰,۸۸۳,۵۱۳	-۸/۶۰٪	۳۰۳,۷۴۸,۴۷۶	۲۸۲,۷۶۳,۳۷۹	-۶/۹۱٪
یزد	۵۵,۵۶۵,۶۵۱	۵۳,۲۶۶,۲۱۳	-۴/۱۴٪	۳۲۸,۳۶۹,۳۵۶	۳۱۴,۴۰۵,۱۶۲	-۴/۲۵٪

۲-۲-۶- تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های در استان‌های کشور

استفاده از ابزارهای پذیرشی که در انجام عملیات پرداخت الکترونیکی نیازی به ارائه فیزیک کارت بانکی ندارد (یعنی ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD)) بر خلاف کارتخوان فروشگاه‌های لزوماً به منطقه و یا استان خاصی تعلق نداشته و انجام تراکنش به وسیله این ابزارها (که هر یک از پذیرندگان آن به یک

استان خاص تعلق دارند) از نقاط مختلف کشور امکان پذیر است. به همین دلیل شکل زیر به منظور نمایش تعداد سرانه تراکنش‌ها صرفاً برای ابزار کارتخوان فروشگاه‌های (که موقعیت محلی برای آن معنی دار بوده) در استان‌های مختلف برای دی ۱۴۰۴ ترسیم شده است.

شکل ۱۴-۲ تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان - دی ۱۴۰۴

همانطور در شکل ۱۴-۲ ملاحظه می‌شود استان‌های هرمزگان، سیستان و بلوچستان و فارس در سه جایگاه برتر تعداد سرانه تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به ازای افراد بالای ۱۸ سال در هر استان، قرار گرفته‌اند

و چهارم حال و بختیاری، خراسان جنوبی و مرکزی کمترین تعداد سرانه تراکنش‌های این ابزار را در دی ۱۴۰۴ داشته‌اند.

۲-۳- شاخص‌های پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها

در این قسمت به بررسی دقیق‌تر مبالغ تراکنش‌ها پرداخته می‌شود. بدین منظور ابتدا دامنه مبلغی تراکنش‌های هر سه ابزار پذیرش به تفکیک ارائه شده و سپس نسبت دهکی برای کل ابزارهای پذیرش و نیز دهک‌های قیمتی به تفکیک هر خدمت و به طور هم‌زمان به تفکیک نوع ابزار ارائه می‌شود.

۲-۳-۱- دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پذیرش شبکه

در این بخش از گزارش شکل دامنه مبلغی تراکنش‌های هر چهار ابزارهای پذیرش یعنی "کارتخوان فروشگاه‌های"، "ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)" و "ابزار پذیرش اینترنتی" و "ابزار موبایلی" در دی ۱۴۰۴ ترسیم شده و مورد بررسی قرار می‌گیرد.

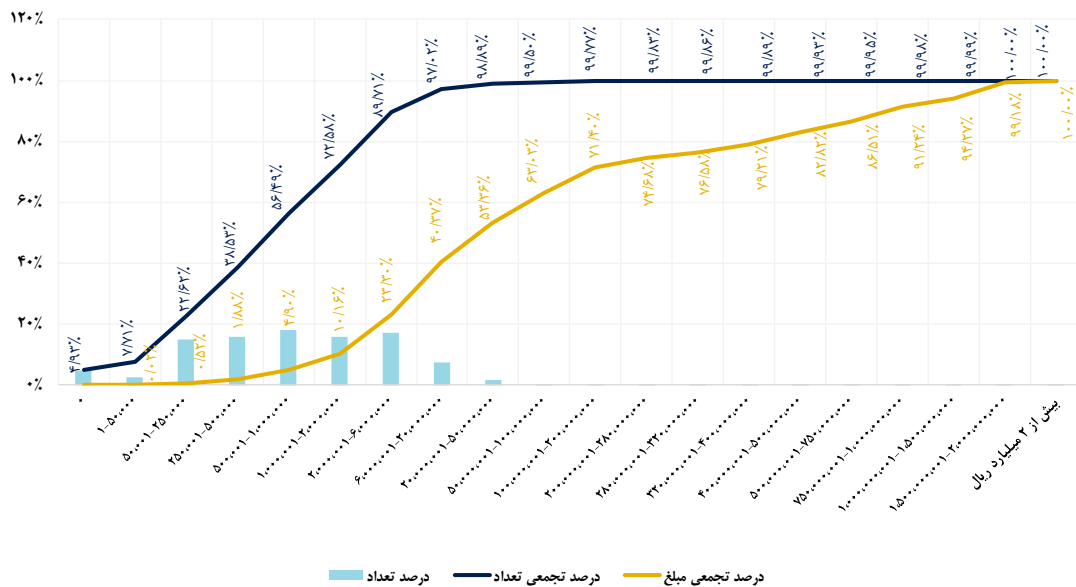
بر اساس شکل ۱۵-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های ترسیم شده است. این دامنه‌ها با توجه دامنه مبلغی کارمزد تراکنش‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- زیر ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- بین ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- بین ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
- بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

سهم تراکنش‌های مانده‌گیری از کل تعداد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های ۴/۹۳ درصد می‌باشد. همانگونه که از اطلاعات موجود در شکل ۱۵-۲ مشخص است در دی ۱۴۰۴:

- ۸۴/۷۹ درصد تعداد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های مبلغ کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال داشته‌اند.
- ۱۰/۱۲ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های، در بازه مبلغی ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند.
- ۰/۰۶ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های، در بازه مبلغی ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند.

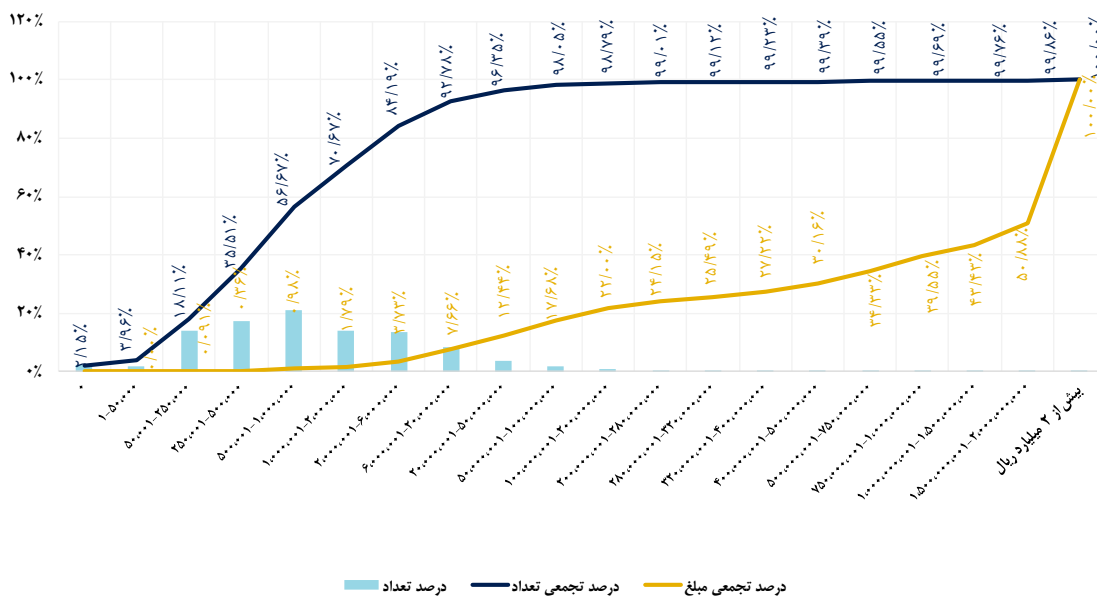
- ۱۱٪ درصد تراکنش‌ها با مبلغ بالای ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال انجام گرفته‌اند.

شکل ۱۵-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴

در دی ماه ۱۴۰۴، تعداد تراکنش‌های با مبلغ کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های برابر با ۳,۱۸۱,۰۸۸,۱۸۶ عدد تراکنش بوده است. همچنین تعداد تراکنش‌های با مبلغ بین ۶,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و تراکنش‌های با مبلغ بین ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۱ ریال تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به ترتیب برابر با ۳۷۹,۶۳۰,۹۱۳ و ۲,۳۱۸,۰۵۵ عدد تراکنش بوده و کل تعداد تراکنش‌های با مبلغ بالای ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال برابر با ۴,۱۰۳,۵۸۸ عدد تراکنش می‌باشد.

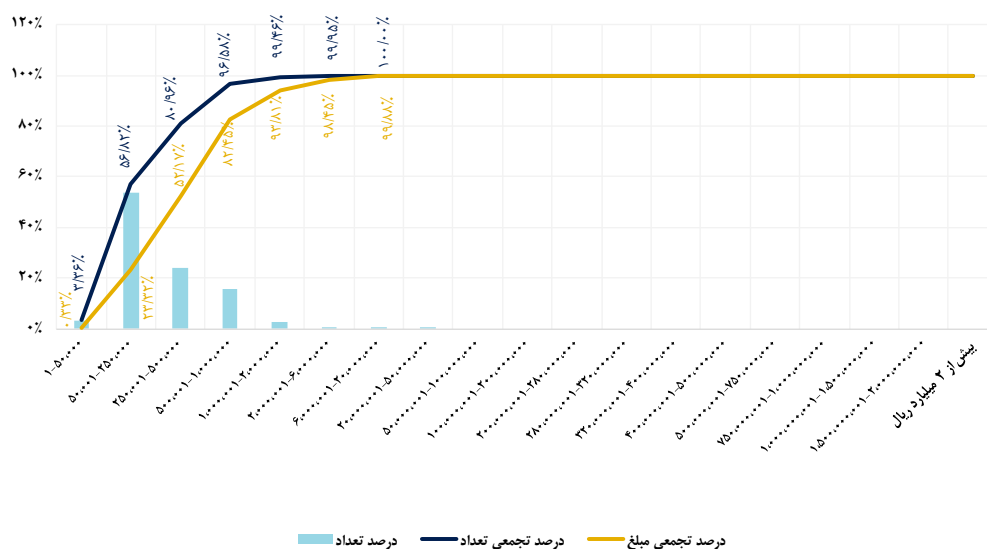
شکل ۱۶-۲ ترسیم کننده دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی است. سهم تراکنش‌های مانده‌گیری از کل تعداد تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی ۲/۱۵ درصد می‌باشد.

شکل ۱۶-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴

دامنه مبلغی تراکنش‌های انجام شده توسط ابزار پذیرش اینترنتی، مبین آن است بیشترین تعداد تراکنش‌ها در بازه کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال قرار گرفته‌اند و این بازه ۸۲/۰۴ درصد از کل تراکنش‌ها را در بر می‌گیرد. در این ابزار پذیرش حدود ۱۴/۸۱، ۰/۲۳ و ۰/۷۷ درصد کل تراکنش‌ها به ترتیب در بازه مبلغی های ۶,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

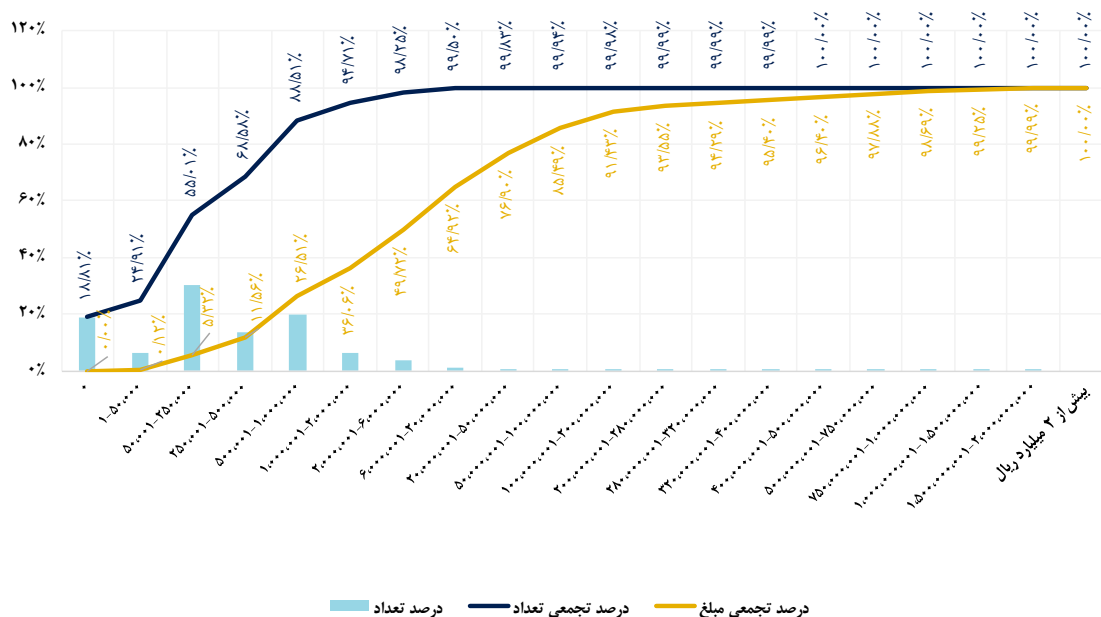
شکل ۱۷-۲ نیز دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) را نمایش می‌دهد.

شکل ۱۷-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴

در بررسی شکل ۱۷-۲ که مربوط به دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد، شرایط کاملاً متفاوت با ابزار پذیرش اینترنتی و کارتهخوان فروشگاه‌های بوده است، به نحوی که ۳/۳۶ درصد مجموع تراکنش‌ها دارای مبلغ بین ۱ تا ۵۰,۰۰۰ ریال و ۷۷/۶۰ درصد تراکنش‌ها دارای مبلغ بین ۵۰,۰۰۱ تا ۵۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند. با توجه به استفاده عموم جامعه از کارت‌های شارژ با مبلغ ۵۰ و ۱۰۰، ۲۰۰ و ۲۵۰ و ۵۰۰ هزار ریالی و همچنین استفاده فراوان ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به منظور تهیه کارت‌های شارژ اپراتورهای مختلف، می‌توان حضور حداکثری تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) در دامنه مبلغی بین ۱ تا ۵۰۰,۰۰۰ ریال را توجیه نمود. شایان ذکر است که با توجه به ممنوعیت ارائه خدمت خرید کالا و خدمات با استفاده از ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) در دی ماه ۱۳۹۴ از سوی بانک مرکزی ج.ا.ا.، شکل فوق صرفاً نمایشی از دامنه مبلغی خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ توسط ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد. نکته قابل توجه در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ توسط ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)، اعمال محدودیت سقف مبلغی ۵۰ میلیون ریالی می‌باشد که شکل ۱۷-۲ به خوبی نمایانگر انجام تراکنش‌ها با مبلغ حداکثر تا این سقف می‌باشد.

شکل ۱۸-۲ نیز دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی را نمایش می‌دهد. سهم تراکنش‌های مانده‌گیری از کل تعداد تراکنش‌های ابزار موبایلی ۱۸/۸۱ درصد می‌باشد.

شکل ۱۸-۲ دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی (بر حسب ریال) - دی ۱۴۰۴

دامنه مبلغی تراکنش‌های انجام شده توسط ابزار پذیرش موبایلی، مبین آن است بیشترین تعداد تراکنش‌ها در بازه کمتر از ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال قرار گرفته‌اند و این بازه ۷۹/۴۴ درصد از کل تراکنش‌ها را در بر می‌گیرد. در این ابزار پذیرش حدود ۱/۷۴، ۰/۰۰۵ و ۰/۰۰۶ درصد کل تراکنش‌ها به ترتیب در بازه مبلغی های ۶,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بیش از ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

۲-۳-۲- نسبت متوسط ارزش دهک دهم به دهک اول تراکنش‌ها

در این بخش شاخص نسبت دهکی^۱ به منظور اندازه‌گیری متوسط مبلغ تراکنش‌های دهک‌های تراکنشی شاپرک محاسبه می‌گردد. محاسبه این نسبت برای مبلغ تراکنش‌ها، بیانگر توزیع نابرابر مبلغی تراکنش‌های پرداخت الکترونیک کارتی می‌باشد که روند غیر متمرکز آن بیانگر تغییر ارزش تراکنش‌های این شبکه همراه

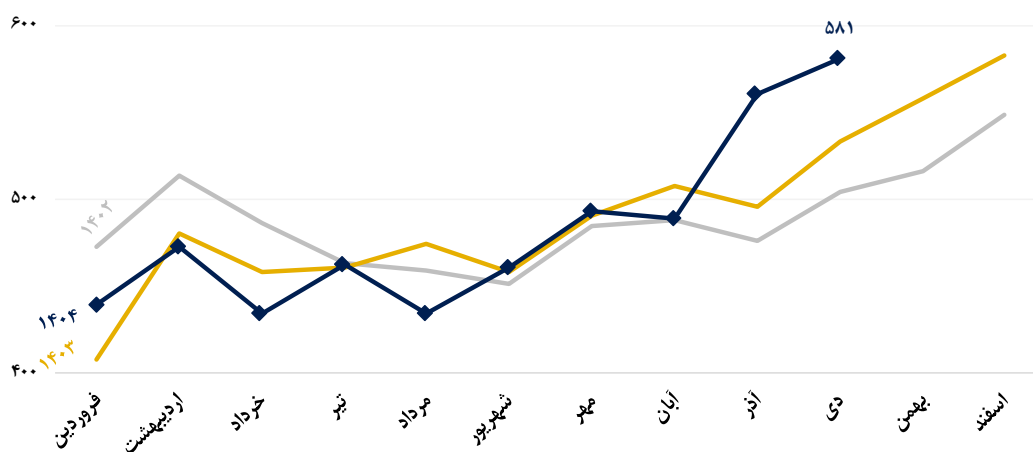
^۱ به واژه نامه رجوع شود.

با تغییرات اقتصادی جامعه می‌باشد. جدول ۲-۱۶ شاخص نسبت دهکی مبلغ تراکنش‌های شبکه شاپراک را در دی ماه ۱۴۰۴ در مقایسه با ماه گذشته و نیز ماه مشابه سال ۱۴۰۳ ارائه نموده است.

جدول ۲-۱۶ مقایسه تغییرات ماهانه و نقطه به نقطه شاخص نسبت دهکی

محاسبه نسبت دهکی	مقایسه ماهانه			مقایسه نقطه به نقطه		
	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد	دی ۱۴۰۳	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
میانگین مبالغ تراکنش دهک دهم (ریال)	۴۶,۲۳۶,۰۲۳	۴۷,۳۰۵,۴۴۱	۲/۳۱٪	۳۱,۴۴۶,۱۶۹	۴۷,۳۰۵,۴۴۱	۵۰/۴۳٪
میانگین مبالغ تراکنش دهک اول (ریال)	۸۲,۵۶۳	۸۱,۴۵۸	-۱/۳۴٪	۵۹,۰۱۰	۸۱,۴۵۸	۳۸/۰۴٪
نسبت دهکی	۵۶۰/۰۱	۵۸۰/۷۳	۳/۷۰٪	۵۳۲/۸۹	۵۸۰/۷۳	۸/۹۸٪

ملاحظه می‌شود که نسبت دهکی در مقایسه نقطه به نقطه رشد ۸/۹۸ درصدی و در قیاس ماهانه نیز رشد ۳/۷۰ درصدی داشته است. در قیاس ماهانه، متوسط مبلغی تراکنش‌های دهک دهم رشد ۲/۳۱ درصدی و متوسط مبلغی دهک اول نیز رشد ۱/۳۴- درصدی را تجربه نموده است که در نهایت منجر به رشد ۳/۷۰ درصدی نسبت متوسط قیمت دهک دهم به دهک اول در قیاس ماهانه شده است.

شکل ۱۹-۲ مقایسه روند نسبت متوسط مبالغ دهک دهم به دهک اول قیمتی از ابتدای سال ۱۴۰۲

با توجه به شکل ۱۹-۲، نسبت دهکی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته روند افزایشی داشته است، به طوری که نسبت دهکی در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر رشد ۲۰/۷۳ واحدی را تجربه نموده و برابر با ۵۸۱ است.

۲-۳-۳- بررسی دهک‌های قیمتی هر خدمت به تفکیک ابزار پذیرش

در این بخش به منظور بررسی دقیق‌تر مبالغ تراکنش‌ها، دهک‌های قیمتی هر دو خدمت "خرید کالا و خدمات" و "پرداخت قبض و خرید شارژ" به ازای هر یک از ابزارهای پذیرش ارائه شده است.

جدول ۱۷-۲ اطلاعات مربوط به متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "خرید کالا و خدمات" را به تفکیک ابزارهای پذیرش ارائه نموده است.

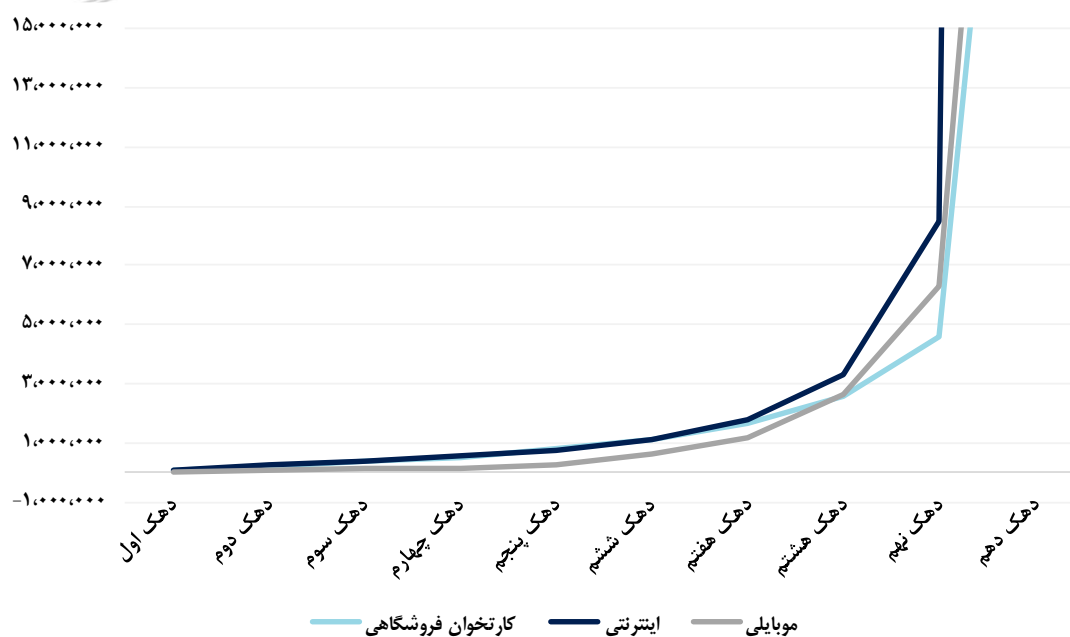
جدول ۱۷-۲ متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "خرید کالا و خدمات" به ازای هر ابزار پذیرش

دهک قیمتی	متوسط مبالغ هر دهک در هر یک از ابزارهای پذیرش (مبالغ بر حسب ریال)		
	کارتخوان فروشگاه	اینترنتی	موبایلی
دهک اول	۸۰,۵۹۱/۷۵	۱۱۲,۴۴۴/۱۸	۳۶,۰۹۰/۰۸
دهک دوم	۳۱۶,۱۴۰/۴۰	۲۷۰,۳۴۱/۰۵	۱۱۴,۰۵۰/۰۵
دهک سوم	۳۶۳,۶۰۹/۵۷	۴۱۱,۱۳۷/۱۹	۱۶۱,۷۰۰/۰۰
دهک چهارم	۵۳۶,۷۵۸/۳۸	۵۵۵,۸۰۴/۸۹	۱۶۱,۷۰۰/۰۰
دهک پنجم	۷۸۹,۷۷۳/۹۵	۷۷۰,۶۶۹/۳۳	۲۵۸,۵۰۹/۹۳
دهک ششم	۱,۱۱۴,۴۱۳/۷۹	۱,۰۹۹,۸۰۸/۴۳	۶۲۲,۹۷۶/۹۵
دهک هفتم	۱,۶۵۸,۹۴۵/۴۳	۱,۷۶۱,۴۲۷/۲۹	۱,۱۹۱,۰۱۲/۱۳
دهک هشتم	۲,۵۵۵,۳۳۵/۱۱	۳,۳۴۲,۲۰۶/۴۶	۲,۶۳۷,۲۷۴/۵۰
دهک نهم	۴,۶۱۹,۸۳۴/۸۹	۸,۵۰۳,۳۲۴/۵۲	۶,۳۹۵,۷۲۲/۱۶
دهک دهم	۳۶,۶۱۳,۶۵۹/۴۸	۲۵۹,۰۴۱,۰۸۴/۶۴	۴۴,۰۲۶,۹۳۶/۱۸

* ارائه خدمت خرید کالا و خدمات از طریق ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) ممنوع و متوقف شده است.

با توجه به اطلاعات جدول فوق ملاحظه می‌شود که متوسط مبلغ تراکنش‌های "خرید کالا و خدمات" در دهک آخر قیمتی در اینترنتی بالاتر از ابزار کارتخوان فروشگاه و ابزار موبایلی است، این امر مؤید این موضوع است که ابزار پذیرش اینترنتی ابزار مطلوب انجام تراکنش‌های خرید در دهک دهم می‌باشد. در خدمت "خرید کالا و خدمات" اعداد جدول مبین آن است که به طور متوسط ۵۰ درصد تراکنش‌ها (۵ دهک) در ابزارهای کارتخوان فروشگاه و اینترنتی و همچنین ۶۰ درصد تراکنش‌ها (۶ دهک) در ابزار موبایلی مربوط به "خرید کالا و خدمات" با مبلغ کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریالی بوده است.

اطلاعات جدول ۱۷-۲ در شکل ۲۰-۲ برای مقایسه بهتر ترسیم شده است.

شکل ۲۰-۲ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت خرید کالا و خدمات - دی ۱۴۰۴

در شکل ۲۰-۲ به علت نمایش بهتر، متوسط مبلغ دهک دهم به ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال محدود شده است تا اختلاف متوسط قیمت ابزارها در دهک‌های دیگر قابل تشخیص باشد. در این ماه متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های خرید کالا و خدمات توسط ابزار پذیرش اینترنتی ۲۵۹,۰۴۱,۰۸۴/۶۴ ریال بوده است.

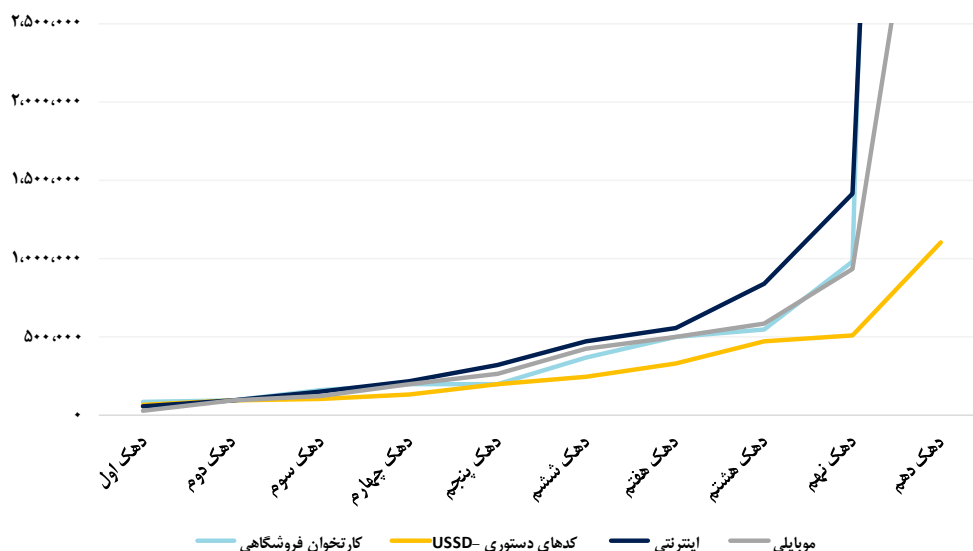
جدول ۲-۱۸ اطلاعات مربوط به متوسط مبالغ هر دهک قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" را به تفکیک ابزارهای پذیرش ارائه نموده است.

جدول ۲-۱۸ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" به ازای هر ابزار پذیرش

دهک قیمتی	متوسط مبالغ هر دهک در هر یک از ابزارهای پذیرش (مبالغ بر حسب ریال)			
	کارتخوان فروشگاه	کدهای دستوری - USSD	اینترنتی	موبایلی
دهک اول	۸۶,۵۳۳/۸۰	۶۶,۲۳۶/۷۹	۵۷,۰۷۲/۶۶	۳۵,۰۴۰/۸۴
دهک دوم	۱۰۰,۰۰۰/۰۰	۱۰۰,۰۰۰/۰۰	۱۰۲,۰۳۳/۵۹	۱۰۱,۰۶۲/۳۸
دهک سوم	۱۶۴,۴۵۹/۸۳	۱۰۵,۳۶۳/۸۸	۱۵۳,۹۱۵/۲۶	۱۲۴,۲۴۹/۲۳
دهک چهارم	۲۰۰,۰۰۰/۰۰	۱۳۹,۸۴۱/۳۹	۲۱۷,۸۷۳/۲۰	۲۰۴,۳۷۰/۳۱
دهک پنجم	۲۰۰,۱۲۷/۰۷	۲۰۱,۰۵۲/۴۳	۳۲۶,۹۹۶/۱۹	۲۶۸,۳۱۴/۰۱
دهک ششم	۳۷۳,۰۴۶/۸۷	۲۴۴,۵۸۰/۸۸	۴۷۷,۲۱۰/۴۵	۴۳۱,۷۹۰/۰۳
دهک هفتم	۵۰۰,۰۰۰/۰۰	۳۳۷,۱۳۰/۷۹	۵۵۷,۴۸۴/۹۳	۵۰۱,۴۴۱/۴۴
دهک هشتم	۵۵۱,۷۶۴/۴۸	۴۳۷,۲۵۹/۵۱	۸۴۲,۴۰۵/۸۷	۵۹۲,۲۳۶/۷۹
دهک نهم	۹۸۶,۹۶۱/۵۰	۵۱۷,۵۸۸/۶۶	۱,۴۱۵,۳۳۳/۷۳	۹۲۵,۲۳۰/۳۹
دهک دهم	۲۰,۳۳۷,۳۱۰/۰۴	۱,۱۰۲,۷۱۱/۹۵	۱۴,۱۰۹,۰۰۱/۲۹	۴,۵۰۰,۵۱۱/۷۸

با توجه به اطلاعات جدول ۲-۱۸ به نظر می‌رسد که از ابزار کارتخوان فروشگاه‌های و نیز ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به طور عمده برای خرید کارت‌های شارژ تلفن همراه اعتباری نیز استفاده می‌شود. به طوری که بیشترین تعداد تراکنش از نوع خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ صورت گرفته توسط کارتخوان فروشگاه‌های خرید کارت شارژ ۱۰۰،۰۰۰، ۲۰۰،۰۰۰، ۵۰۰،۰۰۰ ریالی بوده است که به طور متوسط ۳۰ درصد تراکنش‌های این ابزار (دهک قیمتی) را در بر می‌گیرد. به عبارتی این طور به نظر می‌رسد که به طور متوسط حداقل ۳۰ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های مربوط به خرید کارت شارژ تلفن همراه اعتباری بوده است.

شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ را به تفکیک ابزارهای پذیرش نشان می‌دهد.

شکل ۲-۲۱ متوسط مبالغ دهک‌های قیمتی در خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ - دی ۱۴۰۴

در شکل ۲-۲۱ به علت نمایش بهتر، دهک دهم به ۲،۵۰۰،۰۰۰ ریال محدود شده است تا اختلاف متوسط قیمت ابزارها در دهک‌های دیگر قابل تشخیص باشد. متوسط مبلغ دهک دهم خدمت "پرداخت قبض و خرید شارژ" در ابزار پذیرش اینترنتی حدود ۱۴،۱۰۹،۰۰۱/۲۹ ریال و متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های این خدمت در ابزار کارتخوان فروشگاه‌های در حدود ۲۰،۳۳۷،۳۱۰/۰۴ ریال همچنین متوسط مبلغ دهک دهم تراکنش‌های این خدمت در ابزار موبایلی در حدود ۴،۵۰۰،۵۱۱/۷۸ ریال بوده است. این در حالی است که در ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) متوسط مبلغ دهک دهم حدود ۱،۱۰۲،۷۱۱/۹۵ ریال بوده است که نسبت به سه ابزار پذیرش دیگر، به طور قابل ملاحظه‌ای کمتر است.

فصل ۳

کیفیت ارائه خدمات پرداخت الکترونیک کارتی

کیفیت ارائه خدمات توسط شبکه پرداخت الکترونیک کشور و شرکت شاپرک و همچنین بررسی تعداد خطاهای هر گروه خطایی از موارد تحت بررسی در این بخش از گزارش می باشد.

۳- کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارتی

ارتقای کیفیت خدمات ارائه شده اصلی ترین هدف شرکت های ارائه دهنده آن خدمات می باشد؛ چرا که ارتقای کیفیت خدمت ارائه شده افزایش مطلوبیت و رضایت مندی مصرف کننده را به دنبال خواهد داشت. شرکت شاپرک نیز در راستای وظایف نظارتی خود، به دنبال افزایش کیفیت انجام خدمات ارائه شده در شبکه و انجام صحیح پرداخت ها می باشد. کاهش خطاها و تراکش های ناتمام از یک سو و افزایش کیفیت خدمات حس شده خدمات و کیفیت خدمات زمانی از سوی دیگر منجر به بهبود عملکرد شاپرک می گردد در ادامه شاخص هایی برای سنجش این هدف ارائه می گردد.

۳-۱- سهم تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها

یکی از اصلی‌ترین برنامه‌های شرکت شاپراک، تلاش برای کاهش وقوع خطاهای شبکه و افزایش نسبت تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها می‌باشد. در حال حاضر در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی، خطاها در چهار گروه^۱ "خطای صادرکنندگی"، "خطای پذیرندگی"، "خطای شاپرکی" و "خطای کاربری" طبقه‌بندی می‌شوند. جدول ۳-۱ اطلاعات مربوط به تعداد تراکنش‌های موفق و ناموفق (خطا) کل شبکه شاپرک را نشان می‌دهد که این بررسی حکایت از سهم ۹۲/۸۵ درصدی تراکنش‌های موفق و ۷/۱۵ درصدی خطاهای رخ داده در دی ۱۴۰۴ دارد.

جدول ۳-۱ تعداد و سهم تراکنش‌های موفق و ناموفق از کل تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴

نوع تراکنش	تعداد	سهم
تراکنش‌های موفق	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	۹۲/۸۵٪
تراکنش‌های ناموفق و خطادار	۳۱۸,۴۸۵,۵۴۲	۷/۱۵٪
تعداد کل تراکنش‌ها	۴,۴۵۱,۷۶۲,۴۳۲	۱۰۰٪

۳-۲- آنالیز خطاهای تراکنش‌ها

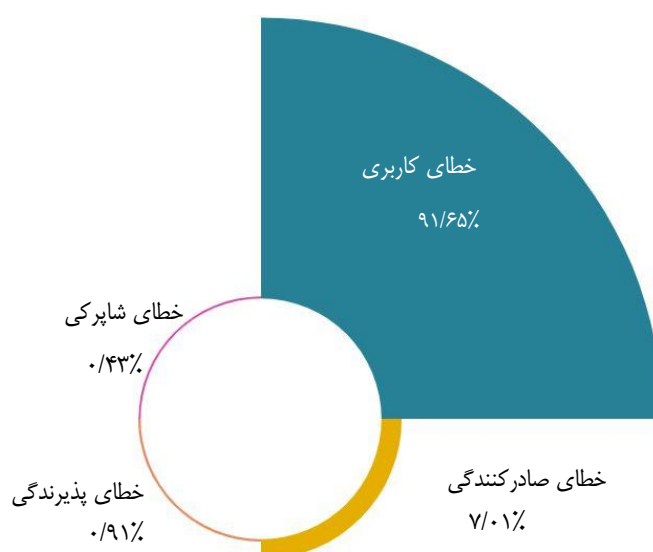
همانطور که ذکر گردید، خطاهای تراکنش‌ها انواع مختلفی دارند که اطلاعات مربوط به آمار تعدادی هر یک از انواع خطا در دی ۱۴۰۴ و ماه گذشته در جدول ۳-۲ ارائه شده است. اطلاعات مندرج در این جدول تغییرات مربوط به هر یک از انواع تراکنش‌های موفق و ناموفق را نشان می‌دهد.

^۱ برای تعاریف انواع خطا به واژه نامه رجوع شود.

جدول ۲-۳ مقایسه تعداد انواع تراکنش‌ها و خطاها - دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته

نوع تراکنش و انواع خطا	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	نرخ رشد
خطای پذیرندگی	۲,۶۳۴,۷۹۹	۲,۸۹۸,۴۷۰	۱۰/۴۳%
خطای کاربری	۳۰۳,۱۳۳,۵۷۵	۲۹۱,۹۰۴,۷۷۳	-۳/۷۰%
خطای صادرکنندگی	۲۱,۸۴۲,۵۳۱	۲۲,۳۱۳,۰۸۶	۲/۱۵%
خطای شاپرکی	۲,۱۵۷,۱۵۷	۱,۳۶۹,۲۱۳	-۳۶/۵۳%
تعداد کل تراکنش‌های ناموفق	۳۳۹,۷۴۸,۰۶۲	۳۱۸,۴۸۵,۵۴۲	-۳/۴۲%
تعداد کل تراکنش‌های موفق	۴,۳۷۹,۶۰۶,۷۱۱	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	-۵/۶۲%
تعداد کل تراکنش‌ها	۴,۷۰۹,۳۵۴,۷۷۳	۴,۴۵۱,۷۶۲,۴۳۲	-۵/۴۷%

نرخ رشد تعداد تراکنش‌های خطا در تمام گروه‌های خطایی در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۳-۲ قابل ملاحظه می‌باشد. با توجه به این جدول در مجموع تعداد تراکنش‌های ناموفق نسبت به ماه گذشته، ۳/۴۲ درصد کاهش یافته است. همچنین تعداد تراکنش دو گروه خطایی پذیرندگی و صادرکنندگی افزایش و دو گروه خطایی شاپرکی و کاربری کاهش یافته‌اند.

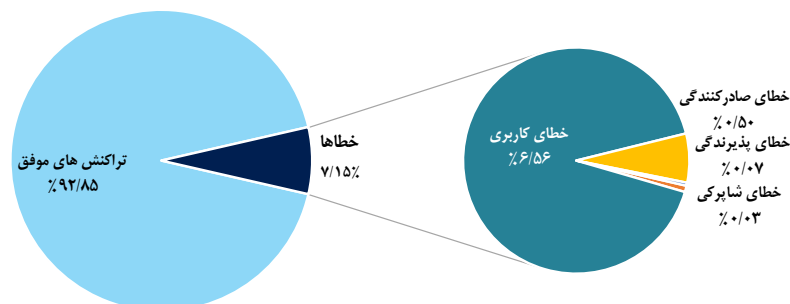
شکل ۳-۱ سهم هر یک از انواع خطا از مجموع تراکنش‌های ناموفق - دی ۱۴۰۴

همچنین در راستای بررسی‌های انجام گرفته، اطلاعات شکل ۳-۱ حاکی از آن است که بروز خطای کاربری عمده‌ترین دلیل بروز خطاها بوده و ۹۱/۶۵ درصد از کل تراکنش‌های خطا را شامل می‌شود. این نوع خطا به عملکرد شبکه پرداخت الکترونیک ارتباطی نداشته و ناشی از عملکرد دارنده کارت (نظیر کمبود موجودی یا فراموشی رمز) می‌باشد.

جدول ۳-۳ آنالیز خطاهای رخ داده در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی - دی ۱۴۰۴

نوع تراکنش و انواع خطا	تعداد	سهم
موفق	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	۹۲/۸۵%
خطای پذیرندگی	۲,۸۹۸,۴۷۰	۰/۰۷%
خطای کاربری	۲۹۱,۹۰۴,۷۷۳	۶/۵۶%
خطای صادرکنندگی	۲۲,۳۱۳,۰۸۶	۰/۵۰%
خطای شاپرکی	۱,۳۶۹,۲۱۳	۰/۰۳۱%
تعداد کل تراکنش‌ها	۴,۴۵۱,۷۶۲,۴۳۲	۱۰۰/۰۰%

در ادامه اطلاعات جدول ۳-۳ در شکل زیر به تصویر کشیده شده و سهم هر یک از انواع تراکنش‌های موفق و ناموفق از کل تراکنش‌ها در شکل آمده است.

شکل ۳-۲ سهم هر یک از انواع تراکنش‌های ناموفق و تراکنش‌های موفق از کل تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴

همانگونه که در شکل ۳-۲ ملاحظه می‌شود، کمترین سهم در تراکنش‌های خطادار مربوط به خطای شاپرکی با سهم ۰/۰۳۱ درصدی از کل تراکنش‌ها بوده است. این نوع خطا سهم ۰/۴۳ درصدی را در بین تراکنش‌های خطادار داشته که در شکل ۳-۱ نشان داده شده است.

جهت بررسی تغییرات تراکنش‌های خطا در دو ماه متوالی بهتر است سهم انواع خطا نسبت به کل تراکنش‌های صورت گرفته در ماه مورد نظر، مورد قیاس قرار گیرد. لذا تغییر سهم تراکنش‌های خطا در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۳-۴ ارائه شده است.

جدول ۳-۴ قیاس سهم هر یک از انواع خطا - دی ۱۴۰۴ و ماه گذشته

سهم از کل تراکنش‌ها			نوع تراکنش و انواع خطا	
تغییر	دی ۱۴۰۴	آذر ۱۴۰۴		
۰/۰۱٪	۰/۰۷٪	۰/۰۶٪	خطای پذیرندگی	ناموفق
۰/۱۲٪	۶/۵۶٪	۶/۴۴٪	خطای کاربری	
۰/۰۴٪	۰/۵۰٪	۰/۴۶٪	خطای صادرکنندگی	
-۰/۰۱۵٪	۰/۰۳۱٪	۰/۰۴۶٪	خطای شاپرکی	
۰/۱۵٪	۷/۱۵٪	۷/۰۰٪	تعداد کل تراکنش‌های ناموفق	موفق
-۰/۱۵٪	۹۲/۸۵٪	۹۳/۰۰٪	تعداد کل تراکنش‌های موفق	
-	۱۰۰/۰۰٪	۱۰۰/۰۰٪	تعداد کل تراکنش‌ها	

اطلاعات جدول ۳-۴ مبین افزایش سهم تمام گروه‌های خطایی به جز خطای شاپرکی در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر می‌باشد.

۳-۳- کیفیت خدمات شاپرک

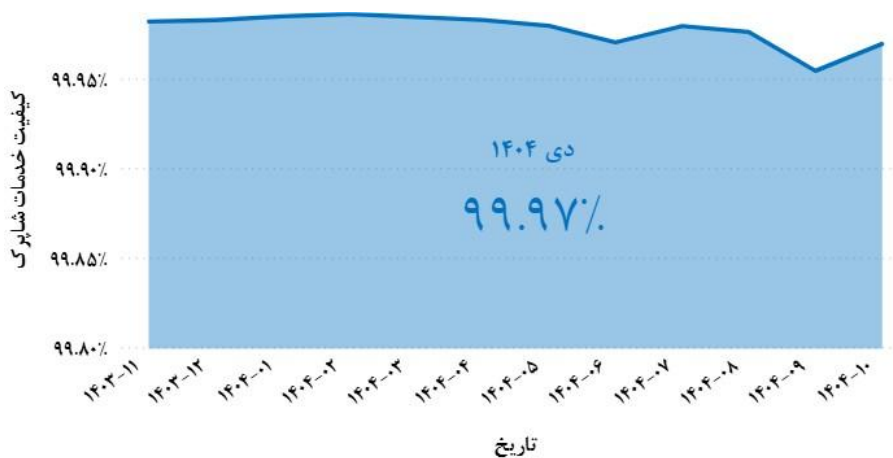
یکی از دلایل وجودی شرکت شاپرک و از مهم‌ترین اهداف آن، بهبود امکان دسترسی به خدمات و انجام تراکنش موفق در هر زمانی می‌باشد. برای سنجش میزان تحقق این هدف، شاخص کیفیت خدمات تعریف شده که سهم تراکنش‌های موفق سیستمی کل شبکه یا تراکنش‌های موفق سیستمی سوئیچ شاپرک را از کل تراکنش‌ها محاسبه می‌کند. در ادامه اطلاعات مربوط به شاخص کیفیت خدمات در جدول ۳-۵ ارائه شده است.

جدول ۳-۵ کیفیت خدمات شاپراک و کل شبکه پرداخت الکترونیک کارتی

تراکنش‌های موفق		دی ۱۴۰۳		آذر ۱۴۰۴		دی ۱۴۰۴	
تعداد تراکنش‌ها	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات	تعداد تراکنش	کیفیت خدمات
۴,۴۳۹,۲۴۴,۹۵۵	۹۹/۳۲٪	۴,۶۸۲,۷۳۰,۲۸۶	۹۹/۴۳٪	۴,۴۲۵,۱۸۱,۶۶۳	۹۹/۴۰٪	تراکنش‌های موفق سیستمی کل شبکه پرداخت ^۱	
۴,۴۶۸,۱۵۱,۲۷۵	۹۹/۹۷٪	۴,۷۰۷,۱۹۷,۶۱۶	۹۹/۹۵٪	۴,۴۵۰,۳۹۳,۲۱۹	۹۹/۹۷٪	تراکنش‌های موفق سیستمی شاپراک ^۲	
۴,۴۶۹,۶۶۳,۳۳۱	-	۴,۷۰۹,۳۵۴,۱۷۳	-	۴,۴۵۱,۷۶۲,۴۳۲	-	تعداد کل تراکنش	

جدول ۳-۵ مبین در دسترس بودن ۹۹/۹۷ درصدی خدمات شرکت شاپراک در دی ۱۴۰۴ می‌باشد که نسبت به دی ۱۴۰۳ و آذر ۱۴۰۴ به ترتیب رشد ۰/۰۰۳ و ۰/۰۱۵ درصدی داشته است.

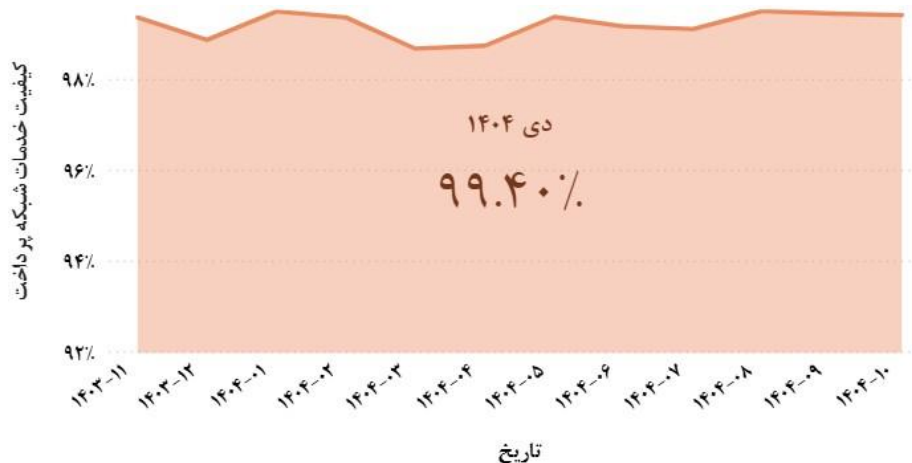
در نمودارهای شکل ۳-۳ و شکل ۴-۳ به ترتیب روند کیفیت خدمات تراکنش‌های موفق سیستمی شاپراک و کل شبکه پرداخت در دوازده ماه منتهی به دی ۱۴۰۴ قابل مشاهده است.

شکل ۳-۳ روند کیفیت خدمات شاپراک در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴

^۱ به واژه نامه رجوع شود
^۲ به واژه نامه رجوع شود.

با توجه به شکل ۳-۳ کمترین و بیشترین درصد کیفیت خدمات شاپرک به ترتیب در ماه‌های آذر و اردیبهشت ۱۴۰۴ رخ داده است.

شکل ۳-۴ روند کیفیت خدمات شبکه پرداخت در ۱۲ ماه منتهی به دی ۱۴۰۴

همچنین با توجه به شکل ۳-۴ کمترین و بیشترین درصد کیفیت خدمات شبکه پرداخت به ترتیب در ماه‌های خرداد و آبان ۱۴۰۴ مشاهده می‌شود.

۳-۴- آنالیز تراکنش‌ها ناتمام رخ داده در شبکه

شاخص میزان تراکنش‌های ناتمام^۱ رخ داده در شبکه الکترونیک پرداخت کارتی و روند آن در طول زمان، یکی از شاخص‌هایی است که بر کیفیت انجام عملیات و رضایت از شبکه پرداخت اثرگذار است. لذا می‌بایست نسبت تعداد تراکنش‌های ناتمام به کل تراکنش‌ها روندی کاهشی داشته باشد. جدول ۳-۶ مقادیر این شاخص را ارائه نموده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

جدول ۳-۶ درصد تراکنش‌های ناتمام رخ داده در شبکه پرداخت شاپراک - آذر و دی ۱۴۰۴

وضعیت تراکنش	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	تغییر
تعداد تراکنش‌های مغایرتی	۳۳۵,۷۵۶	۶۱۳,۱۷۲	۸۸/۲۳%
تعداد کل تراکنش‌های موفق	۴,۳۷۹,۶۰۶,۷۱۱	۴,۱۳۳,۲۷۶,۸۹۰	-۵/۶۲%
نسبت تعداد تراکنش‌های مغایرتی به کل تراکنش‌های موفق	۰/۰۰۷%	۰/۰۱۵%	۰/۰۰۷%

همانطور که در جدول ۳-۶ ملاحظه می‌شود تعداد تراکنش‌های ناتمام (مغایرتی) دی ماه نسبت به آذر ماه با افزایش قابل توجه ۸۸/۲۳ درصدی همراه بوده است. علی‌رغم کاهش ۵/۶۲ درصدی تعداد کل تراکنش‌های موفق در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر، تعداد تراکنش‌های ناتمام نیز در این دوره با افزایش همراه بوده است. نسبت تراکنش‌های مغایرتی به کل تراکنش‌های موفق در این ماه نسبت به ماه گذشته افزایش ۰/۰۰۷ درصدی را تجربه نموده است.

فصل ۴

بررسی عملکرد کلی شرکت های ارائه دهنده خدمات پرداخت

در این بخش به بررسی عملکرد شرکت های ارائه کننده خدمات پرداخت در شبکه پرداخت کشور و بررسی شاخص های تدوین شده به ازای هر شرکت در سطح کلی پرداخته خواهد شد.

۴- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت

شاخص‌های معرفی شده در این بخش، گستره فعالیت هر یک از شرکت‌های PSP را در صنعت پرداخت الکترونیکی نشان می‌دهند که آگاهی از آن برای نهاد نظارتی شاپرک جزو ملزومات به‌شمار می‌رود؛ چرا که این نهاد سیاستگذار و ناظر می‌بایست به خوبی از نقش و سطح فعالیت هر یک از شرکت‌های مزبور اطلاع داشته باشد تا با نظارت بر عملکرد آن‌ها بتواند در هدایت صنعت پرداخت الکترونیک ایفای نقش نماید. همچنین این شاخص‌ها کمک شایان توجهی به مطالعه‌ی بازار هریک از شرکت‌های ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت خواهد نمود.

در این بخش عملکرد شرکت‌های PSP در دو حوزه اصلی مورد بررسی قرار می‌گیرد که اولین حوزه عملکرد کلی شرکت‌ها در شبکه پرداخت را مورد بررسی قرار داده و در بخش دوم به‌طور ویژه عملکرد این شرکت‌ها در بازار کارتخوان فروشگاهی تحلیل می‌شود.

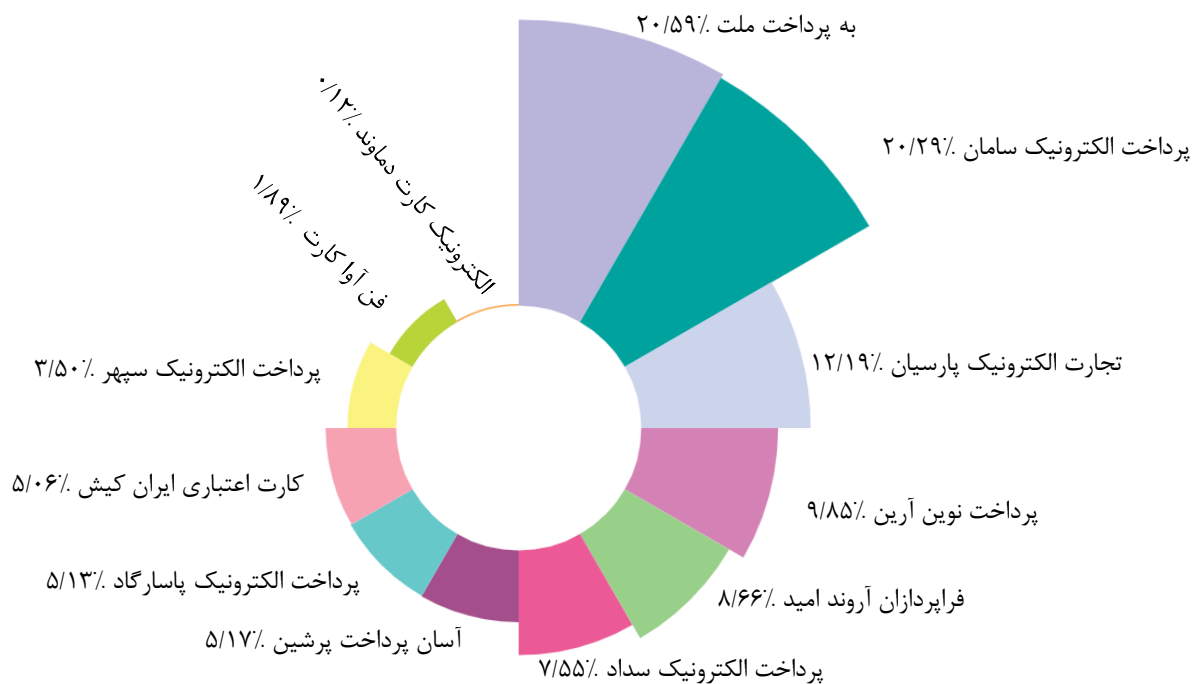
۴-۱- بررسی عملکرد کلی شرکت‌های PSP

به منظور رصد وضعیت کنونی صنعت پرداخت الکترونیکی کارت کشور و ترسیم مسیر حرکت آتی بازار آن و همچنین کمک به تعیین سیاست‌های توسعه‌ی بازار و نظارت بر آن، می‌بایست شاخص‌هایی تعریف و روند تغییرات آن بررسی گردد. در این بخش از گزارش سعی گردیده است تا با مطالعه‌ی شاخص‌های عملکرد تعدادی و مبلغی شرکت‌ها در کل و همچنین به تفکیک هریک از ابزار پذیرش و نوع سرویس، تصویری کلی از وضعیت آن‌ها در صنعت پرداخت الکترونیکی کارت ترسیم شود. در پایان نیز عملکرد هریک از شرکت‌های PSP در رخداد تراکنش‌های خطا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

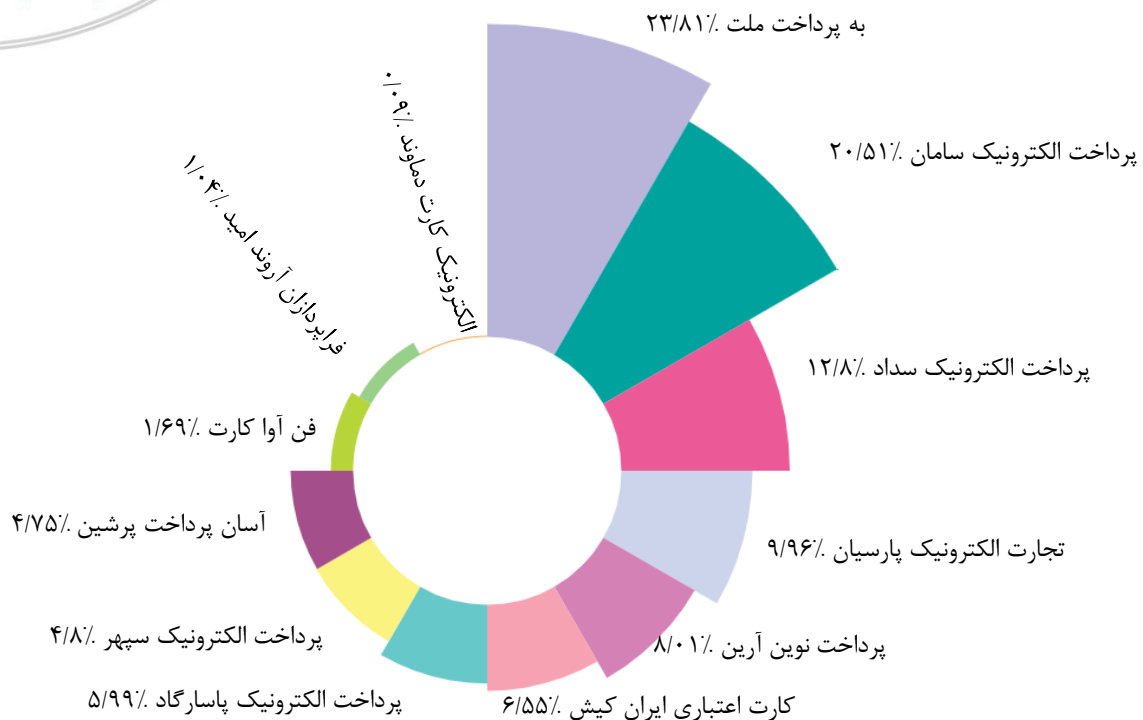
۴-۱-۱- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های PSP از بازار

تراکنش‌های حوزه پرداخت الکترونیک کارت

سهم تعدادی و مبلغی هر یک از شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت از کل تراکنش‌های بازار خدمات پرداخت الکترونیک کارت، در دو شکل ۴-۱ و ۴-۲ ترسیم شده است.

شکل ۴-۱ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر تعداد تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴

شکل ۴-۲ سهم بازار هر شرکت PSP از نظر مبلغ تراکنش‌ها - دی ۱۴۰۴

در شاخص سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها، شرکت "به پرداخت ملت" به ترتیب با سهم ۲۰/۵۹ و ۲۳/۸۱ درصدی جایگاه اول را به خود اختصاص داده است. در این ماه اختلاف سهم تعدادی و مبلغی شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" - دومین شرکت بازار - با شرکت به پرداخت ملت به ترتیب حدود ۰/۳۰ و ۳/۳۰ درصد است.

مقایسه دو شکل بالا با شکل‌های مشابه در گزارش آذر ماه سال ۱۴۰۴ حکایت از آن دارد که در مولفه سهم تعدادی، شرکت آسان پرداخت پرشین با "یک" پله صعود در جایگاه "هفتم" قرار گرفت. شرکت پرداخت الکترونیک پاسارگاد با "یک" پله نزول در جایگاه "هشتم" قرار گرفت. در سهم مبلغ تراکنش‌ها جابجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است.

۴-۱-۲- سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه سرمایه‌گذاری هر یک از شرکت‌های PSP در ابزارهای پذیرش می‌شود. در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های هر شرکت به تفکیک ابزار پذیرش مورد بررسی قرار

می‌گیرد. سهم تعدادی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار ابزارهای پذیرش برای دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱ ارائه شده است.

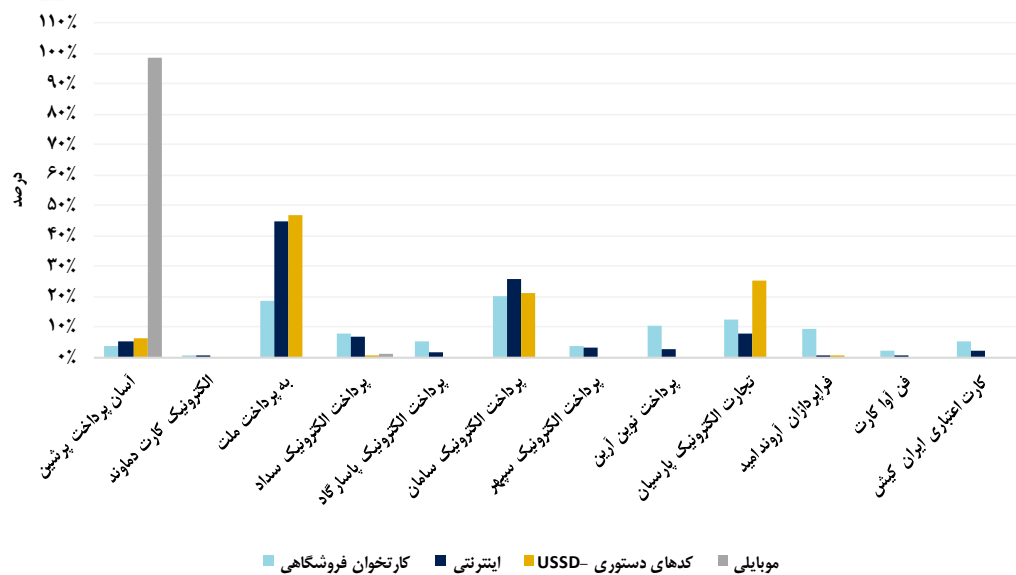
شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در دی ماه با پوشش ۲۰/۲۴ درصد از بازار تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها، همانند ماه گذشته بالاترین سهم را در اختیار خود دارد. شرکت "به پرداخت ملت" نیز در هر دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) به ترتیب با کسب ۴۴/۸۷ و ۴۷/۰۵ درصد از سهم بازار، دارنده‌ی بالاترین سهم در بازار می‌باشد. همچنین شرکت "آسان پرداخت پرشین" با پوشش ۹۸/۶۱ درصد از بازار تراکنش‌های موبایلی، بالاترین سهم را در اختیار خود دارد.

جدول ۴-۱ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها			سهم از تعداد تراکنش‌های اینترنتی			سهم از تعداد تراکنش‌های کدهای دستوری - USSD			سهم از تعداد تراکنش‌های موبایلی		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۳/۷۵٪	۳/۶۸٪	-۰/۰۷٪	۳/۳۷٪	۵/۳۸٪	۲/۰۱٪	۶/۵۸٪	۶/۲۰٪	-۰/۳۸٪	۹۸/۴۷٪	۹۸/۶۱٪	+۰/۱۴٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۳٪	۰/۱۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۱۸/۷۹٪	۱۸/۷۸٪	-۰/۰۱٪	۴۵/۷۶٪	۴۴/۸۷٪	-۰/۸۹٪	۴۶/۱۱٪	۴۷/۰۵٪	+۰/۹۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۹۶٪	۷/۸۵٪	-۰/۱۰٪	۶/۹۲٪	۶/۶۷٪	-۰/۲۵٪	۰/۲۸٪	۰/۲۷٪	-۰/۰۱٪	۱/۵۳٪	۱/۳۹٪	-۰/۱۴٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۷۶٪	۵/۵۶٪	-۰/۲۱٪	۱/۴۸٪	۱/۵۲٪	۰/۰۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۲۵٪	۲۰/۲۴٪	-۰/۰۱٪	۲۶/۹۹٪	۲۵/۶۳٪	-۱/۳۷٪	۲۱/۳۱٪	۲۱/۳۸٪	۰/۰۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۳/۷۳٪	۳/۶۵٪	-۰/۰۷٪	۲/۷۶٪	۳/۱۱٪	۰/۳۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آریا	۱۰/۷۹٪	۱۰/۶۶٪	-۰/۱۳٪	۲/۳۸٪	۲/۹۲٪	۰/۶۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۱۲/۲۰٪	۱۲/۳۹٪	+۰/۱۹٪	۸/۲۸٪	۷/۷۱٪	-۰/۵۷٪	۲۵/۷۳٪	۲۵/۱۰٪	-۰/۶۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فراپردازان آروند امید	۹/۱۰٪	۹/۵۳٪	+۰/۴۴٪	۰/۱۰٪	۰/۰۸٪	-۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فن آوا کارت	۲/۱۳٪	۲/۰۸٪	-۰/۰۵٪	۰/۱۰٪	۰/۰۵٪	-۰/۰۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۵/۴۱٪	۵/۴۵٪	۰/۰۴٪	۱/۹۴٪	۲/۰۵٪	۰/۱۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ها با ۰/۴۴ درصد افزایش به شرکت "فراپردازان آروند امید" تعلق دارد. بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی با رقم ۲/۰۱ درصد افزایش به شرکت "آسان پرداخت پرشین" تعلق دارد. شرکت "به پرداخت ملت" با رقم ۰/۹۴ درصد افزایش دارای بالاترین اختلاف در بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) نیز می‌باشد. شرکت "آسان پرداخت پرشین" با رقم ۰/۱۴ درصد افزایش و شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" با رقم ۰/۱۴ درصد کاهش دارای بالاترین اختلاف در بین سهم تعدادی تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی می‌باشند.

سهم شرکت‌های مختلف ارائه دهنده خدمات پرداخت از تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در شکل ۴-۳ نمایش داده شده است.

شکل ۳-۴ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش های هریک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴

نتایج بررسی های این بخش حاکی از آن است که در ماه جاری مجموع تعداد تراکنش ها، شرکت "الکترونیک کارت دماوند" در سه ابزار پذیرش کمترین سهم از کل تعداد، شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD)، شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در ابزار پذیرش کارت خوان فروشگاه و شرکت "آسان پرداخت پرشین" در ابزار پذیرش موبایلی بیشترین سهم را به خود اختصاص داده اند.

سهم مبلغی تراکنش های هر یک از شرکت های PSP از بازار ابزارهای پذیرش برای دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۲-۴ نمایش داده شده است.

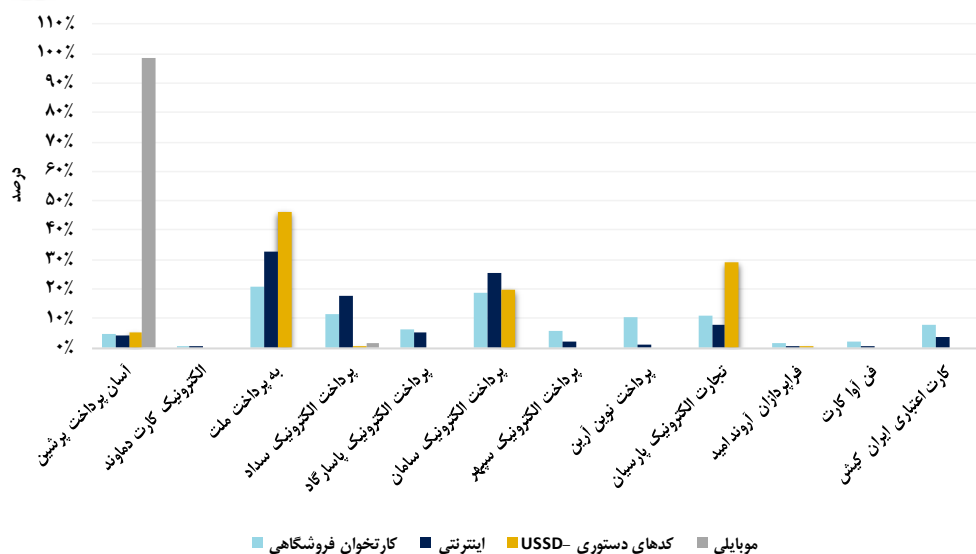
در این ماه شرکت "به پرداخت ملت" در سه ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه، کدهای دستوری (USSD) و اینترنتی به ترتیب با پوشش ۲۰/۷۱، ۴۶/۱۳ و ۳۲/۸۱ درصدی از مبالغ بازار دارای بالاترین سهم می باشد. همچنین شرکت "آسان پرداخت پرشین" با پوشش ۹۸/۳۱ درصدی بالاترین سهم از مبالغ بازار موبایلی را به خود اختصاص داده است.

جدول ۴-۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هریک از ابزارهای پذیرش - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از مبلغ تراکنش‌های کارتخوان فروشگاهی			سهم از مبلغ تراکنش‌های اینترنتی			سهم از مبلغ تراکنش‌های کدهای دستوری - USSD			سهم از مبلغ تراکنش‌های موبایلی		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۶۳٪	۴/۶۵٪	۰/۰۲٪	۳/۵۷٪	۴/۲۴٪	۰/۶۶٪	۵/۰۵٪	۵/۰۹٪	۰/۰۴٪	۹۷/۹۴٪	۹۸/۳۱٪	۰/۳۷٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۲٪	۰/۱۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۲۰/۸۵٪	۲۰/۷۱٪	-۰/۱۳٪	۲۹/۰۷٪	۳۲/۸۱٪	۳/۷۴٪	۴۵/۸۱٪	۴۶/۱۳٪	۰/۳۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۱۱/۵۸٪	۱۱/۱۹٪	-۰/۳۹٪	۲۰/۷۳٪	۱۷/۶۰٪	-۳/۱۳٪	۰/۳۷٪	۰/۲۴٪	-۰/۱۳٪	۲/۰۶٪	۱/۶۹٪	-۰/۳۷٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۶/۳۴٪	۶/۲۵٪	-۰/۰۹٪	۵/۰۰٪	۵/۳۲٪	۰/۳۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۱۸/۹۰٪	۱۸/۸۱٪	-۰/۰۸٪	۲۵/۷۵٪	۲۵/۵۴٪	-۰/۲۱٪	۱۹/۸۳٪	۱۹/۷۰٪	-۰/۱۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۵/۹۹٪	۵/۸۳٪	-۰/۱۶٪	۴/۶۶٪	۱/۸۹٪	-۲/۷۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آریا	۱۰/۳۷٪	۱۰/۴۶٪	۰/۰۹٪	۰/۹۶٪	۱/۰۸٪	۰/۱۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۱۰/۳۶٪	۱۰/۶۸٪	۰/۳۲٪	۶/۹۶٪	۷/۹۰٪	۰/۹۳٪	۳۹/۰۴٪	۲۸/۸۳٪	-۰/۲۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فراپروازان آروند امید	۱/۳۲٪	۱/۳۹٪	۰/۰۷٪	۰/۰۹٪	۰/۰۷٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فن آوا کارت	۲/۲۰٪	۲/۲۷٪	۰/۰۷٪	۰/۰۷٪	۰/۰۵٪	-۰/۰۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۷/۴۶٪	۷/۶۵٪	۰/۱۹٪	۳/۱۰٪	۳/۵۰٪	۰/۴۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

بیشترین اختلاف بین سهم مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی نسبت به ماه گذشته با کاهش ۰/۳۹ درصدی به شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" تعلق دارد. همچنین شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار پذیرش اینترنتی با افزایش ۳/۷۴ درصدی، بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد. شرکت "آسان پرداخت پرشین" و "پرداخت الکترونیک سداد" به طور همزمان و به ترتیب با افزایش و کاهش ۰/۳۷ درصدی بالاترین اختلاف ماهانه در مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی را کسب کرده اند. شرکت "به پرداخت ملت" با ۰/۳۳ درصد افزایش نیز دارای بیشترین اختلاف سهم در مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد.

شکل ۴-۴ سهم شرکت‌های PSP از مبلغ تراکنش‌های ابزارهای پذیرش مختلف را در دی ۱۴۰۴ نمایش می‌دهد.

شکل ۴-۴ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴

نتایج بررسی‌های این بخش حاکی از آن است که در ماه جاری مجموع مبلغ تراکنش‌ها، شرکت "الکترونیک کارت دماوند" در سه ابزار پذیرش (کارتخوان فروشگاه، اینترنتی و کدهای دستوری) کمترین سهم از کل مبلغ، شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه و اینترنتی، شرکت "آسان پرداخت پرشین" در ابزار پذیرش کدهای دستوری - USSD بیشترین سهم از کل مبلغ را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین بیشترین سهم مبلغی در ابزار پذیرش موبایلی به ترتیب متعلق به شرکت "آسان پرداخت پرشین" می‌باشد.

۴-۱-۳ سهم شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه سرمایه‌گذاری هر شرکت PSP در سرویس‌های خدمات پرداخت می‌شود. در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های هر یک از شرکت‌ها به تفکیک نوع سرویس مورد بررسی قرار می‌گیرد. سهم تعدادی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار تراکنش‌های هر سرویس برای دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۴-۳ ارائه شده است.

شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با پوشش ۲۰/۷۲ درصد از بازار تراکنش‌های خرید، در این ماه نیز بالاترین سهم را به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" همچنین در حوزه تراکنش‌های مانده‌گیری با در اختیار داشتن ۱۸/۰۱ درصد از بازار تراکنش‌های فوق، بیشترین سهم را دارد. در این ماه شرکت

"به پرداخت ملت" با کسب ۲۷/۴۲ درصد از سهم بازار تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ، به بالاترین حجم از این گونه تراکنش‌ها خدمت ارائه می‌دهد.

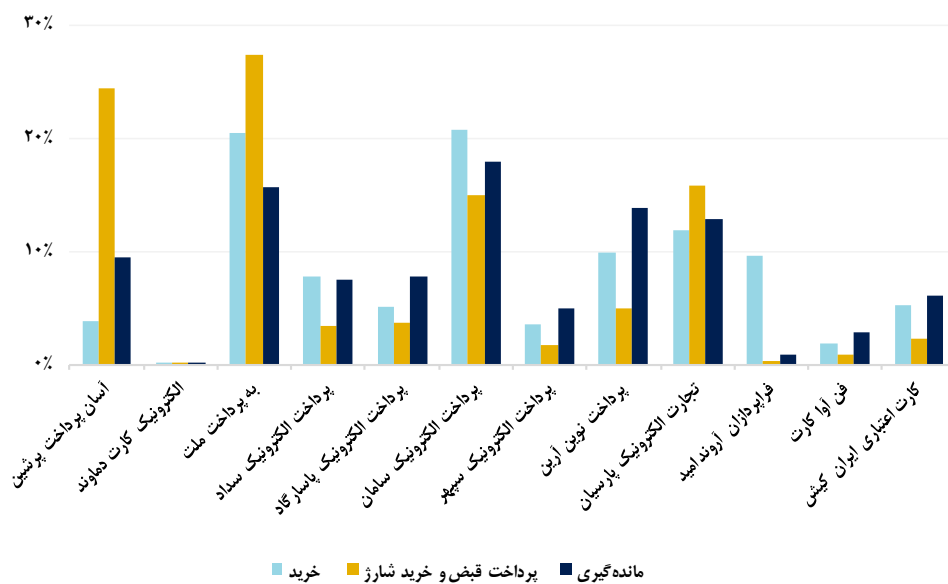
جدول ۳-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه‌کننده خدمات پرداخت	سهم از تعداد تراکنش‌های خرید			سهم از تعداد تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ			سهم از تعداد تراکنش‌های مانده‌گیری		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۳/۷۳٪	۳/۸۴٪	۰/۱۰٪	۲۴/۳۸٪	۲۴/۴۱٪	۰/۰۳٪	۹/۵۸٪	۹/۴۵٪	-۰/۱۳٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۳٪	۰/۱۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۵٪	۰/۰۴٪	-۰/۰۱٪	۰/۱۵٪	۰/۱۶٪	۰/۰۱٪
به پرداخت ملت	۲۰/۶۶٪	۲۰/۴۷٪	-۰/۲۰٪	۲۶/۷۹٪	۲۷/۴۲٪	+۰/۶۳٪	۱۵/۶۹٪	۱۵/۷۶٪	۰/۰۷٪
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۸۹٪	۷/۷۹٪	-۰/۱۱٪	۳/۴۷٪	۳/۳۸٪	-۰/۰۹٪	۷/۵۹٪	۷/۴۹٪	-۰/۱۰٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۲۷٪	۵/۰۷٪	-۰/۲۰٪	۳/۷۸٪	۳/۷۳٪	-۰/۰۵٪	۷/۸۱٪	۷/۷۵٪	-۰/۰۶٪
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۸۴٪	۲۰/۷۲٪	-۰/۱۲٪	۱۵/۱۴٪	۱۴/۹۸٪	-۰/۱۶٪	۱۷/۹۷٪	۱۸/۰۱٪	۰/۰۴٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۳/۵۸٪	۳/۵۲٪	-۰/۰۶٪	۱/۷۳٪	۱/۷۱٪	-۰/۰۲٪	۴/۸۹٪	۴/۹۱٪	۰/۰۲٪
پرداخت نوین آراین	۱۰/۰۰٪	۹/۹۱٪	-۰/۰۹٪	۴/۹۶٪	۴/۹۵٪	-۰/۰۱٪	۱۳/۷۱٪	۱۳/۹۰٪	+۰/۱۹٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۱۱/۷۸٪	۱۱/۹۴٪	۰/۱۶٪	۱۶/۲۸٪	۱۵/۸۸٪	-۰/۴۰٪	۱۲/۹۷٪	۱۲/۸۳٪	-۰/۱۴٪
فراپردازان آروند امید	۹/۰۳٪	۹/۵۶٪	+۰/۵۳٪	۰/۲۸٪	۰/۲۹٪	۰/۰۱٪	۰/۸۵٪	۰/۸۷٪	۰/۰۲٪
فن آوا کارت	۱/۹۶٪	۱/۹۰٪	-۰/۰۶٪	۰/۸۴٪	۰/۸۹٪	۰/۰۴٪	۲/۶۹٪	۲/۸۰٪	۰/۱۱٪
کارت اعتباری ایران کیش	۵/۱۲٪	۵/۱۷٪	۰/۰۵٪	۲/۳۱٪	۲/۳۳٪	۰/۰۲٪	۶/۱۱٪	۶/۰۷٪	-۰/۰۴٪

بیشترین اختلاف بین سهم تعدادی در تراکنش‌های خرید در ماه دی نسبت به آذر با افزایش ۰/۵۲ درصدی به شرکت "فراپردازان آروند امید" تعلق دارد. در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ، شرکت "به پرداخت ملت" با افزایش ۰/۶۳ درصدی دارای بیشترین اختلاف سهم تعدادی می‌باشد. بیشترین اختلاف سهم تعدادی در تراکنش‌های مانده‌گیری نیز شرکت "پرداخت نوین آراین" با افزایش ۰/۱۹ درصدی دارای می‌باشد.

سهم شرکت‌های مختلف ارائه دهنده خدمات پرداخت از تعداد تراکنش‌های هر یک از سرویس‌های شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت در شکل ۴-۵ نمایش داده شده است.

همچنین علاوه بر این سه سرویس، در این ماه ۳۰،۵۹۳ عدد تراکنش "درخواست تایید رمز کارت" و ۶،۴۴۷ عدد تراکنش "درخواست چکیده صورتحساب" در شرکت‌های "تجارت الکترونیک پارسیان"، "فراپردازان آروند امید"، "فن آوا کارت"، "پرداخت الکترونیک سپهر"، "پرداخت الکترونیک پاسارگاد" و "الکترونیک کارت دماوند" ثبت شده است.

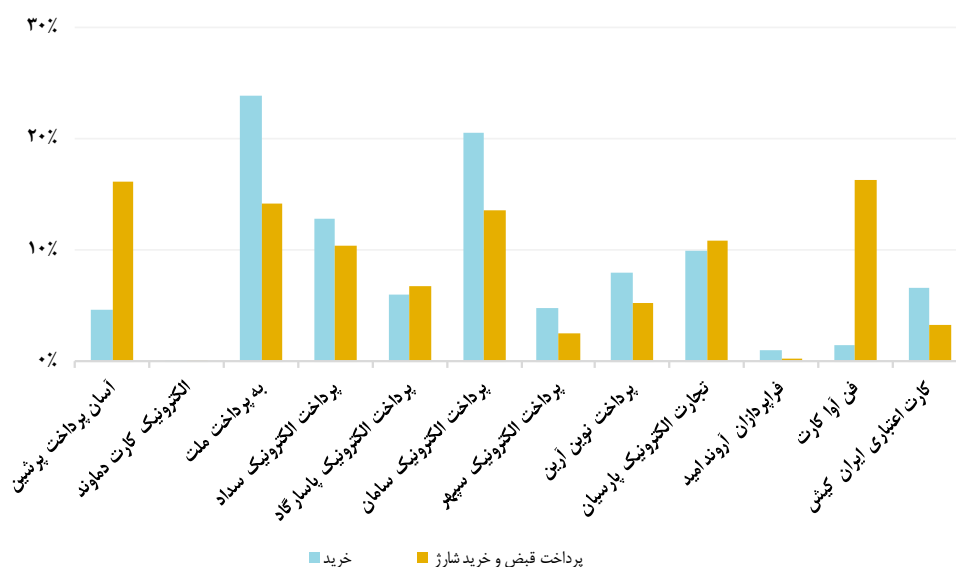
شکل ۴-۵ سهم هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - دی ۱۴۰۴

سهم مبلغی تراکنش‌های هر یک از شرکت‌های PSP از بازار سرویس‌های شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت برای دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۴-۴ ارائه شده است. اطلاعات این جدول مبین آن است که در دی ماه شرکت "به پرداخت ملت" با پوشش ۲۳/۹۲ درصد از بازار تراکنش‌های خرید، بالاترین دارنده‌ی سهم مبلغی تراکنش‌های مذکور محسوب می‌گردد. همچنین شرکت "فن آوا کارت" در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ دی ماه با سهم مبلغی ۱۶/۳۳ درصدی بیشترین سهم مبلغی این نوع از تراکنش‌ها را به خود اختصاص داده است.

جدول ۴-۴ مقایسه سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه‌کننده خدمات پرداخت	سهم از مبلغ تراکنش‌های خرید			سهم از مبلغ تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۳۹٪	۴/۶۲٪	۰/۲۳٪	۱۵/۳۴٪	۱۶/۱۷٪	۰/۸۴٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۰۹٪	۰/۰۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۲۳/۱۱٪	۲۳/۹۳٪	۰/۸۱٪	۱۳/۴۸٪	۱۴/۱۷٪	۰/۶۹٪
پرداخت الکترونیک سداد	۱۳/۹۸٪	۱۲/۸۳٪	-۱/۱۵٪	۱۲/۰۷٪	۱۰/۴۸٪	-۱/۶۰٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۹۶٪	۵/۹۸٪	۰/۰۲٪	۶/۸۹٪	۶/۸۰٪	-۰/۱۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۷۴٪	۲۰/۵۸٪	-۰/۱۶٪	۱۳/۹۹٪	۱۳/۵۵٪	-۰/۴۴٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۵/۶۵٪	۴/۸۲٪	-۰/۸۳٪	۳/۱۲٪	۲/۶۲٪	-۰/۵۰٪
پرداخت نوین آراین	۷/۸۲٪	۸/۰۴٪	۰/۲۱٪	۴/۶۷٪	۵/۲۹٪	۰/۶۲٪
تجارت الکترونیک پارس‌بان	۹/۴۵٪	۹/۹۵٪	۰/۵۰٪	۱۱/۲۲٪	۱۰/۹۶٪	-۰/۲۶٪
فراپردازان آروند امید	۱/۰۰٪	۱/۰۵٪	۰/۰۵٪	۰/۲۳٪	۰/۲۵٪	۰/۰۱٪
فن آوا کارت	۱/۴۸٪	۱/۵۳٪	۰/۰۵٪	۱۵/۶۳٪	۱۶/۳۳٪	۰/۷۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۶/۳۳٪	۶/۵۹٪	۰/۲۶٪	۳/۳۴٪	۳/۳۷٪	۰/۰۳٪

بیشترین اختلاف بین سهم مبلغی تراکنش‌های خرید در ماه جاری و آذر ماه با ۱/۱۵ درصد کاهش در شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" گزارش شده است. این شاخص در تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ نیز با کاهش ۱/۶۰ درصدی، در شرکت "پرداخت الکترونیک سداد" مشاهده می‌شود.

شکل ۴-۶ سهم هر شرکت PSP از مبلغ تراکنش‌ها به ازای هر سرویس - دی ۱۴۰۴

نتایج بررسی‌های این بخش حاکی از آن است که شرکت "الکترونیک کارت دماوند" کمترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها را در بین شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت داشته و سهم آن از بازار کلیه سرویس‌های خدمات پرداخت کارت ناچیز است

۴-۱-۴- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در تعداد خطاهای تراکنش‌ها

در این بخش عملکرد شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت از منظر تراکنش‌های ناموفق حوزه پذیرندگی مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف آن، انجام مقایسه‌ای بین شرکت‌ها در پشتیبانی از تراکنش‌های صحیح و دقت در عملکرد می‌باشد. بدین منظور سهم خطای پذیرندگی از تعداد کل تراکنش‌های هر شرکت PSP محاسبه گردیده تا بررسی شود که کدام شرکت عملکرد بهتری از این منظر داشته است. جدول ۴-۵ نتایج این بررسی در دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ را منعکس نموده است

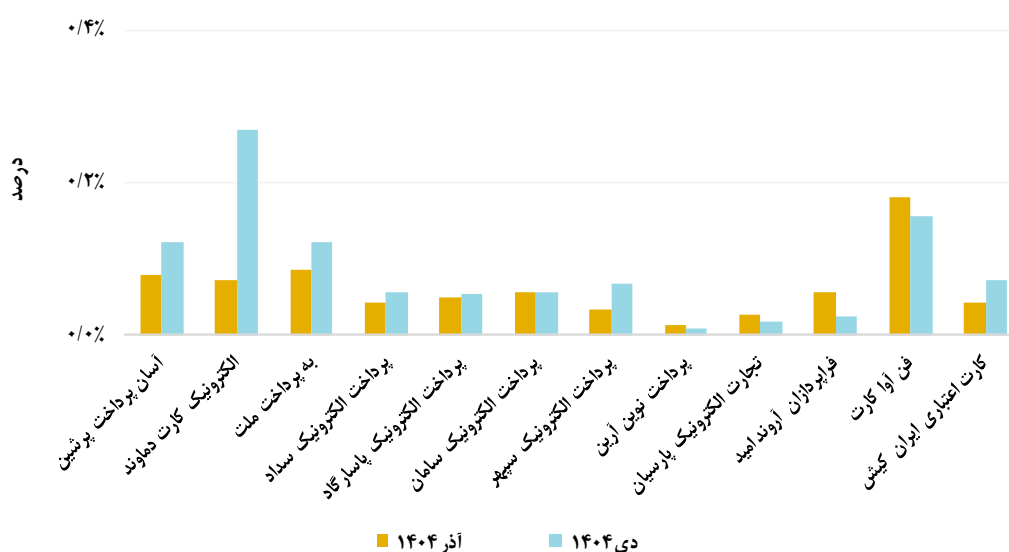
جدول ۴-۵ مقایسه نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌های هر شرکت PSP - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	نسبت تعداد خطای پذیرندگی به تعداد کل تراکنش‌ها		
	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۰/۰۷۹٪	۰/۱۲۳٪	۰/۰۴۵٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۰۷۳٪	۰/۲۶۹٪	۰/۱۹۶٪
به پرداخت ملت	۰/۰۸۵٪	۰/۱۲۲٪	۰/۰۳۷٪
پرداخت الکترونیک سداد	۰/۰۴۳٪	۰/۰۵۷٪	۰/۰۱۴٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۰/۰۴۹٪	۰/۰۵۵٪	۰/۰۰۶٪
پرداخت الکترونیک سامان	۰/۰۵۸٪	۰/۰۵۷٪	۰/۰۰۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۰/۰۳۴٪	۰/۰۶۸٪	۰/۰۳۳٪
پرداخت نوین آراین	۰/۰۱۳٪	۰/۰۰۹٪	-۰/۰۰۳٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۰/۰۲۸٪	۰/۰۱۹٪	-۰/۰۰۹٪
فراپردازان آروند امید	۰/۰۵۶٪	۰/۰۲۴٪	-۰/۰۳۲٪
فن آوا کارت	۰/۱۸۱٪	۰/۱۵۷٪	-۰/۰۲۳٪
کارت اعتباری ایران کیش	۰/۰۴۲٪	۰/۰۷۲٪	۰/۰۲۹٪

* هر چه این شاخص کمتر باشد، نشان دهنده آن است که شرکت عملکرد بهتری به نسبت سایر شرکت‌ها داشته است. لذا در این جدول بر خلاف سایر جدول‌ها، کمترین میزان شاخص به صورت **Bold** نمایش داده شده است.

در ماه دی شرکت "پرداخت نوین آراین"، با رقمی برابر با ۰/۰۰۹ درصد، بهترین عملکرد از منظر نسبت خطای پذیرندگی به مجموع تراکنش‌ها را در میان سایر شرکت‌ها داشته‌است. در مقابل شرکت "الکترونیک کارت دماوند" با کسب رقم ۰/۲۶۹ درصد بالاترین عدد شاخص مذکور را به خود اختصاص داده است.

در ماه جاری عملکرد بیشتر شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت به‌ویژه شرکت "به پرداخت ملت" به گونه‌ای بوده که سبب افزایش ۱۰/۶۲ درصدی در خطای پذیرندگی شبکه شده است. اطلاعات این جدول در شکل ۴-۷ به تصویر کشیده شده است.

شکل ۴-۷ مقایسه شرکت‌های PSP در شاخص نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها - آذر و دی ۱۴۰۴

در مقایسه ماهانه عملکرد این شرکت‌ها ملاحظه می‌شود که بیشترین کاهش در نسبت خطای پذیرندگی به کل تراکنش‌ها (عملکرد مثبت)، با رقمی برابر با ۰/۰۳۲ درصد در شرکت "فراپروازان آروندامید" رخ داده است. همچنین شرکت "الکترونیک کارت دماوند" با رقم ۰/۱۹۶ درصد افزایش، بیشترین رشد را نسبت به سایر شرکت‌ها در این شاخص تجربه کرده است.

۴-۱-۵- اندازه گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن^۱ به ازای ابزارهای پذیرش

در این بخش وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی شرکت‌های فعال در بازار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن سنجیده و بررسی می‌شود.^۲ شاخص هرفیندال-هیرشمن یکی از شاخص‌های مهم و کاربردی برای بیان مفهوم تمرکز است که از اطلاعات همه‌ی شرکت‌ها برای اندازه گیری تمرکز و قدرت رقابتی در صنعت استفاده می‌کند؛ به طوری که هرچه میزان شاخص تمرکز کمتر باشد، بازار رقابتی‌تر است و هر چه میزان شاخص تمرکز بیشتر باشد، نشان‌دهنده آن است که رقابت کمتری در صنعت وجود دارد و بازار به انحصار نزدیک‌تر می‌باشد. بر اساس مقادیر مختلف شاخص هرفیندال-هیرشمن، می‌توان در خصوص تمرکز بازار قضاوت نمود که دامنه مقادیر شاخص و وضعیت تمرکز بازار در جدول ۴-۶ ارائه شده است.

جدول ۴-۶ وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرفیندال-هیرشمن

وضعیت تمرکز	اندازه HHI
رقابتی	کمتر از ۱۰۰۰
تمرکز ملایم	بین ۱۰۰۰ تا ۱۸۰۰
تمرکز بالا	بالای ۱۸۰۰

برای محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در شبکه پرداخت الکترونیک کشور، نیاز به دانستن سهم بازاری هر یک از شرکت‌های PSP می‌باشد. به این منظور می‌توان سهم هر یک از شرکت‌ها از تعداد تراکنش‌ها را به ازای ابزارهای مختلف و همچنین نوع خدمات پرداخت مورد ارائه آن‌ها به کار گرفت.

در جدول ۴-۷ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک که متشکل از ۱۲ شرکت PSP می‌باشد به ازای هر سه ابزار پذیرش برای دی ماه محاسبه شده است. بدین منظور ابتدا درصد سهم از تعداد تراکنش‌های بازار

^۱ Herfindahl-Hirshman Index

^۲ به واژه نامه رجوع شود.

هر ابزار پذیرش محاسبه و در ستون بعدی، مجذور هر سهم احصاء گردیده است. مجموع مجذور سهم تمام شرکت‌ها، شاخص هرفیندال-هیرشمن را به دست داده که در ردیف آخر جدول مشخص شده است.

جدول ۴-۷ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴

موبایلی		کدهای دستوری - USSD		اینترنتی		کارتخوان فروشگاهی		شاخص H-H و شرکت PSP
S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	
۹,۷۲۴	۹۹	۳۸	۶	۲۹	۵	۱۴	۴	آسان پرداخت پرشین
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	الکترونیک کارت دماوند
۰	۰	۲,۲۱۴	۴۷	۲,۰۱۳	۴۵	۳۵۳	۱۹	به پرداخت ملت
۲	۱	۰	۰	۴۴	۷	۶۲	۸	پرداخت الکترونیک سداد
۰	۰	۰	۰	۲	۲	۳۱	۶	پرداخت الکترونیک پاسارگاد
۰	۰	۴۵۷	۲۱	۶۵۶	۲۶	۴۱۰	۲۰	پرداخت الکترونیک سامان
۰	۰	۰	۰	۱۰	۳	۱۳	۴	پرداخت الکترونیک سپهر
۰	۰	۰	۰	۹	۳	۱۱۴	۱۱	پرداخت نوین آراین
۰	۰	۶۳۰	۲۵	۶۰	۸	۱۵۴	۱۲	تجارت الکترونیک پارسیان
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۱	۱۰	فرپردازان آروند امید
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۲	فن آوا کارت
۰	۰	۰	۰	۴	۲	۳۰	۵	کارت اعتباری ایران کیش
۹,۷۲۶	-	۳,۳۳۹	-	۲,۸۲۷	-	۱,۲۷۴	-	جمع

در دی ماه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار کارتخوان فروشگاهی عددی حدود ۱,۲۷۴ به دست آمده است (بین ۱,۰۰۰ تا ۱,۸۰۰) که نشان‌دهنده تمرکز ملایم در بازار این ابزار است؛ به این معنا که پشتیبانی از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاهی در بین شرکت‌ها توزیع شده و نمی‌توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت‌های خاصی می‌باشد. برای این شاخص در بازار ابزارهای پذیرش اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به ترتیب ارقامی در حدود ۲,۸۲۷، ۳,۳۳۹، ۹,۷۲۶ حاصل شده است (بیشتر از ۱,۸۰۰) که مبین وجود تمرکز بالا در بازار این ابزارهاست. به این معنا که تعداد کمی از شرکت‌ها سهم قابل توجهی از بازار را در اختیار دارند. شرکت‌های "به پرداخت ملت" و "پس از آن با اختلاف زیاد شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های اینترنتی و شرکت‌های "به پرداخت ملت" و "پس از آن با اختلاف، شرکت‌های "تجارت الکترونیک پارسیان" و "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) تاثیرگذار هستند. شرکت "آسان پرداخت پرشین" تنها شرکت تاثیرگذار در بازار تراکنش‌های موبایلی بوده است. اختلاف میزان شاخص هرفیندال-هیرشمن در دی ماه نسبت به ماه گذشته‌ی آن در جدول ۴-۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۸ مقایسه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP - آذر و دی ۱۴۰۴

موبایلی			کدهای دستوری - USSD			اینترنتی			کارتخوان فروشگاهی			HHI
تغییر	دی	آذر	تغییر	دی	آذر	تغییر	دی	آذر	تغییر	دی	آذر	
۲۷	۹,۷۳۶	۹,۶۹۹	۵۴	۳,۳۳۹	۳,۳۸۵	-۱۴۲	۲,۸۲۷	۲,۹۶۹	۵	۱,۳۷۴	۱,۳۶۹	شاخص H-H

در ماه دی شاخص هرفیندال-هیرشمن نسبت به ماه گذشته در سه ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی، موبایلی و کدهای دستوری افزایش و در ابزار پذیرش اینترنتی کاهش داشته است. البته این تغییرات در آن‌ها حائز اهمیت نمی‌باشد چرا که وضعیت تمرکز بازار هیچ یک را تغییر نداده است. بالا رفتن این شاخص بیانگر بیشتر شدن تمرکز بازار بین شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت با سهم بالا و کاهش قدرت بازاری دیگر شرکت‌ها است. کاهش این شاخص نیز بیانگر کاهش تمرکز در شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت دارای سهم بالا و افزایش سهم سایر شرکت‌های بازار است.

۴-۱-۶- اندازه گیری تمرکز بازار با استفاده از شاخص هرفیندال - هیرشمن به ازای نوع سرویس

در این بخش وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی شرکت‌های فعال در بازار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن به ازای هریک از انواع سرویس در شبکه‌ی پرداخت کشور سنجیده و بررسی می‌شود.

در جدول ۴-۹ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک که متشکل از ۱۲ شرکت PSP می‌باشد، به ازای هر سه نوع خدمت برای دی ۱۴۰۴ محاسبه شده است. بدین منظور ابتدا درصد سهم از تعداد تراکنش‌های بازار هر نوع سرویس محاسبه و در ستون بعدی، مجذور هر سهم احصاء گردیده است. مجموع مجذور سهم تمام شرکت‌ها، شاخص هرفیندال - هیرشمن را به دست داده که در ردیف آخر جدول مشخص شده است.

جدول ۴-۹ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار شرکت‌های PSP به ازای نوع سرویس - دی ۱۴۰۴

شاخص H-H و شرکت PSP		خرید		پرداخت قبض و خرید شارژ		مانده گیری	
		S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i
آسان پرداخت پرشین		۱۵	۴	۵۹۶	۲۴	۸۹	۹
الکترونیک کارت دماوند		۰	۰	۰	۰	۰	۰
به پرداخت ملت		۴۱۹	۲۰	۷۵۲	۲۷	۲۴۸	۱۶
پرداخت الکترونیک سداد		۶۱	۸	۱۱	۳	۵۶	۷
پرداخت الکترونیک پاسارگاد		۲۶	۵	۱۴	۴	۶۰	۸
پرداخت الکترونیک سامان		۴۲۹	۲۱	۲۲۵	۱۵	۳۲۴	۱۸
پرداخت الکترونیک سپهر		۱۲	۴	۳	۲	۲۴	۵
پرداخت نوین آراین		۹۸	۱۰	۲۵	۵	۱۹۳	۱۴
تجارت الکترونیک پارسیان		۱۴۳	۱۲	۲۵۲	۱۶	۱۶۵	۱۳
فرابردازان آروند امید		۹۱	۱۰	۰	۰	۱	۱
فن آوا کارت		۴	۲	۱	۱	۸	۳
کارت اعتباری ایران کیش		۲۷	۵	۵	۲	۳۷	۶
جمع		۱,۳۲۴	-	۱,۸۸۳	-	۱,۲۰۶	-

در دی ماه شاخص هرفیندال- هیرشمن در تراکنش های خرید، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده گیری به ترتیب ۱,۳۲۴، ۱,۸۸۳ و ۱,۲۰۶ به دست آمده است (بین ۱,۰۰۰ تا ۱,۸۰۰) که نشان دهنده تمرکز ملایم در بازار این سرویس هاست. به این معنا که پشتیبانی از تراکنش های سرویس های مذکور در بین شرکت ها توزیع شده و نمی توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت های خاصی می باشد. اختلاف میزان شاخص هرفیندال- هیرشمن در ماه دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته ی آن در جدول ۴-۱۰ ارائه شده است.

جدول ۴-۱۰ مقایسه اختلاف شاخص هرفیندال- هیرشمن در بازار شرکت های PSP در آذر و دی ۱۴۰۴

HHI	خرید			پرداخت قبض و خرید شارژ			مانده گیری		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
شاخص H-H	۱,۳۲۹	۱,۳۲۴	-۵	۱,۸۶۶	۱,۸۸۳	۱۷	۱,۲۰۵	۱,۲۰۶	۱

در ماه دی شاخص هرفیندال- هیرشمن در دو سرویس "پرداخت قبض و خرید شارژ" و "مانده گیری" افزایش و یک سرویس "خرید" کاهش داشته است. این تغییرات در هیچ یک از سرویس ها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار هیچ یک را نسبت به ماه پیشین تغییر نداده است.

۴-۲- بررسی عملکرد شرکت های PSP در ابزارهای پذیرش

یکی از مهمترین شاخص های حوزه ی پرداخت الکترونیک کارت، بررسی عملکرد شرکت های PSP در مدیریت، پشتیبانی و توسعه ابزارهای پذیرش می باشد. با توجه به آینده ی صنعت پرداخت در حوزه ی پرداخت- های کدهای دستوری (USSD) و اینترنتی، در گزارش اقتصادی شاپرک سعی شده است که علاوه بر ارائه ی اطلاعات در خصوص کارتهای فروشگاهی، به ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) نیز پرداخته شود. از این رو در این بخش ابتدا عملکرد شرکت ها در هریک از ابزارهای پذیرش به تفکیک ابزارهای فعال سیستمی و تراکنش دار مورد بررسی قرار گرفته است.

این شاخص، سبب شناخت حوزه فعالیت و نحوه ی سرمایه گذاری هر یک از شرکت های PSP در ابزارهای پذیرش می شود. در این بخش تعداد هر یک از انواع ابزار پذیرش فعال سیستمی و تراکنش دار به ازای هر شرکت مورد بررسی قرار می گیرد. سهم هر یک از شرکت های PSP از تعداد کارتهای فروشگاهی، ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) و موبایلی فعال سیستمی در دو ماه آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱۱، ذکر شده است. در این ماه شرکت "پرداخت نوین آراین" با کسب سهم بازار ۱۴/۳۹ درصدی به عنوان دارنده ی بالاترین تعداد کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی محسوب می گردد. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" نیز با سهم بازار ۲۵/۴۶ درصد همچنان از بیشترین تعداد ابزار پذیرش اینترنتی فعال پشتیبانی می کند. لازم به توضیح است که برخی شرکت ها با بازتعریف بعضی از کارتهای فروشگاهی خود به عنوان ابزار پذیرش اینترنتی، سعی در تسهیل انجام خدمات پرداخت کارت از طریق نرم افزار کدهای دستوری (USSD) خود و بر بستر اینترنت می نمایند. ابزارهای پذیرش فوق این امکان را برای مشتریان فراهم می کند تا با استفاده از نرم افزار این شرکت ها بر روی موبایل، اقدام به دریافت QRCode پذیرنده نموده و به آسانی پرداخت بدون کارت خود را با وارد کردن اطلاعات رمز دوم و CVV۲ انجام دهند. در بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) شرکت "آسان پرداخت پرشین" نیز همانند ماه قبل بخش قابل توجهی از سهم بازار ابزارهای کدهای دستوری (USSD) فعال سیستمی را با رقمی معادل با ۷۴/۰۱ درصد در اختیار دارد. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" نیز با سهم بازار ۴۶/۸۴ درصد همانند ماه قبل از بیشترین تعداد ابزار پذیرش موبایلی فعال پشتیبانی می کند.

جدول ۴-۱۱ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش فعال سیستمی - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد کارخوان فروشگاه			سهم از تعداد اینترنتی			سهم از تعداد کدهای دستوری - USSD			سهم از تعداد موبایلی		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۰۹٪	۴/۱۰٪	۰/۰۱٪	۱۵/۸۵٪	۱۵/۳۴٪	-۰/۵۱٪	۷۳/۶۳٪	۷۴/۰۱٪	۰/۳۸٪	۳۳/۵۹٪	۴۴/۹۴٪	۱۱/۳۵٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۴۶٪	۰/۴۷٪	۰/۰۱٪	۰/۰۱٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۱۳/۶۳٪	۱۳/۸۴٪	۰/۲۱٪	۱۲/۳۵٪	۱۲/۸۹٪	+۰/۵۳٪	۱۰/۱۲٪	۹/۸۶٪	-۰/۲۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۳۷٪	۷/۳۳٪	-۰/۰۴٪	۲/۵۲٪	۲/۴۸٪	-۰/۰۴٪	۰/۶۱٪	۰/۶۲٪	۰/۰۱٪	۸/۴۰٪	۶/۹۶٪	-۱/۴۳٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۱۲/۵۶٪	۱۲/۳۹٪	-۰/۱۷٪	۸/۱۳٪	۸/۱۴٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۱۴/۲۵٪	۱۴/۱۹٪	-۰/۰۶٪	۲۵/۱۴٪	۲۵/۴۶٪	۰/۳۲٪	۷/۶۹٪	۸/۲۸٪	۰/۵۹٪	۵۶/۴۹٪	۴۶/۸۴٪	-۹/۶۵٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۶/۸۹٪	۶/۹۱٪	۰/۰۲٪	۳۱/۹۲٪	۳۱/۹۹٪	۰/۰۷٪	۰/۱۴٪	۰/۱۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آریا	۱۴/۲۰٪	۱۴/۳۹٪	۰/۱۹٪	۰/۲۲٪	۰/۲۱٪	-۰/۰۱٪	۰/۲۴٪	۰/۲۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسبان	۹/۱۷٪	۹/۰۴٪	-۰/۱۳٪	۱/۴۳٪	۱/۳۹٪	-۰/۰۴٪	۶/۰۵٪	۶/۱۱٪	۰/۰۶٪	۰/۱۶٪	۰/۶۳٪	-۰/۱۳٪
فرابرداران آروند امید	۲/۷۶٪	۲/۷۰٪	-۰/۰۶٪	۰/۳۳٪	۰/۳۲٪	-۰/۰۱٪	۰/۲۱٪	۰/۲۱٪	۰/۰۰٪	۰/۱۶٪	۰/۶۳٪	-۰/۱۳٪
فن آوا کارت	۶/۱۱٪	۶/۲۵٪	۰/۱۴٪	۰/۱۲٪	۰/۱۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۸/۶۲٪	۸/۵۹٪	-۰/۰۳٪	۱۱/۹۸٪	۱۱/۶۵٪	-۰/۳۳٪	۱/۲۸٪	۰/۵۰٪	-۰/۷۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

در سهم تعداد ابزار فعال کارخوانهای فروشگاه، بیشترین اختلاف با ۰/۲۶ درصد کاهش به شرکت "پرداخت الکترونیک پاسارگاد" اختصاص دارد. در ابزار پذیرش اینترنتی بالاترین تغییر سهم در شرکت "به پرداخت ملت" با افزایش ۰/۵۳ درصدی مشاهده می شود. در سهم ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) شرکت "کارت اعتباری ایران کیش" با کاهش ۰/۷۸ درصدی دارای بیشترین اختلاف نسبت به ماه گذشته است. در ابزار پذیرش موبایلی بالاترین تغییر سهم در شرکت "آسان پرداخت پرشین" با افزایش ۱۱/۳۵ درصدی مشاهده می شود.

سهم هریک از شرکت های PSP از تعداد ابزار کارخوانهای فروشگاه، اینترنتی، کدهای دستوری (USSD) و موبایلی تراکنش دار^۱ در دو ماه متوالی آذر و دی ۱۴۰۴ در جدول ۴-۱۲ ارائه شده است. همانگونه که ملاحظه می گردد، شرکت "به پرداخت ملت" در ابزار کارخوان فروشگاه تراکنش دار با کسب ۱۵/۲۰ درصد بالاترین سهم را در اختیار دارد. در این ماه شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با کسب سهم ۳۴/۷۶ درصدی بیشترین سهم در ابزارهای تراکنش دار اینترنتی را به خود اختصاص داده است. همچنین شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با ۵۳/۷۵ درصد بیشترین سهم بازار ابزارهای پذیرش تراکنش دار کدهای دستوری (USSD) را نیز در دست دارد. در این ماه شرکت "آسان پرداخت پرشین" با کسب سهم ۸۷/۳۴ درصدی بیشترین سهم در ابزارهای تراکنش دار موبایلی را به خود اختصاص داده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود

جدول ۴-۱۲ مقایسه سهم هر شرکت PSP از تعداد هریک از ابزارهای پذیرش تراکنش دار - آذر و دی ۱۴۰۴

نام شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت	سهم از تعداد کارخوان فروشگاه			سهم از تعداد اینترنتی			سهم از تعداد کدهای دستوری - USSD			سهم از تعداد موبایلی		
	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر	آذر	دی	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۴/۱۲٪	۴/۱۱٪	-۰/۰۱٪	۸/۴۷٪	۷/۴۲٪	-۱/۰۵٪	۱۱/۱۱٪	۷/۵۰٪	-۳/۶۱٪	۷۵/۰۰٪	۸۷/۳۴٪	۱۲/۳۴٪
الکترونیک کارت دماوند	۰/۳۳٪	۰/۳۱٪	-۰/۰۲٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
به پرداخت ملت	۱۴/۹۶٪	۱۵/۲۰٪	+۰/۲۴٪	۱۸/۵۷٪	۲۰/۸۱٪	۲/۲۴٪	۲۵/۰۰٪	۲۲/۵۰٪	-۲/۵۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۴۰٪	۷/۳۳٪	-۰/۰۶٪	۲/۷۸٪	۲/۸۷٪	۰/۰۹٪	۲/۷۸٪	۲/۵۰٪	-۰/۲۸٪	۱۷/۸۶٪	۱۱/۳۹٪	-۶/۴۶٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۱۱/۷۹٪	۱۱/۶۰٪	-۰/۱۹٪	۹/۵۴٪	۵/۵۵٪	-۳/۸۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۱۴/۹۱٪	۱۴/۸۸٪	-۰/۰۳٪	۳۲/۳۸٪	۳۴/۷۶٪	۲/۳۸٪	۴۵/۸۳٪	۵۳/۷۵٪	۷/۹۲٪	۷/۱۴٪	۱۲/۲۷٪	-۵/۸۸٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۶/۵۰٪	۶/۴۹٪	-۰/۰۱٪	۱۸/۹۷٪	۱۶/۸۰٪	-۲/۱۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
پرداخت نوین آراین	۱۵/۱۲٪	۱۵/۱۳٪	+۰/۰۱٪	۰/۲۶٪	۰/۳۷٪	۰/۱۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۹/۱۶٪	۹/۰۷٪	-۰/۰۹٪	۲/۳۳٪	۲/۴۱٪	۰/۰۸٪	۱۳/۱۹٪	۱۲/۵۰٪	-۰/۶۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فراپردازان آروند امید	۲/۴۶٪	۲/۴۸٪	+۰/۰۲٪	۰/۱۸٪	۰/۱۷٪	-۰/۰۱٪	۱/۳۹٪	۱/۲۵٪	-۰/۱۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
فن آوا کارت	۴/۹۲٪	۴/۹۷٪	+۰/۰۵٪	۰/۳۷٪	۰/۳۹٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
کارت اعتباری ایران کیش	۸/۳۳٪	۸/۴۴٪	+۰/۱۰٪	۶/۱۴٪	۸/۴۴٪	۲/۳۰٪	۰/۶۹٪	۰/۰۰٪	-۰/۶۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

در سهم تعداد ابزار کارخوان فروشگاه تراکنش دار، شرکت "به پرداخت ملت" با افزایش ۰/۲۴ درصدی، بیشترین اختلاف را داشته است. در سهم بازار ابزار پذیرش اینترنتی تراکنش دار شرکت "پرداخت الکترونیک پاسارگاد" با کاهش ۳/۸۸ بالاترین تفاضل را داشته است. سهم بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تراکنش دار نیز شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" با افزایش ۷/۹۲ درصدی بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد. همچنین در سهم بازار ابزار پذیرش موبایلی تراکنش دار شرکت "آسان پرداخت پرشین" با افزایش ۱۲/۳۴ درصدی بالاترین تفاضل را نشان می‌دهد.

۴-۳- بررسی عملکرد شرکت‌های PSP در ابزار کارخوان‌های فروشگاه

کارخوان فروشگاه به سبب تعدد ابزار و نیز تعداد و مبلغ^۱ تراکنش‌ها اهمیت ویژه‌ای نسبت به سایر ابزارهای پذیرش در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی دارد. به همین علت به طور ویژه عملکرد کارخوان فروشگاه شرکت‌های ارائه دهنده خدمات پرداخت بررسی می‌شود.

^۱ سهم تعداد تراکنش‌های کارخوان فروشگاه از کل تراکنش‌های شبکه پرداخت در دی ماه نزدیک به ۹۱ درصد بوده که حدود ۷۴ درصد مبالغ تراکنش‌های این شبکه را جابجا می‌نماید.

با توجه به اهمیت کارتخوان‌های فروشگاه‌های در صنعت پرداخت کشور به دلیل سهم بالای تعدادی و مبلغی آن‌ها در تراکنش‌ها، مطالعه‌ای در عملکرد شرکت‌ها در این ابزار انجام شده و با محاسبه شاخص اثربخشی آن‌ها، نحوه‌ی توزیع این ابزارها توسط شرکت‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای این منظور ابتدا سهم هر شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت از کل تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های و سهم هر شرکت PSP از کل تعداد ابزار کارتخوان‌های فروشگاه‌های در هر استان مورد بررسی و محاسبه قرار گرفته و اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی و کارتخوان فروشگاه‌های تراکنش‌دار برای هر یک از آن‌ها در بعد کشوری و نیز در بعد استانی اندازه‌گیری و تحلیل شده است. در پایان با بهره‌جویی از آمار کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی شرکت‌های PSP، عملکرد هر شرکت در خصوص این نوع کارتخوان‌ها بررسی خواهد شد.

۴-۳-۱- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های

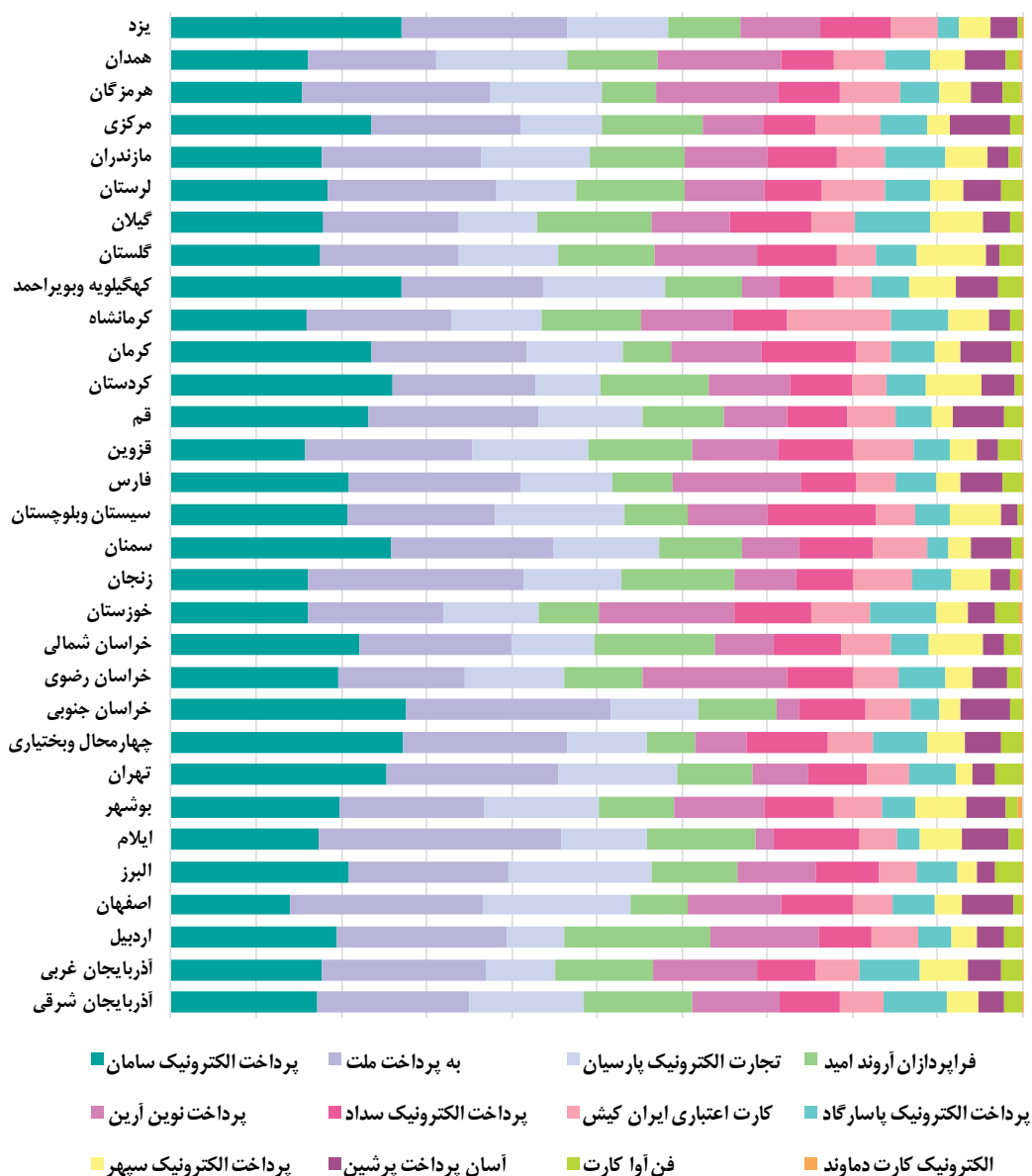
کارتخوان فروشگاه‌های در استان‌های کشور

سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌های به تفکیک استان‌های کشور در دی ماه در جدول ۴-۱۳ ارائه شده است. در مجموع شرکت‌های "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "تجارت الکترونیک پارس‌یان" بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های را در اکثر استان‌های کشور داشته‌اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و "به پرداخت ملت" تقریباً در اکثر استان‌ها، با اختلاف نسبت به سایر شرکت‌ها از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های پشتیبانی می‌نمایند.

جدول ۴-۱۳ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشنده‌ها به تفکیک استان - دی ۱۴۰۴

استان	آسان پرداخت پرسین	الکترونیک کارت دماوند	به پرداخت ملت	پرداخت الکترونیک سداد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک سامان	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت فونین آریا	تجارت الکترونیک پارسین	فراپروازان آروند امید	فن او کارت	کارت اعتباری ایران کیش
آذربایجان شرقی	۳/۰۲٪	-۰/۰۶٪	۱۷/۸۸٪	۶/۹۸٪	۷/۳۵٪	۱۷/۲۱٪	۳/۷۰٪	۱۰/۲۳٪	۱۳/۳۳٪	۱۲/۸۵٪	۲/۱۶٪	۵/۲۲٪
آذربایجان غربی	۳/۸۵٪	-۰/۰۶٪	۱۹/۲۷٪	۶/۸۰٪	۷/۰۲٪	۱۷/۷۰٪	۵/۶۴٪	۱۲/۲۲٪	۸/۱۶٪	۱۱/۵۴٪	۲/۵۰٪	۵/۲۴٪
اردبیل	۲/۲۲٪	-۰/۱۲٪	۲۰/۰۵٪	۶/۲۷٪	۳/۸۲٪	۱۹/۴۱٪	۳/۰۰٪	۱۲/۶۴٪	۶/۷۸٪	۱۷/۱۶٪	۲/۰۰٪	۵/۴۴٪
اصفهان	۶/۱۵٪	-۰/۰۷٪	۲۲/۶۰٪	۸/۶۰٪	۴/۸۸٪	۱۴/۰۳٪	۳/۱۸٪	۱۰/۹۲٪	۱۷/۳۷٪	۶/۶۷٪	-۰/۹۸٪	۴/۵۵٪
البرز	۲/۰۸٪	-۰/۰۸٪	۱۸/۷۳٪	۷/۴۳٪	۴/۶۶٪	۲۰/۸۲٪	۲/۳۹٪	۹/۲۵٪	۱۶/۸۲٪	۱۰/۱۲٪	۳/۱۷٪	۴/۴۵٪
ایلام	۵/۴۶٪	-۰/۰۳٪	۲۸/۴۶٪	۹/۹۶٪	۲/۶۷٪	۱۷/۳۴٪	۴/۹۴٪	۲/۱۴٪	۱۰/۱۰٪	۱۲/۸۱٪	۱/۶۳٪	۴/۴۶٪
یوشهر	۴/۵۳٪	-۰/۵۶٪	۱۷/۰۴٪	۸/۱۰٪	۳/۸۵٪	۱۹/۸۱٪	۶/۰۶٪	۱۰/۶۵٪	۱۳/۴۶٪	۸/۸۱٪	۱/۵۰٪	۵/۶۵٪
تهران	۲/۶۳٪	-۰/۱۰٪	۲۰/۲۶٪	۶/۹۱٪	۵/۶۴٪	۲۵/۲۴٪	۱/۸۹٪	۶/۵۶٪	۱۳/۸۹٪	۸/۹۴٪	۳/۱۴٪	۴/۸۰٪
چهارمحال و بختیاری	۴/۳۴٪	-۰/۰۸٪	۱۹/۴۰٪	۹/۶۴٪	۶/۳۰٪	۲۷/۱۸٪	۴/۴۷٪	۵/۹۵٪	۹/۲۸٪	۵/۷۶٪	۲/۳۶٪	۵/۲۲٪
خراسان جنوبی	۵/۸۷٪	-۰/۰۹٪	۲۴/۲۰٪	۷/۷۷٪	۳/۳۹٪	۲۷/۵۴٪	۲/۴۰٪	۲/۶۹٪	۱۰/۱۴٪	۹/۲۸٪	۱/۴۰٪	۵/۲۴٪
خراسان رضوی	۴/۱۰٪	-۰/۳۱٪	۱۴/۸۳٪	۷/۷۸٪	۵/۵۷٪	۱۹/۶۱٪	۳/۱۰٪	۱۶/۹۰٪	۱۱/۷۵٪	۹/۳۴٪	۱/۶۵٪	۵/۲۷٪
خراسان شمالی	۲/۴۰٪	-۰/۱۷٪	۱۷/۸۴٪	۷/۹۵٪	۴/۴۸٪	۲۲/۱۵٪	۶/۳۹٪	۶/۹۹٪	۹/۶۹٪	۱۴/۱۴٪	۲/۰۷٪	۵/۸۳٪
خوزستان	۲/۳۱٪	-۰/۳۷٪	۱۵/۹۳٪	۹/۰۴٪	۷/۷۷٪	۱۶/۰۹٪	۳/۶۴٪	۱۵/۹۳٪	۱۱/۰۹٪	۷/۰۷٪	۲/۷۸٪	۶/۹۹٪
زنجان	۲/۴۲٪	-۰/۳۶٪	۲۵/۳۵٪	۴/۷۸٪	۴/۵۹٪	۱۶/۱۲٪	۴/۴۶٪	۷/۲۲٪	۱۱/۴۶٪	۱۳/۲۶٪	۱/۰۰٪	۶/۹۲٪
سمنان	۴/۷۶٪	-۰/۰۲٪	۱۹/۰۰٪	۸/۵۲٪	۲/۳۷٪	۲۵/۹۱٪	۲/۷۴٪	۶/۷۸٪	۱۲/۳۵٪	۹/۸۱٪	۱/۲۴٪	۶/۴۹٪
سیستان و بلوچستان	۱/۹۶٪	-۰/۰۴٪	۱۷/۴۱٪	۱۲/۷۵٪	۴/۰۲٪	۲۰/۶۶٪	۶/۰۵٪	۹/۳۷٪	۱۵/۱۳٪	۷/۵۵٪	-۰/۴۷٪	۴/۵۹٪
فارس	۵/۰۹٪	-۰/۰۷٪	۲۰/۳۳٪	۶/۵۵٪	۴/۷۲٪	۲۰/۷۹٪	۲/۷۷٪	۱۵/۰۱٪	۱۰/۷۸٪	۷/۰۳٪	۲/۲۰٪	۴/۶۳٪
قزوین	۲/۶۱٪	-۰/۱۹٪	۱۹/۶۴٪	۸/۸۵٪	۴/۲۵٪	۱۵/۶۷٪	۳/۱۲٪	۱۰/۱۴٪	۱۳/۷۱٪	۱۲/۱۸٪	۲/۶۲٪	۷/۰۳٪
قم	۶/۰۰٪	-۰/۰۱٪	۱۹/۹۹٪	۷/۰۶٪	۴/۳۲٪	۲۳/۲۰٪	۲/۳۳٪	۷/۳۲٪	۱۳/۱۰٪	۹/۶۷٪	۲/۲۴٪	۵/۷۰٪
کردستان	۳/۸۲٪	-۰/۰۳٪	۱۶/۷۴٪	۷/۱۱٪	۴/۶۰٪	۲۶/۰۰٪	۶/۵۳٪	۹/۶۹٪	۷/۷۷٪	۱۲/۵۶٪	-۰/۹۶٪	۴/۱۸٪
کرمان	۵/۹۴٪	-۰/۰۳٪	۱۸/۲۵٪	۱۱/۱۴٪	۴/۹۷٪	۲۳/۵۲٪	۳/۰۹٪	۱۰/۵۶٪	۱۱/۲۸٪	۵/۷۷٪	۱/۳۴٪	۴/۱۲٪
کرمانشاه	۲/۵۳٪	-۰/۰۲٪	۱۶/۹۷٪	۶/۳۱٪	۶/۶۷٪	۱۵/۹۵٪	۴/۸۸٪	۱۰/۷۳٪	۱۰/۵۹٪	۱۱/۷۷٪	۱/۳۵٪	۱۲/۲۳٪
کهگیلویه و بویراحمد	۴/۹۴٪	-۰/۰۵٪	۱۶/۶۱٪	۶/۳۸٪	۴/۵۰٪	۲۷/۰۴٪	۵/۴۵٪	۴/۲۶٪	۱۴/۴۲٪	۹/۰۷٪	۲/۸۰٪	۴/۵۰٪
گلستان	۱/۶۶٪	-۰/۱۳٪	۱۶/۲۸٪	۹/۴۴٪	۴/۷۸٪	۱۷/۴۸٪	۸/۱۲٪	۱۱/۹۹٪	۱۱/۶۴٪	۱۱/۳۶٪	۲/۵۹٪	۴/۴۳٪
گیلان	۲/۳۰٪	-۰/۰۹٪	۱۵/۸۷٪	۹/۵۶٪	۸/۸۹٪	۱۷/۸۷٪	۶/۱۳٪	۹/۲۰٪	۹/۲۰٪	۱۳/۴۷٪	۱/۳۴٪	۵/۰۹٪
لرستان	۴/۴۸٪	-۰/۰۱٪	۱۹/۸۴٪	۶/۶۶٪	۵/۲۴٪	۱۸/۴۳٪	۳/۸۷٪	۹/۴۹٪	۹/۳۰٪	۱۲/۶۹٪	۲/۴۸٪	۷/۵۲٪
مازندران	۲/۵۳٪	-۰/۳۴٪	۱۸/۷۴٪	۸/۰۴٪	۷/۰۰٪	۱۷/۶۸٪	۴/۹۱٪	۹/۷۳٪	۱۲/۶۹٪	۱۱/۳۳٪	۱/۳۹٪	۵/۸۳٪
مرکزی	۷/۱۳٪	-۰/۰۳٪	۱۷/۶۵٪	۶/۲۱٪	۵/۴۲٪	۲۲/۴۷٪	۲/۷۱٪	۷/۱۳٪	۹/۵۴٪	۱۱/۷۳٪	۱/۴۰٪	۷/۵۸٪
هرمزگان	۲/۶۰٪	-۰/۱۴٪	۲۲/۲۶٪	۷/۲۳٪	۴/۶۳٪	۱۵/۳۲٪	۳/۶۸٪	۱۴/۴۵٪	۱۳/۰۵٪	۶/۲۹٪	۲/۲۷٪	۷/۰۷٪
همدان	۴/۸۰٪	-۰/۳۵٪	۱۵/۰۲٪	۶/۲۶٪	۵/۲۸٪	۱۶/۰۵٪	۳/۹۶٪	۱۴/۳۸٪	۱۵/۵۵٪	۱۰/۵۸٪	۱/۶۷٪	۶/۰۹٪
یزد	۳/۰۹٪	-۰/۰۶٪	۱۹/۵۱٪	۸/۲۵٪	۲/۵۳٪	۲۷/۰۳٪	۳/۷۲٪	۹/۴۱٪	۱۱/۹۰٪	۸/۴۲٪	-۰/۵۴٪	۵/۵۵٪

سهم بازار هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشنده‌ها به تفکیک استان‌های کشور برای دی ماه ۱۴۰۴ در شکل ۴-۸ به تصویر کشیده شده است.

شکل ۴-۸ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های به تفکیک استان‌ها- دی ۱۴۰۴

۴-۳-۲- سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در استان‌های کشور

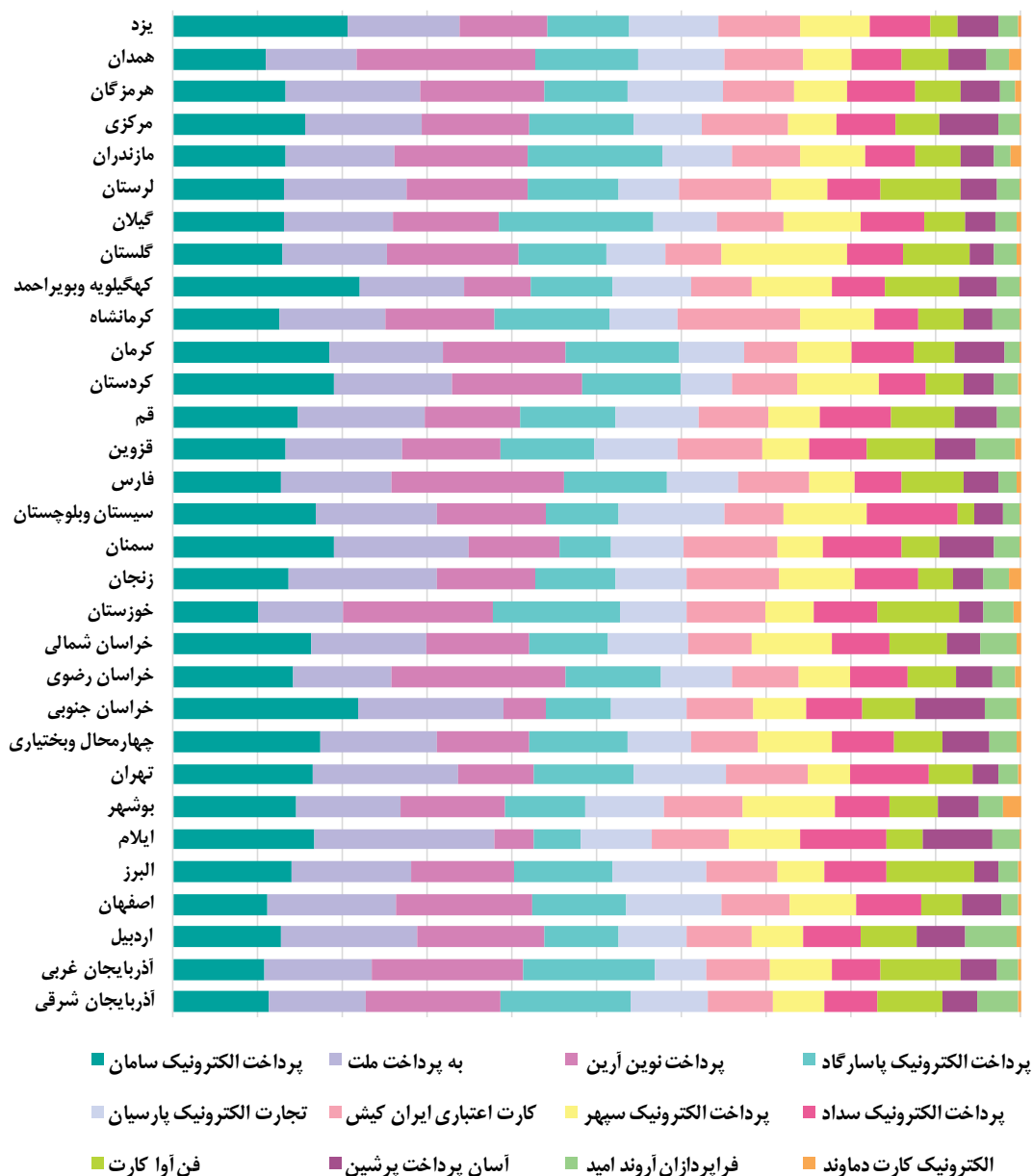
در این بخش به بررسی اطلاعات سهم هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور پرداخته می‌شود. جدول ۴-۱۴ اطلاعات سهم بازار هر شرکت PSP

از تعداد کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی هر استان را برای دی ماه نشان می‌دهد. شرکت‌های "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت نوین آرین" بیشترین سهم از بازار را از این منظر در اکثر استان‌های کشور داشته‌اند.

جدول ۴-۱۴ سهم بازار هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی به تفکیک استان - دی ۱۴۰۴

استان	اسان پرداخت پرشین	الکترونیک کارت فناوری	به پرداخت ملت	پرداخت الکترونیک سداد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک سامان	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت نوین آرین	تجارت الکترونیک پارسیان	فرابرداران آروند امید	فن او کارت	کارت اعتباری ایران کیش
آذربایجان شرقی	۴/۰۸٪	۰/۲۲٪	۱۱/۴۵٪	۶/۲۸٪	۱۵/۳۹٪	۱۱/۳۵٪	۶/۰۸٪	۱۵/۸۳٪	۹/۱۷٪	۴/۹۰٪	۷/۷۱٪	۷/۵۴٪
آذربایجان غربی	۴/۲۵٪	۰/۱۹٪	۱۲/۶۱٪	۵/۶۷٪	۱۵/۵۸٪	۱۰/۸۶٪	۷/۳۸٪	۱۷/۸۸٪	۵/۹۳٪	۲/۶۴٪	۹/۴۱٪	۷/۵۸٪
اردبیل	۵/۷۷٪	۰/۵۰٪	۱۶/۰۸٪	۶/۸۳٪	۸/۶۷٪	۱۲/۷۸٪	۶/۰۳٪	۱۵/۰۵٪	۸/۰۳٪	۵/۹۴٪	۶/۶۸٪	۷/۶۵٪
اصفهان	۴/۶۴٪	۰/۲۸٪	۱۵/۲۲٪	۷/۶۹٪	۱۰/۹۷٪	۱۱/۱۶٪	۷/۸۸٪	۱۶/۰۸٪	۱۱/۲۲٪	۱/۹۷٪	۴/۷۳٪	۸/۱۶٪
البرز	۲/۸۳٪	۰/۳۴٪	۱۴/۰۵٪	۷/۳۱٪	۱۱/۷۴٪	۱۴/۰۶٪	۵/۵۴٪	۱۲/۰۸٪	۱۰/۹۴٪	۲/۲۵٪	۱۰/۴۵٪	۸/۴۲٪
ایلام	۸/۰۸٪	۰/۰۹٪	۲۱/۱۶٪	۱۰/۱۷٪	۵/۶۹٪	۱۶/۷۳٪	۸/۳۹٪	۴/۶۰٪	۸/۳۹٪	۴/۳۹٪	۴/۳۸٪	۹/۳۳٪
بوشهر	۴/۸۳٪	۲/۱۱٪	۱۲/۴۸٪	۶/۴۶٪	۹/۴۴٪	۱۴/۴۶٪	۱۰/۷۸٪	۱۲/۱۹٪	۹/۳۵٪	۲/۸۵٪	۵/۷۰٪	۹/۳۵٪
تهران	۳/۱۰٪	۰/۳۳٪	۱۷/۱۸٪	۹/۳۷٪	۱۱/۶۸٪	۱۶/۵۳٪	۵/۰۰٪	۸/۹۶٪	۱۰/۸۷٪	۲/۲۴٪	۵/۱۳٪	۹/۶۱٪
چهارمحال وبختیاری	۵/۶۱٪	۰/۳۷٪	۱۳/۷۲٪	۷/۲۶٪	۱۱/۷۵٪	۱۷/۴۸٪	۸/۷۸٪	۱۰/۷۷٪	۷/۴۴٪	۳/۲۵٪	۵/۷۴٪	۷/۸۴٪
خراسان جنوبی	۸/۳۳٪	۰/۵۰٪	۱۷/۲۴٪	۶/۶۳٪	۷/۸۰٪	۲۱/۸۳٪	۶/۳۶٪	۴/۸۶٪	۸/۸۲٪	۳/۶۴٪	۶/۳۳٪	۷/۸۶٪
خراسان رضوی	۴/۴۰٪	۰/۵۵٪	۱۱/۷۳٪	۶/۶۹٪	۱۱/۲۳٪	۱۴/۱۳٪	۶/۱۶٪	۲۰/۴۶٪	۸/۴۶٪	۲/۷۱٪	۷/۷۳٪	۷/۷۷٪
خراسان شمالی	۳/۶۶٪	۰/۴۳٪	۱۳/۴۴٪	۶/۶۸٪	۹/۱۷٪	۱۶/۴۱٪	۹/۴۱٪	۱۲/۲۳٪	۹/۵۶٪	۴/۲۹٪	۶/۸۶٪	۷/۵۷٪
خوزستان	۲/۹۰٪	۰/۸۴٪	۱۰/۰۴٪	۷/۴۰٪	۱۵/۰۰٪	۱۰/۰۶٪	۵/۷۷٪	۱۷/۷۴٪	۷/۷۰٪	۳/۲۹٪	۹/۶۸٪	۹/۳۷٪
زنجان	۳/۷۱٪	۱/۳۰٪	۱۷/۵۱٪	۷/۴۲٪	۹/۴۵٪	۱۳/۶۶٪	۸/۸۵٪	۱۱/۶۹٪	۸/۳۰٪	۳/۰۳٪	۴/۱۱٪	۱۰/۹۹٪
سمنان	۶/۳۶٪	۰/۱۲٪	۱۵/۷۴٪	۹/۱۸٪	۶/۰۳٪	۱۹/۰۹٪	۵/۴۶٪	۱۰/۷۷٪	۸/۶۷٪	۳/۰۹٪	۴/۴۸٪	۱۱/۰۱٪
سیستان وبلوچستان	۳/۳۳٪	۰/۱۰٪	۱۴/۳۶٪	۱۰/۶۷٪	۸/۴۸٪	۱۶/۸۱٪	۹/۸۲٪	۱۲/۸۸٪	۱۲/۵۶٪	۲/۰۳٪	۲/۱۳٪	۶/۹۳٪
فارس	۴/۱۳٪	۰/۵۳٪	۱۳/۰۲٪	۵/۵۸٪	۱۲/۲۱٪	۱۲/۸۲٪	۵/۳۶٪	۲۰/۳۳٪	۸/۳۳٪	۱/۹۸٪	۷/۳۷٪	۸/۲۵٪
قزوین	۴/۷۳٪	۰/۶۵٪	۱۳/۷۲٪	۶/۸۱٪	۱۰/۹۸٪	۱۳/۳۱٪	۵/۴۸٪	۱۱/۶۸٪	۹/۷۷٪	۴/۶۹٪	۸/۰۵٪	۱۰/۱۳٪
قم	۵/۰۲٪	۰/۰۵٪	۱۵/۰۰٪	۸/۴۰٪	۱۱/۱۹٪	۱۴/۷۲٪	۶/۲۲٪	۱۱/۲۴٪	۹/۹۶٪	۱/۲۴٪	۷/۳۶٪	۸/۰۷٪
کردستان	۳/۴۶٪	۰/۳۷٪	۱۳/۹۲٪	۵/۴۷٪	۱۱/۶۲٪	۱۹/۰۷٪	۹/۶۴٪	۱۵/۴۴٪	۶/۰۸٪	۲/۹۵٪	۴/۵۶٪	۷/۶۱٪
کرمان	۵/۹۲٪	۰/۱۳٪	۱۳/۲۹٪	۷/۲۱٪	۱۳/۳۰٪	۱۸/۵۰٪	۶/۴۰٪	۱۴/۶۲٪	۷/۶۹٪	۱/۷۶٪	۴/۸۴٪	۶/۳۳٪
کرمانشاه	۳/۳۳٪	۰/۱۱٪	۱۲/۴۵٪	۵/۱۳٪	۱۳/۵۵٪	۱۲/۶۰٪	۸/۸۴٪	۱۲/۸۹٪	۸/۰۹٪	۳/۲۴٪	۵/۳۵٪	۱۴/۴۱٪
کهگیلویه وبویراحمد	۴/۴۶٪	۰/۰۷٪	۱۲/۳۴٪	۶/۴۰٪	۹/۶۴٪	۲۱/۹۹٪	۹/۴۸٪	۷/۸۶٪	۹/۲۶٪	۲/۲۳٪	۸/۶۵٪	۷/۱۲٪
گلستان	۲/۸۵٪	۰/۴۹٪	۱۲/۲۲٪	۶/۵۵٪	۱۰/۳۰٪	۱۳/۰۰٪	۱۴/۸۷٪	۱۵/۵۷٪	۷/۱۳٪	۲/۷۰٪	۷/۸۴٪	۶/۵۰٪
گیلان	۳/۷۳٪	۰/۳۹٪	۱۲/۸۵٪	۷/۴۵٪	۱۳/۲۷٪	۱۸/۲۷٪	۱۳/۱۰٪	۱۲/۵۶٪	۹/۱۳٪	۲/۴۹٪	۴/۷۶٪	۷/۸۵٪
لرستان	۴/۱۹٪	۰/۰۴٪	۱۴/۵۳٪	۶/۱۵٪	۱۰/۷۶٪	۱۳/۰۸٪	۶/۶۳٪	۱۴/۲۰٪	۷/۲۲٪	۲/۷۸٪	۹/۵۶٪	۱۰/۸۶٪
مازندران	۳/۹۲٪	۱/۰۸٪	۱۲/۸۲٪	۵/۸۸٪	۱۳/۲۷٪	۱۵/۷۸٪	۷/۶۷٪	۱۵/۷۵٪	۸/۲۰٪	۲/۰۳٪	۵/۴۳٪	۸/۰۸٪
مرکزی	۶/۸۹٪	۰/۱۳٪	۱۳/۸۲٪	۶/۹۳٪	۱۲/۴۴٪	۱۵/۵۷٪	۵/۷۵٪	۱۲/۵۹٪	۸/۰۰٪	۲/۵۱٪	۵/۲۵٪	۱۰/۱۱٪
هرمزگان	۴/۶۶٪	۰/۶۳٪	۱۶/۰۰٪	۸/۱۳٪	۹/۸۹٪	۱۳/۲۵٪	۶/۱۶٪	۱۴/۵۴٪	۱۱/۱۷٪	۱/۷۳٪	۵/۳۵٪	۸/۴۹٪
همدان	۴/۵۰٪	۱/۴۰٪	۱۰/۷۳٪	۵/۹۱٪	۱۲/۱۹٪	۱۰/۹۹٪	۵/۶۳٪	۲۱/۰۷٪	۱۰/۱۲٪	۲/۶۵٪	۵/۵۲٪	۹/۲۸٪
یزد	۴/۷۲٪	۰/۳۵٪	۱۳/۱۷٪	۷/۰۸٪	۹/۶۹٪	۲۰/۶۰٪	۸/۱۶٪	۱۰/۴۴٪	۱۰/۴۱٪	۲/۴۶٪	۳/۳۸٪	۹/۷۳٪

شکل ۴-۹ سهم بازار هر یک از شرکت‌های PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاهی فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور را برای دوره دی ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد.

شکل ۴-۹ سهم بازاری هر شرکت PSP از تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر استان- دی ۱۴۰۴

۴-۳-۳- شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های در بعد کشوری

دو شاخص تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های و تعداد تراکنش‌های آن در کنار یکدیگر می‌توانند تعیین کننده عملکرد شرکت و توزیع مناسب این ابزارها توسط شرکت‌ها باشند که برای این منظور می‌توان شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های را تعریف نمود.

این شاخص بیانگر نسبت سهم هر شرکت از تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌ها به سهم آن شرکت از ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها است.^۱ عدد حاصل میزان اثربخشی کارتخوان‌های یک شرکت در شبکه پرداخت الکترونیک را نشان می‌دهد و مقدار آن بیانگر میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌ها است. در واقع چنانچه مقدار این شاخص برای شرکتی برابر یک باشد، بدین معنی است که آن شرکت توانسته است دقیقاً به اندازه سهمی که در ابزارها دارد، از بازار تراکنش‌ها به دست آورد و چنانچه مقدار شاخص بالاتر از یک باشد یعنی شرکت بیشتر از سهمی که از ابزارها دارد، موفق به جذب تراکنش شده است. بنابراین می‌توان چنین گفت که شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌ها، کارایی توزیع کارتخوان‌های شرکت‌های PSP را بررسی نموده و از این رو شرکت‌ها به سبب کارا تر بودن توزیع، می‌بایست با جایی مناسب کارتخوان‌ها برای جذب تراکنش‌های بیشتر، شاخص اثربخشی این ابزار پذیرش را بهبود بخشند.

در جدول ۴-۱۵ شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی برای هر یک از شرکت‌های PSP در دی ماه محاسبه شده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

جدول ۴-۱۵ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت - آذر و دی ۱۴۰۴

شرکت	کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی		اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی	
	سهم از کل تعداد تراکنشها	سهم از کل تعداد ابزار	آذر	دی
آسان پرداخت پرشین	۳/۶۸٪	۴/۱۰٪	۰/۹۱۶	۰/۸۹۸
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۳٪	۰/۴۷٪	۰/۲۷۹	۰/۲۷۶
به پرداخت ملت	۱۸/۷۸٪	۱۳/۸۴٪	۱/۳۷۹	۱/۳۵۷
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۸۵٪	۷/۲۳٪	۱/۰۹۴	۱/۰۸۵
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۵۶٪	۱۲/۲۹٪	۰/۴۵۹	۰/۴۵۲
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۲۴٪	۱۴/۱۹٪	۱/۴۲۱	۱/۴۲۷
پرداخت الکترونیک سپهر	۳/۶۵٪	۶/۹۱٪	۰/۵۴۱	۰/۵۲۹
پرداخت نوین آراین	۱۰/۶۶٪	۱۴/۳۹٪	۰/۷۶۰	۰/۷۴۱
تجارت الکترونیک پارسین	۱۲/۳۹٪	۹/۰۴٪	۱/۳۳۱	۱/۳۷۱
فراپردازان آروند امید	۹/۵۳٪	۲/۷۰٪	۳/۲۹۳	۳/۵۳۶
فن آوا کارت	۲/۰۸٪	۶/۲۵٪	۰/۳۴۹	۰/۳۳۴
کارت اعتباری ایران کیش	۵/۴۵٪	۸/۵۹٪	۰/۶۲۸	۰/۶۳۴

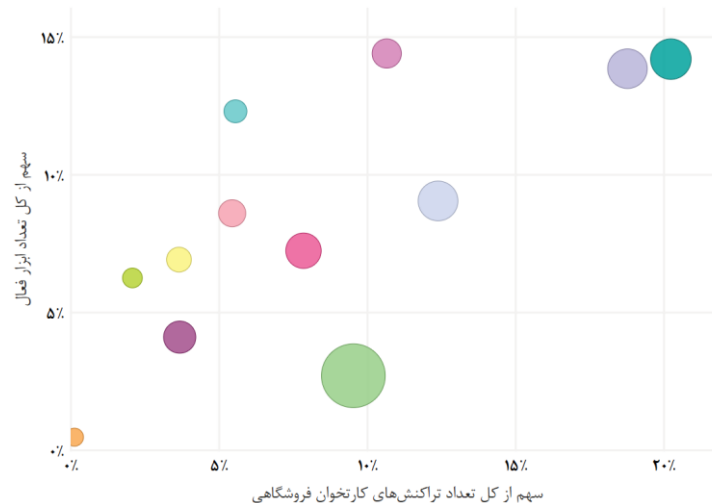
در دی ماه شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسین"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" به رقیمی بالاتر از یک در شاخص اثربخشی دست یافته‌اند. دارا بودن عدد بالاتر از یک در شاخص اثربخشی به این معناست که جذب تراکنش‌های این شرکت‌ها بر روی کارتهای آنها بیشتر از سهم تعداد کارتهای هایشان از کل کارتهای کشور بوده است. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتهای فروشگاهی این شرکت‌ها به گونه‌ای بوده که در جذب بیشتر تراکنش‌ها به نسبت سایر شرکت‌ها موفق‌تر عمل نموده‌اند.

بیشترین تغییر در میزان شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی در دی ماه ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در شرکت "فراپردازان آروند امید" با ۰/۲۴۳ واحد افزایش گزارش می‌شود. این امر به دلیل افزایش سهم تعداد تراکنش‌ها و کاهش تعداد ابزار کارتهای فروشگاهی آن ارزیابی می‌شود. با توجه به متغیر بودن روند و مقدار رشد سهم تعدادی تراکنش‌های کارتهای فروشگاهی شرکت‌ها نسبت به سهم ابزار کارتهای فروشگاهی آنها، شاخص مذکور در هریک از شرکت‌های PSP ممکن است دچار کاهش و یا افزایش شده باشد.

شکل ۴-۱۰، نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP را برای دوره دی ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد. با توجه به این نمودار قطر هر دایره میزان شاخص اثربخشی هر شرکت را نشان می‌دهد.

همانگونه که ذکر شد دو شاخص تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های و تعداد تراکنش‌های آن در کنار یکدیگر می‌توانند تصویر خوبی از توزیع مناسب این ابزارها توسط هر یک از شرکت‌های PSP را ارائه دهند. نکته حائز اهمیت این است که در شبکه‌ی شاپرک کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعالی وجود دارند که فاقد تراکنش هستند. به این معنا که وضعیت آن‌ها در شبکه فعال است ولیکن تراکنشی از سوی آن‌ها وارد شبکه‌ی پرداخت نشده‌است.

راهنمای شاخص اثربخشی برای هر شرکت PSP		
۰/۸۹۸	آسان پرداخت پرشین	
۰/۲۷۶	الکترونیک کارت دماوند	
۱/۳۵۷	به پرداخت ملت	
۱/۰۸۵	پرداخت الکترونیک سداد	
۰/۴۵۲	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	
۱/۴۲۷	پرداخت الکترونیک سامان	
۰/۵۲۹	پرداخت الکترونیک سپهر	
۰/۷۴۱	پرداخت نوین آریا	
۱/۳۷۱	تجارت الکترونیک پارس‌بان	
۳/۵۳۶	فرابرداران آرونید امید	
۰/۳۳۴	فن آوا کارت	
۰/۶۳۴	کارت اعتباری ایران کیش	

شکل ۴-۱۰ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت PSP- دی ۱۴۰۴

اثربخشی هریک از شرکت‌ها در کل کارتخوان‌های فروشگاه‌های در بالا به تفصیل بررسی گردید. در این بخش به منظور مشاهده‌ی نحوه‌ی جایابی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار^۱ در کشور و همچنین بررسی میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌ها، شاخص اثربخشی به ازای سهم تراکنش‌های کارتخوان فروشگاه‌های هر شرکت به سهم آن‌ها از تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار بازتعریف شده و به‌عنوان شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار ارائه می‌گردد.

در واقع چنانچه مقدار این شاخص برای شرکتی برابر یک باشد، بدین معنی است که آن شرکت توانسته است دقیقاً به اندازه سهمی که در ابزارهای تراکنش‌دار دارد، از بازار تراکنش‌ها به‌دست آورد و چنانچه مقدار شاخص

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

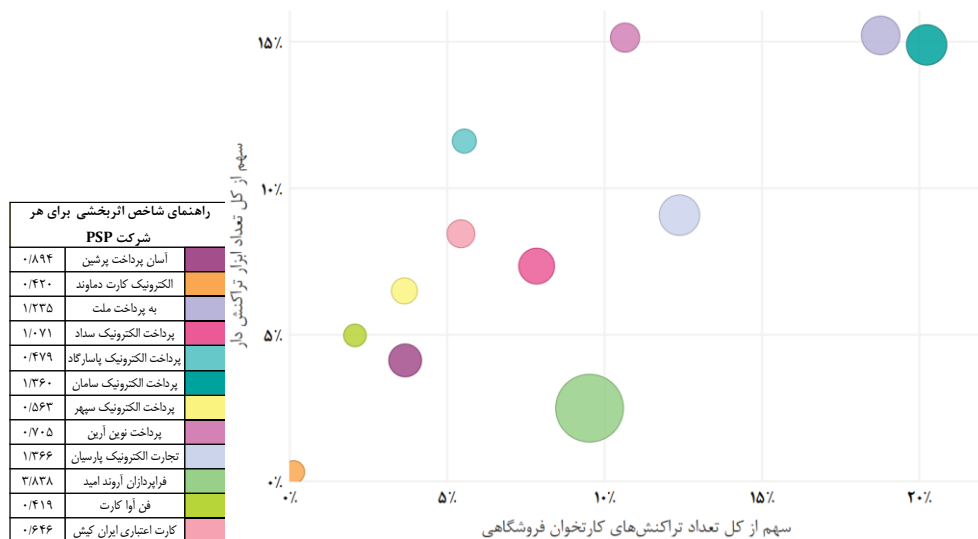
بالتر از یک باشد یعنی شرکت بیشتر از سهمی که از ابزارهای مزبور دارد، موفق به جذب تراکنش شده است. جدول زیر همچنین، شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی را بر حسب ابزارهای کارتهای فروشگاهی تراکنش دار در دی ماه محاسبه و ارائه می نماید.

جدول ۴-۱۶ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار هر شرکت - آذر و دی ۱۴۰۴

شرکت	کارتهای فروشگاهی تراکنش دار		اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار	
	سهم از کل تعداد تراکنش ها	سهم از کل تعداد ابزار	آذر	دی
آسان پرداخت پرشین	۳/۶۸٪	۴/۱۱٪	۰/۹۱۰	۰/۸۹۴
الکترونیک کارت دماوند	۰/۱۳٪	۰/۳۱٪	۰/۴۰۸	۰/۴۲۰
به پرداخت ملت	۱۸/۷۸٪	۱۵/۲۰٪	۱/۲۵۶	۱/۲۳۵
پرداخت الکترونیک سداد	۷/۸۵٪	۷/۳۳٪	۱/۰۷۶	۱/۰۷۱
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۵/۵۶٪	۱۱/۶۰٪	۰/۴۸۹	۰/۴۷۹
پرداخت الکترونیک سامان	۲۰/۲۴٪	۱۴/۸۸٪	۱/۳۵۸	۱/۳۶۰
پرداخت الکترونیک سپهر	۳/۶۵٪	۶/۴۹٪	۰/۵۷۳	۰/۵۶۳
پرداخت نوین آراین	۱۰/۶۶٪	۱۵/۱۳٪	۰/۷۱۴	۰/۷۰۵
تجارت الکترونیک پارسبان	۱۲/۳۹٪	۹/۰۷٪	۱/۳۳۲	۱/۳۶۶
فراپردازان آروند امید	۹/۵۳٪	۲/۴۸٪	۳/۶۹۳	۳/۸۳۸
فن آوا کارت	۲/۰۸٪	۴/۹۷٪	۰/۴۳۴	۰/۴۱۹
کارت اعتباری ایران کیش	۵/۴۵٪	۸/۴۴٪	۰/۶۵۰	۰/۶۴۶

در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار همانند ماه گذشته شرکت های "فراپردازان آروند امید"، "تجارت الکترونیک پارسبان"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" به عددی بالاتر از یک دست یافته اند. بالاترین تغییر در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار نیز در شرکت "فراپردازان آروند امید" با افزایش ۰/۱۴۵ واحدی مشاهده می شود. چرا که سهم تعداد تراکنش های کارتهای فروشگاهی افزایش داشته است.

دستیابی به عدد بالاتر از یک در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش دار، بدین معناست که جذب تراکنش های این شرکت ها بر روی کارتهای تراکنش دار بیشتر از سهم تعداد کارتهای تراکنش از کل کارتهای تراکنش دار کشور بوده است. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتهای تراکنش های فروشگاهی این شرکت ها به گونه ای بوده که در جذب بیشتر تراکنش ها به نسبت سایر شرکت ها موفق تر عمل نموده اند. عملکرد مختلف هر یک از شرکت های PSP در کسب سهم بازار تراکنش ها و کارتهای تراکنش دار سبب گردیده تا میزان شاخص مذکور بعضا با افزایش و یا کاهش مواجه شود.

شکل ۴-۱۱ نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار هر شرکت PSP- دی ۱۴۰۴

شکل ۴-۱۱، نمودار پراکندگی شاخص اثربخشی کارتخوان‌های فروشگاه‌های تراکنش‌دار هر شرکت PSP را بر اساس نام اختصاری برای دوره دی ۱۴۰۴ به تصویر می‌کشد. با توجه به این نمودار قطر هر دایره میزان شاخص اثربخشی هر شرکت را نشان می‌دهد.

۴-۳-۴ شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی در هر یک از استان‌های کشور

در این قسمت شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های فعال سیستمی برای هر شرکت در هر یک از ۳۱ استان کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد. شرکت‌های "به پرداخت ملت"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "فراپردازان آروند امید" در تمام استان‌ها و شرکت "تجارت الکترونیک پارسیان" در غالب استان‌ها، دارای شاخص اثربخشی کارتخوان فروشگاه‌های بالاتر از یک هستند. در جدول ۴-۱۷ این شاخص در دی ماه برای هر یک از شرکت‌های PSP به ازای استان‌های کشور مورد محاسبه قرار گرفته است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۴-۱۷ شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP در هر استان - دی ۱۴۰۴

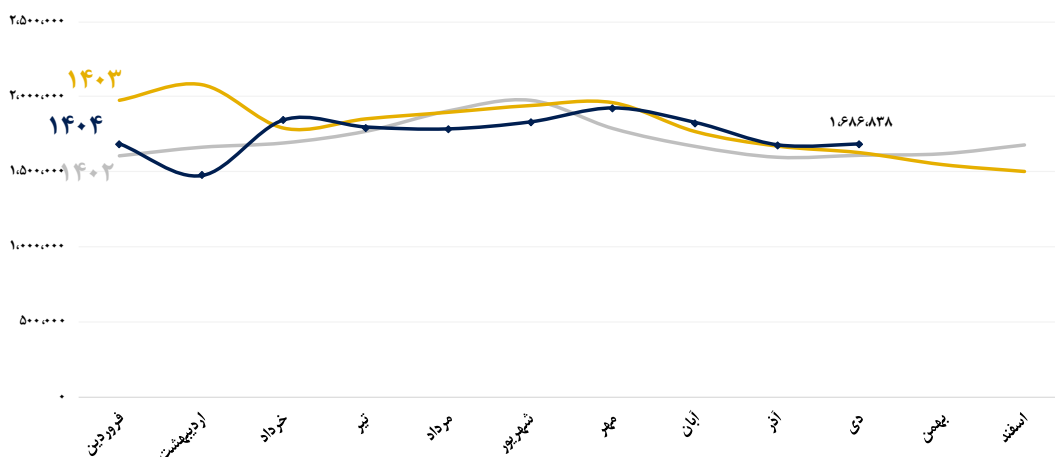
استان	آسان پرداخت پرشین	الکترونیک کارت دماوند	به پرداخت ملت	پرداخت الکترونیک سداد	پرداخت الکترونیک پاسارگاد	پرداخت الکترونیک سامان	پرداخت الکترونیک سپهر	پرداخت نوین آریا	تجارت الکترونیک پارسیان	فراپازان آروند امید	فن آو کارت	کارت اعتباری ایران کیش
آذربایجان شرقی	۰/۷۴۰	۰/۳۴۷	۱/۵۶۲	۱/۱۱۱	۰/۴۷۸	۱/۵۱۶	۰/۶۰۹	۰/۶۴۶	۱/۴۵۴	۲/۶۲۳	۰/۲۸۱	۰/۶۹۲
آذربایجان غربی	۰/۹۰۵	۰/۳۲۲	۱/۵۲۸	۱/۱۹۸	۰/۴۵۱	۱/۶۳۰	۰/۷۶۴	۰/۶۸۳	۱/۳۷۶	۴/۳۷۴	۰/۲۶۶	۰/۶۹۱
اردبیل	۰/۵۷۵	۰/۳۴۱	۱/۲۴۷	۰/۹۱۹	۰/۴۴۱	۱/۵۱۹	۰/۴۹۷	۰/۸۴۰	۰/۸۴۴	۲/۸۸۹	۰/۲۹۹	۰/۷۱۱
اصفهان	۱/۳۲۷	۰/۲۵۴	۱/۴۸۵	۱/۱۱۸	۰/۴۴۴	۱/۲۵۷	۰/۴۰۳	۰/۶۷۹	۱/۵۴۹	۳/۳۸۵	۰/۲۰۷	۰/۵۵۷
البرز	۰/۷۳۸	۰/۲۳۹	۱/۳۳۳	۱/۰۱۶	۰/۳۹۷	۱/۴۸۱	۰/۴۳۲	۰/۷۶۶	۱/۵۳۷	۴/۴۹۹	۰/۳۰۳	۰/۵۲۹
ایلام	۰/۶۷۶	۰/۳۱۲	۱/۳۴۵	۰/۹۷۹	۰/۴۷۰	۱/۰۳۶	۰/۵۹۶	۰/۴۶۵	۱/۲۱۸	۳/۸۷۵	۰/۳۷۲	۰/۴۸۳
بوشهر	۰/۹۳۶	۰/۲۶۴	۱/۳۶۵	۱/۲۵۵	۰/۴۰۷	۱/۳۷۰	۰/۵۶۲	۰/۸۷۳	۱/۴۳۹	۳/۰۹۴	۰/۲۶۳	۰/۶۰۵
تهران	۰/۸۴۷	۰/۲۹۲	۱/۱۷۹	۰/۷۳۸	۰/۴۸۳	۱/۵۲۸	۰/۳۷۷	۰/۷۳۳	۱/۲۷۸	۳/۹۸۶	۰/۶۱۲	۰/۵۰۰
چهارمحال و بختیاری	۰/۷۷۴	۰/۲۲۰	۱/۴۱۴	۱/۳۲۸	۰/۵۳۶	۱/۵۵۵	۰/۵۰۹	۰/۵۵۳	۱/۳۴۷	۱/۷۷۲	۰/۴۱۱	۰/۶۶۶
خراسان جنوبی	۰/۷۱۴	۰/۱۸۱	۱/۴۰۳	۱/۱۷۲	۰/۴۳۴	۱/۲۶۲	۰/۳۸۳	۰/۵۵۳	۱/۱۴۹	۲/۵۴۹	۰/۲۲۲	۰/۶۶۷
خراسان رضوی	۰/۹۳۱	۰/۳۸۷	۱/۲۶۳	۱/۱۶۳	۰/۴۹۶	۱/۳۸۸	۰/۵۰۳	۰/۸۲۶	۱/۳۸۹	۳/۴۱۳	۰/۲۸۸	۰/۶۷۹
خراسان شمالی	۰/۶۰۷	۰/۴۰۳	۱/۳۲۸	۱/۱۹۰	۰/۴۸۹	۱/۳۵۰	۰/۶۶۹	۰/۵۷۲	۱/۰۱۳	۳/۳۰۰	۰/۳۰۲	۰/۷۶۸
خوزستان	۱/۱۴۳	۰/۴۴۲	۱/۵۸۶	۱/۲۲۲	۰/۵۱۸	۱/۵۹۹	۰/۶۳۰	۰/۸۹۸	۱/۴۴۰	۲/۰۲۶	۰/۲۸۶	۰/۷۴۷
زنجان	۰/۶۵۲	۰/۲۷۳	۱/۴۴۸	۰/۹۱۵	۰/۴۸۶	۱/۱۸۰	۰/۵۰۳	۰/۶۱۷	۱/۳۸۰	۴/۳۹۵	۰/۲۶۰	۰/۶۳۰
سمنان	۰/۷۴۹	۰/۱۵۸	۱/۲۰۷	۰/۹۲۸	۰/۳۹۴	۱/۳۵۸	۰/۵۰۲	۰/۶۲۹	۱/۴۲۴	۳/۱۷۵	۰/۲۷۶	۰/۵۹۰
سیستان و بلوچستان	۰/۶۰۶	۰/۳۶۷	۱/۲۱۲	۱/۱۹۴	۰/۴۷۴	۱/۲۲۹	۰/۶۱۶	۰/۷۲۸	۱/۲۰۵	۳/۷۱۴	۰/۲۲۱	۰/۶۶۳
فارس	۱/۲۳۶	۰/۱۳۸	۱/۵۶۰	۱/۱۷۴	۰/۳۸۷	۱/۶۲۳	۰/۵۱۷	۰/۷۳۹	۱/۲۹۵	۳/۵۴۹	۰/۲۹۸	۰/۵۵۵
قزوین	۰/۵۵۲	۰/۲۸۷	۱/۴۳۲	۱/۲۹۹	۰/۳۸۷	۱/۱۷۷	۰/۵۷۰	۰/۸۶۸	۱/۴۰۳	۲/۵۹۵	۰/۳۲۵	۰/۶۹۴
قم	۱/۱۹۴	۰/۲۵۴	۱/۳۳۳	۰/۸۴۱	۰/۳۸۶	۱/۵۷۶	۰/۳۷۵	۰/۶۵۷	۱/۲۱۴	۳/۴۹۰	۰/۳۰۴	۰/۷۰۶
کردستان	۱/۱۰۳	۰/۱۲۵	۱/۲۰۳	۱/۳۰۰	۰/۳۹۶	۱/۳۶۴	۰/۶۷۷	۰/۶۳۲	۱/۲۷۷	۴/۲۶۳	۰/۲۱۰	۰/۵۴۹
کرمان	۱/۰۰۳	۰/۲۰۴	۱/۳۷۳	۱/۵۴۶	۰/۳۷۴	۱/۲۷۱	۰/۴۸۲	۰/۷۲۳	۱/۴۶۷	۳/۲۸۱	۰/۲۷۶	۰/۶۵۱
کرمانشاه	۰/۷۶۰	۰/۲۰۸	۱/۳۶۳	۱/۲۳۳	۰/۴۹۲	۱/۲۶۶	۰/۵۵۲	۰/۸۳۲	۱/۳۰۹	۳/۶۲۷	۰/۲۵۲	۰/۸۴۹
کهگیلویه و بویراحمد	۱/۱۰۷	۰/۶۷۹	۱/۳۴۶	۰/۹۹۷	۰/۴۶۷	۱/۲۲۹	۰/۵۷۵	۰/۵۴۱	۱/۵۵۸	۳/۳۲۶	۰/۳۲۳	۰/۶۳۲
گلستان	۰/۵۸۴	۰/۲۶۲	۱/۳۴۰	۱/۴۴۳	۰/۴۶۵	۱/۳۴۵	۰/۵۴۶	۰/۷۷۰	۱/۶۳۳	۴/۲۰۶	۰/۳۳۰	۰/۶۸۲
گیلان	۰/۸۸۶	۰/۲۳۲	۱/۲۳۵	۱/۲۸۴	۰/۴۸۷	۱/۳۶۴	۰/۶۷۱	۰/۷۳۳	۱/۲۳۶	۵/۴۰۱	۰/۲۸۱	۰/۶۴۸
لرستان	۱/۰۶۹	۰/۲۶۵	۱/۳۶۵	۱/۰۸۳	۰/۴۸۷	۱/۴۰۹	۰/۵۸۵	۰/۶۶۸	۱/۲۸۷	۴/۵۶۲	۰/۲۵۹	۰/۶۹۲
مازندران	۰/۶۴۴	۰/۲۲۴	۱/۴۶۲	۱/۳۶۹	۰/۴۴۴	۱/۳۲۲	۰/۶۴۰	۰/۶۱۸	۱/۵۴۸	۵/۵۶۳	۰/۲۵۵	۰/۷۲۰
مرکزی	۱/۰۳۴	۰/۲۱۰	۱/۳۷۷	۰/۸۹۷	۰/۴۳۶	۱/۵۰۷	۰/۴۷۱	۰/۵۶۶	۱/۱۹۲	۴/۶۶۸	۰/۲۶۶	۰/۷۵۰
هرمزگان	۰/۷۷۲	۰/۲۱۷	۱/۳۹۱	۰/۸۹۰	۰/۴۶۸	۱/۱۵۶	۰/۵۹۸	۰/۹۹۳	۱/۱۶۸	۳/۶۳۹	۰/۴۲۵	۰/۸۳۴
همدان	۱/۰۶۶	۰/۲۵۱	۱/۳۹۹	۱/۰۵۹	۰/۴۳۳	۱/۴۶۰	۰/۷۰۳	۰/۶۸۳	۱/۵۳۶	۳/۹۹۹	۰/۳۰۲	۰/۶۵۷
یزد	۰/۶۵۴	۰/۱۶۱	۱/۴۸۱	۱/۱۶۵	۰/۲۶۱	۱/۳۱۲	۰/۴۵۶	۰/۹۰۱	۱/۱۴۴	۳/۷۲۷	۰/۱۶۱	۰/۵۷۰

همچنین شکل شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی هر شرکت PSP برای هر یک از استانهای کشور در شکل ۴-۱۲ آمده است.

پذیرندگان قرار می‌گیرد. به تبع این رویکرد، تعدد دستگاه‌های کارتخوان در فروشگاه‌ها و در نتیجه فراوانی کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مشاهده می‌شود. متأسفانه بی‌تفاوتی فروشندگان و یا حتی استقبال از افزایش کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش به دلیل ارزش نمایشی آن از یک سو و الزام شرکت PSP به نصب کارتخوان بدون توجه به کارایی آن که از قراردادهای این شرکت‌ها با بانک‌ها ناشی می‌شود از سوی دیگر، موجب تشدید پدیده‌هایی نظیر تعدد کارتخوان نصب شده در هر فروشگاه‌ها و وجود کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش شده است.

در این قسمت به منظور بررسی نمایش میزان کارایی و بهره‌وری کارتخوان‌های فروشگاه‌ها، آمار کارتخوان‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی هر شرکت PSP بررسی خواهد شد. از تیرماه ۱۴۰۴، مفهوم این نوع کارتخوان‌ها بهینه شده و بر اساس تعریف جدید، کارتخوان کم‌تراکنش و فاقد تراکنش پایانه‌ای است که بیش از سه ماه از تاریخ ثبت و فعال‌سازی آن گذشته و در یک دوره سه‌ماهه متوالی، در هر ماه کمتر از ۶۰ تراکنش مالی و کمتر از ۲۰ میلیون ریال مجموع مبلغ تراکنش داشته باشد^۱.

برای مقایسه روند تغییر تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی، شکل ۴-۱۳ از ابتدای سال ۱۴۰۲ تا دی ۱۴۰۴ رسم شده است.

شکل ۴-۱۳ مقایسه روند تغییر تعداد کارتخوان‌های فروشگاه‌های کم‌تراکنش و فاقد تراکنش مالی از ابتدای سال ۱۴۰۲ تاکنون

^۱ مدت زمان تعریف کارتخوان کم‌تراکنش در گذشته، دو ماه متوالی بوده است.

تعداد کارتهای فروشگاهی کم تراکنش و فاقد تراکنش در دی ماه با تعداد ۸۳۸،۱۶۸۶ عدد با افزایش ۰/۴۲ درصدی روبهرو بوده است. در این ماه سهم کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی، ۱۶/۰۳ درصد از کل کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی شبکه شاپرک را شامل شده است. عدد فوق نسبت به رقم مشابه در آذر ماه تنها ۰/۰۸ درصد کاهش یافته است. جدول زیر سهم تعداد کارتهای فروشگاهی کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی از کارتهای فعال سیستمی هر شرکت را ارائه می‌دهد.

جدول ۴-۱۸ سهم تعداد کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش هر شرکت از کل کارتهای فعال سیستمی آن- دی ۱۴۰۴

نام شرکت	سهم مجموع تعداد کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی از کل کارتهای فعال سیستمی هر شرکت		
	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	تغییر
آسان پرداخت پرشین	۱۵/۳۳٪	۱۵/۶۷٪	۰/۳۵٪
الکترونیک کارت دماوند	۴۲/۴۹٪	۴۴/۷۵٪	۲/۲۶٪
به پرداخت ملت	۷/۷۱٪	۷/۷۸٪	۰/۰۷٪
پرداخت الکترونیک سداد	۱۴/۴۹٪	۱۴/۹۰٪	۰/۴۰٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۲۱/۰۹٪	۲۰/۷۹٪	-۰/۳۰٪
پرداخت الکترونیک سامان	۱۲/۰۳٪	۱۱/۹۳٪	-۰/۱۰٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۲۰/۶۴٪	۲۱/۲۰٪	۰/۵۵٪
پرداخت نوین آراین	۱۰/۴۹٪	۱۱/۷۵٪	۱/۲۶٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۱۶/۰۴٪	۱۵/۷۷٪	-۰/۲۶٪
فراپردازان آروند امید	۲۵/۰۵٪	۲۲/۶۴٪	-۲/۴۱٪
فن آوا کارت	۳۳/۳۴٪	۳۳/۲۲٪	۰/۸۸٪
کارت اعتباری ایران کیش	۱۸/۷۴٪	۱۷/۵۸٪	-۱/۱۷٪
مجموع	۱۵/۹۵٪	۱۶/۰۳٪	۰/۰۸٪

* هر چه این شاخص کمتر باشد، نشان‌دهنده آن است که شرکت عملکرد بهتری به نسبت سایر شرکت‌ها داشته است. لذا در این جدول بر خلاف غالب جدول‌ها، کمترین میزان شاخص به صورت **Bold** نمایش داده شده است.

بسته به جهت و میزان سرعت تغییرات هر یک از دو مولفه‌ی تعداد کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش و تعداد کارتهای فعال سیستمی در هر شرکت PSP، عدد شاخص مذکور تحت تاثیر قرار گرفته است. بیشترین تغییر مربوط به سهم تعداد کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش از کارتهای فعال سیستمی با کاهش ۲/۴۱ درصد، در شرکت "فراپردازان آروند امید" رخ داده است. شرکت "الکترونیک کارت دماوند" با عددی برابر با ۴۴/۷۵ درصد بالاترین رقم شاخص را نشان می‌دهد. در مقابل آن، تنها ۷/۷۸ درصد از کل

کارتخوان‌های فعال سیستمی شرکت "به پرداخت ملت" را کارتخوان‌های کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی آن شامل می‌شوند.

۴-۴- نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به فعال سیستمی شرکت‌های PSP

در این بخش از گزارش نسبت تعداد ترمینال‌های تراکنش‌دار هر یک از شرکت‌های PSP از ترمینال‌های فعال آن شرکت محاسبه شده و قابل مشاهده می‌باشد.

جدول ۴-۱۹ نسبت ترمینال‌های تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی - دی ۱۴۰۴

نام شرکت	کارتخوان فروشگاهی	اینترنتی	کدهای دستوری - USSD	موبایلی	مجموع
به پرداخت ملت	۹۲/۲۲٪	۵۴/۷۳٪	۸/۷۲٪	۰/۰۰٪	۹۰/۳۹٪
پرداخت نوین آراین	۸۸/۲۵٪	۵۸/۳۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۸۸/۲۲٪
پرداخت الکترونیک سامان	۸۸/۰۷٪	۴۶/۲۷٪	۲۴/۷۸٪	۱/۳۵٪	۸۴/۳۲٪
پرداخت الکترونیک سداد	۸۵/۱۰٪	۳۹/۱۷٪	۱۵/۳۸٪	۸۱/۸۲٪	۸۴/۲۵٪
تجارت الکترونیک پارسیان	۸۴/۲۳٪	۵۸/۶۹٪	۷/۸۱٪	۰/۰۰٪	۸۳/۹۹٪
کارت اعتباری ایران کیش	۸۲/۴۲٪	۲۴/۵۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۷۸/۴۴٪
پرداخت الکترونیک پاسارگاد	۷۹/۲۱٪	۲۳/۵۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۷۷/۲۷٪
فرابرداران آروند امید	۷۷/۳۶٪	۱۷/۶۹٪	۳۲/۲۳٪	۰/۰۰٪	۷۶/۹۷٪
آسان پرداخت پرشین	۸۴/۳۳٪	۱۶/۴۰٪	۰/۳۹٪	۹۷/۱۸٪	۷۲/۳۸٪
پرداخت الکترونیک سپهر	۷۸/۸۰٪	۲۵/۹۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۷۰/۹۸٪
فن آوا کارت	۶۶/۷۸٪	۸۴/۳۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۶۶/۸۰٪
الکترونیک کارت دماوند	۵۵/۲۵٪	۲۵/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۵۵/۲۳٪
شبکه پرداخت	۸۳/۹۷٪	۳۳/۸۹٪	۳/۸۲٪	۵۰/۰۰٪	۸۱/۳۵٪

شرکت "به پرداخت ملت" دارای بیشترین تعداد ترمینال تراکنش‌دار به ترمینال فعال در دی ماه ۱۴۰۴ بوده است و در بررسی نسبت کارتخوان فروشگاهی تراکنش‌دار نیز شرکت "به پرداخت ملت" در صدر جدول قرار گرفته است. در این بین کمترین نسبت تعداد ترمینال تراکنش‌دار به ترمینال‌های فعال سیستمی متعلق به شرکت "الکترونیک کارت دماوند" بوده است.

فصل ۵

بررسی عملکرد بانک‌های صادرکننده و پذیرنده

در این بخش به بررسی عملکرد بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور در دو حوزه صادرکنندگی و پذیرندگی پرداخت خواهد شد.

۵- بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده

در این بخش از گزارش برای داشتن درک بهتری از روند کاری بانک‌های کشور، به بررسی سهم بازار پذیرندگی و صادرکنندگی در بانک‌های^۱ پذیرنده^۲ و صادرکننده^۳ در شبکه پرداخت الکترونیک کارتی پرداخته می‌شود.^۴

۵-۱- سهم بازار پذیرندگی

در این بخش، سهم بازار هریک از بانک‌های پذیرنده از لحاظ تعداد و مبلغ تراکنش‌های کارتی شبکه‌ی شاپرک مورد بررسی قرار گرفته و همچنین سهم هر یک از آن‌ها نیز به تفکیک ابزارهای پذیرش محاسبه شده است.

^۱ به واژه نامه رجوع شود.

^۲ به واژه نامه رجوع شود.

^۳ به واژه نامه رجوع شود.

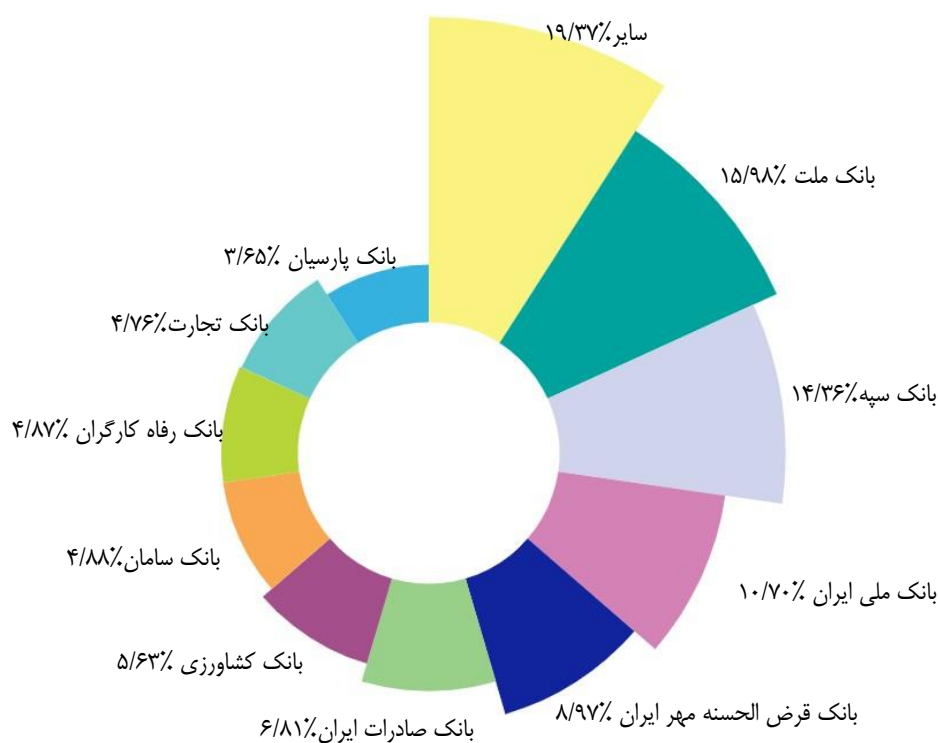
^۴ پیرو نامه ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام "بانک آینده" با "بانک ملی ایران"، از آبان ماه ۱۴۰۴ این بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب "بانک ملی ایران" آورده شده است.

پیرو نامه ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام "موسسه اعتباری نور" با "بانک ملی ایران"، از بهمن ماه ۱۴۰۲ این بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب "بانک ملی ایران" آورده شده است.

پیرو نامه های ابلاغی بانک مرکزی، مبنی بر ادغام ۵ بانک (حکمت، قوامین، مهراقتصاد، کوثر و انصار) با بانک سپه، از بهمن ماه ۹۹ این ۶ بانک با یکدیگر ادغام گردیده و در جداول و شکل‌های فصل پنجم در قالب بانک "سپه" آورده شده است.

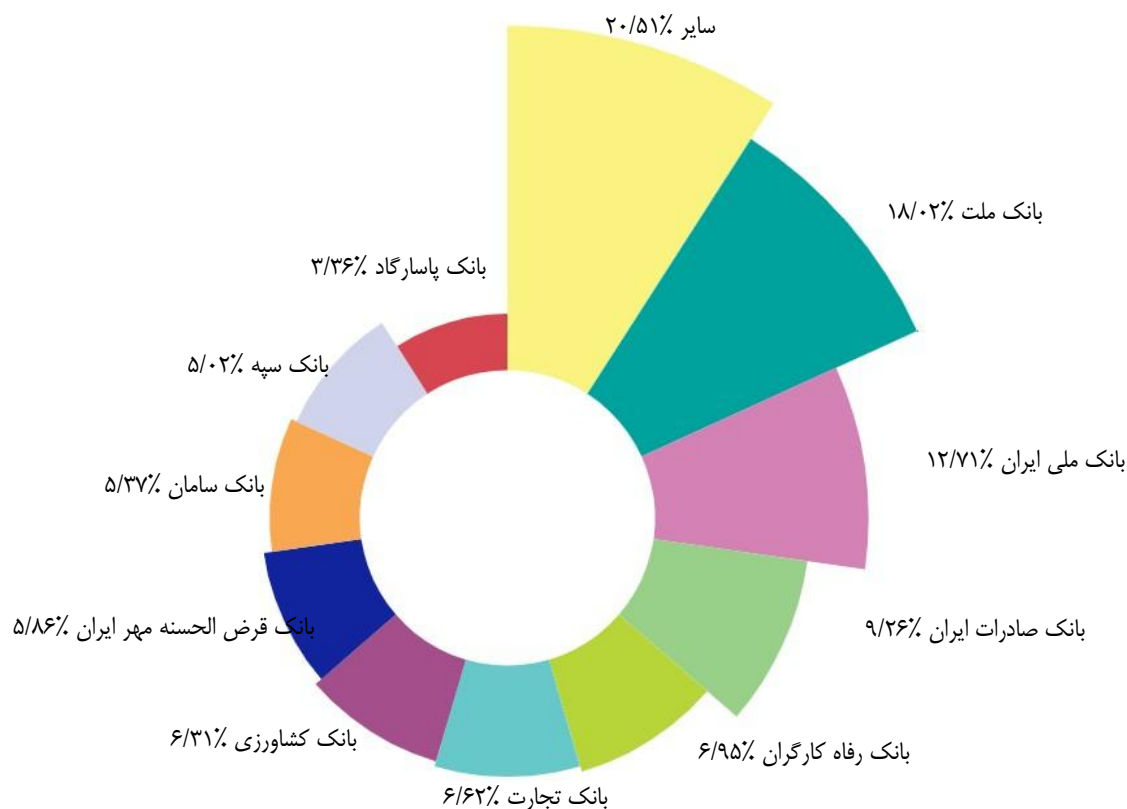
۵-۱-۱- سهم بازار هر یک از بانک‌های پذیرنده از تعداد و مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت

این شاخص گستره فعالیت هر یک از بانک‌ها در پذیرش تعداد و مبلغ تراکنش‌های پشتیبانی شده در شبکه شاپرک را نشان می‌دهد. در نمودارهای مربوطه ده بانک نخست با بالاترین سهم تعدادی و مبلغی در شبکه پرداخت آورده شده و بقیه بانک‌ها در نمودار تحت عنوان سایر آمده‌اند.

شکل ۵-۱ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های شبکه پرداخت - دی ۱۴۰۴

همچنین شکل ۵-۱ سهم مبلغی هر یک از بانک‌های پذیرنده از کل جمع مبلغ تراکنش‌های صنعت پرداخت در دی ۱۴۰۴ را نشان می‌دهد.

شکل ۲-۵ سهم بازار هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های شبکه پرداخت - دی ۱۴۰۴

از دو شکل بالا ملاحظه می‌شود که "بانک ملت" به ترتیب با سهم ۱۵/۹۸ و ۱۸/۰۲ درصدی از تعداد و مبلغ تراکنش‌ها، بالاترین سهم از پذیرش تراکنش‌های بازار را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست در بین تمام بانک‌های پذیرنده قرار گرفته است.

۵-۱-۲ سهم تعدادی و مبلغی بانک‌های پذیرنده از کل بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش

این شاخص، منجر به شناخت حوزه فعالیت و نحوه‌ی بازاریابی هر یک از بانک‌ها به منظور پذیرش وجوه مربوط به داد و ستدهای کارت‌های بانکی در هر یک از ابزارهای پذیرش می‌شود. ذکر این نکته ضروری است که در محاسبه شاخص فوق، آمار تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ازای تمامی بانک‌های پذیرنده در کارت‌خوان‌های چندشبای^۱ نیز در نظر گرفته می‌شود.

^۱ منظور از لفظ چندشبایی، تعریف و اتصال بیش از یک شماره شبا به ابزار پذیرش است.

سهیم تعدادی تراکنش‌های هر یک از بانک‌های پذیرنده از بازار ابزارهای پذیرش برای دی ۱۴۰۴ در جدول ۵-۱ ارائه شده است.

جدول ۵-۱ سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴

ردیف	بانک پذیرنده	سهم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش			
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش موبایلی
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۲۴٪	۰/۹۹٪	۰/۰۳٪	۱/۱۵٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۴۴٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۳	بانک پارسیان	۳/۶۰٪	۵/۵۹٪	۱/۶۸٪	۰/۰۰٪
۴	بانک پاسارگاد	۲/۸۲٪	۱/۶۷٪	۰/۰۳٪	۱/۴۲٪
۵	بانک تجارت	۵/۱۵٪	۱/۷۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۶	بانک توسعه تعاون	۰/۹۱٪	۰/۰۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۱۰٪	۱۴/۵۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪
۹	بانک دی	۰/۳۰٪	۳/۶۲٪	۰/۱۴٪	۸/۵۳٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۵/۱۱٪	۲/۲۶٪	۵/۲۶٪	۰/۰۰٪
۱۱	بانک سامان	۴/۷۲٪	۹/۳۰٪	۰/۸۸٪	۰/۰۰٪
۱۲	بانک سپه	۱۵/۷۹٪	۱/۱۸٪	۰/۴۰٪	۰/۲۲٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۱۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۰/۷۳٪	۰/۶۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۵	بانک شهر	۱/۷۷٪	۲/۸۹٪	۵/۹۱٪	۶۸/۳۳٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۷/۲۳٪	۴/۳۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۲/۹۵٪	۲/۶۳٪	۲۸/۰۳٪	۰/۰۲٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۹/۷۳٪	۰/۷۰٪	۷/۰۲٪	۰/۱۰٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۲۸٪	۰/۸۰٪	۰/۰۱٪	۰/۹۳٪
۲۱	بانک کشاورزی	۶/۱۴٪	۰/۷۶٪	۰/۰۰٪	۲/۷۲٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۴۶٪	۰/۵۲٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۱/۰۷٪	۳/۹۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۲۴	بانک مسکن	۰/۹۱٪	۰/۰۲٪	۰/۰۴٪	۰/۰۰٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۱۴/۴۰٪	۳۱/۳۶٪	۴۷/۷۵٪	۰/۰۰٪
۲۷	بانک ملی ایران	۱۰/۸۴٪	۱۰/۱۷٪	۲/۸۰٪	۱۶/۵۲٪

ردیف	بانک پذیرنده	سهیم هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش			
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش موبایلی
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۲/۷۲٪	۰/۱۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۵٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۰/۴۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

همانگونه که در جدول ۵-۱ مشاهده می‌گردد در بررسی این شاخص به ترتیب:

- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی به "بانک سپه"، "بانک ملت"، "بانک ملی ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به "بانک ملت"، "بانک خاورمیانه"، "بانک ملی ایران" و "بانک سامان"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به "بانک ملت"، "بانک قرض الحسنه رسالت"، "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و "بانک شهر"
- بالاترین سهم تعدادی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به "بانک شهر"، "بانک ملی ایران"، "بانک دی" و "بانک کشاورزی"

سهیم مبلغی تراکنش‌های هر یک از بانک‌های پذیرنده از بازار ابزارهای پذیرش برای دی ۱۴۰۴ در جدول ۵-۲ ارائه شده است.

جدول ۵-۲ سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش - دی ۱۴۰۴

ردیف	بانک پذیرنده	سهیم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش			
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش موبایلی
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۲۳٪	۰/۹۹٪	۰/۰۴٪	۲/۱۶٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۴۷٪	۰/۰۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۳	بانک پارسیان	۳/۲۰٪	۲/۸۷٪	۵/۳۰٪	۰/۰۰٪
۴	بانک پاسارگاد	۲/۶۲٪	۵/۴۸٪	۰/۰۶٪	۶/۸۴٪
۵	بانک تجارت	۶/۷۱٪	۶/۴۵٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

ردیف	بانک پذیرنده	سهم هر بانک پذیرنده از کل مبلغ تراکنش های هر یک از ابزارهای پذیرش		
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)
۶	بانک توسعه تعاون	۱/۰۵٪	۰/۱۴٪	۰/۰۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۶٪	۰/۰۰٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۱۸٪	۶/۶۹٪	۰/۰۰٪
۹	بانک دی	۰/۴۳٪	۰/۴۱٪	۰/۲۲٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۵/۵۴٪	۱۱/۰۸٪	۴/۶۹٪
۱۱	بانک سامان	۴/۶۰٪	۷/۶۴٪	۱/۸۸٪
۱۲	بانک سپه	۶/۷۰٪	۰/۲۷٪	۰/۱۹٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۲۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۱/۰۵٪	۰/۲۸٪	۰/۰۰٪
۱۵	بانک شهر	۱/۷۹٪	۲/۱۵٪	۴/۷۱٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۱۰/۱۵٪	۶/۸۳٪	۰/۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۴٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۲/۴۶٪	۲/۲۱٪	۲۵/۹۴٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۷/۷۹٪	۰/۳۶٪	۷/۸۵٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۲۵٪	۰/۴۸٪	۰/۰۴٪
۲۱	بانک کشاورزی	۸/۰۸٪	۱/۰۶٪	۰/۰۱٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۵۲٪	۱/۰۵٪	۰/۰۱٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۱/۶۵٪	۸/۰۹٪	۰/۰۰٪
۲۴	بانک مسکن	۱/۰۰٪	۰/۰۱٪	۰/۰۲٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۱۶/۸۳٪	۲۱/۴۷٪	۴۶/۳۳٪
۲۷	بانک ملی ایران	۱۲/۳۹٪	۱۳/۷۷٪	۲/۷۲٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۲/۶۳٪	۰/۰۸٪	۰/۰۰٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۰/۴۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪

- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش های ابزار کارتخوان فروشگاهی به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی"
- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش های ابزار پذیرش اینترنتی به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک رفاه کارگران" و "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران"

- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به "بانک ملت"، "بانک قرض الحسنه رسالت"، "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و "بانک پارسیان" می‌باشد.
- بالاترین سهم مبلغی از تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی به "بانک شهر"، "بانک کشاورزی"، "بانک دی" و "بانک پاسارگاد" می‌باشد.

۵-۱-۳- سهم تعدادی و مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده

در این بخش از گزارش، طی شاخصی سهم تعدادی و مبلغی هر بانک پذیرنده از کل تعداد تراکنش‌های همان بانک برای هر یک از ابزارهای پذیرش مورد بررسی و محاسبه قرار گرفته است. این شاخص می‌تواند دید وسیعی از سهم و کارایی هر ابزار از تعداد کل تراکنش‌های صورت گرفته برای هر بانک پذیرنده را فراهم و زمینه تحلیل و برنامه‌ریزی را برای آن بانک ایجاد نماید.

جدول ۵-۳ سهم تعدادی هر ابزار پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده را به تفکیک بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور نشان می‌دهد.

جدول ۵-۳ سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - دی ۱۴۰۴

ردیف	بانک پذیرنده	سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده		
		کارخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)
۱	بانک اقتصاد نوین	۹۳/۵۱٪	۵/۲۹٪	۰/۰۵٪
۲	بانک ایران زمین	۹۹/۷۴٪	۰/۲۶٪	۰/۰۰٪
۳	بانک پارسیان	۸۹/۲۷٪	۹/۸۱٪	۰/۹۲٪
۴	بانک پاسارگاد	۹۵/۳۵٪	۳/۹۹٪	۰/۰۲٪
۵	بانک تجارت	۹۷/۶۹٪	۲/۳۱٪	۰/۰۰٪
۶	بانک توسعه تعاون	۹۹/۴۹٪	۰/۵۱٪	۰/۰۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۸۰/۰۸٪	۱۹/۹۲٪	۰/۰۰٪
۸	بانک خاورمیانه	۸/۷۷٪	۹۱/۲۱٪	۰/۰۲٪
۹	بانک دی	۴۴/۶۳٪	۳۸/۱۳٪	۰/۴۵٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۹۴/۸۷٪	۲/۹۷٪	۲/۱۶٪
۱۱	بانک سامان	۸۷/۴۴٪	۱۲/۲۰٪	۰/۳۶٪
۱۲	بانک سپه	۹۹/۴۰٪	۰/۵۳٪	۰/۰۶٪

ردیف	بانک پذیرنده	سهم تعدادی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده		
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)
۱۳	بانک سرمایه	۹۹/۸۸٪	۰/۱۲٪	۰/۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۹۳/۷۱٪	۶/۲۹٪	۰/۰۰٪
۱۵	بانک شهر	۵۸/۷۵٪	۶/۸۰٪	۴/۳۵٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۹۵/۸۸٪	۴/۱۲٪	۰/۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۹۹/۶۰٪	۰/۴۰٪	۰/۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۷۸/۵۰٪	۴/۹۷٪	۱۶/۵۲٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۹۷/۹۲٪	۰/۵۰٪	۱/۵۶٪
۲۰	بانک کارآفرین	۷۹/۹۶٪	۱۶/۴۵٪	۰/۰۶٪
۲۱	بانک کشاورزی	۹۸/۵۵٪	۰/۸۷٪	۰/۵۸٪
۲۲	بانک گردشگری	۹۲/۵۶٪	۷/۴۱٪	۰/۰۳٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۷۹/۱۰٪	۲۰/۹۰٪	۰/۰۰٪
۲۴	بانک مسکن	۹۹/۷۴٪	۰/۱۵٪	۰/۱۱٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۹۵/۷۴٪	۴/۲۶٪	۰/۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۸۱/۴۵٪	۱۲/۵۷٪	۵/۹۷٪
۲۷	بانک ملی ایران	۹۱/۵۳٪	۶/۰۹٪	۰/۵۲٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۹۹/۵۱٪	۰/۴۷٪	۰/۰۲٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۹۹/۹۸٪	۰/۰۲٪	۰/۰۰٪

همانگونه که مشاهده می‌گردد:

- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های هر بانک پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) در دی ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌های کشور به "بانک قرض الحسنه رسالت" تعلق گرفته است. پس از آن "بانک ملت"، "بانک شهر" و "بانک رفاه کارگران" در مکان‌های دوم تا چهارم قرار گرفته‌اند.
- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های بانک‌های پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش اینترنتی در دی ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌ها، به "بانک خاورمیانه" تعلق گرفته است. بعد از آن، بانک‌های "بانک دی"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک توسعه صادرات ایران" به ترتیب در مکان‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

- بالاترین سهم تعدادی از پذیرش تراکنش‌های بانک‌های پذیرنده در خصوص ابزار پذیرش موبایلی در دی ۱۴۰۴ در تراکنش‌های بانک‌ها، به "بانک شهر" تعلق گرفته است. بعد از آن، بانک‌های "بانک دی"، "بانک کارآفرین" و "بانک ملی ایران" به ترتیب در مکان‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

جدول ۴-۵ سهم مبلغی هر ابزار پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده را به تفکیک بانک‌ها در شبکه پرداخت کشور نشان می‌دهد.

جدول ۴-۵ سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده - دی ۱۴۰۴

ردیف	بانک پذیرنده	سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده			
		کارخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش دستوری (USSD)	ابزار پذیرش موبایلی
۱	بانک اقتصاد نوین	۷۷/۹۱٪	۲۱/۶۹٪	۰/۰۰٪	۰/۴۰۱٪
۲	بانک ایران زمین	۹۶/۳۳٪	۳/۶۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۳	بانک پارسیان	۷۶/۰۵٪	۲۳/۷۶٪	۰/۱۹٪	۰/۰۰۰٪
۴	بانک پاسارگاد	۵۷/۵۹٪	۴۱/۹۷٪	۰/۰۰٪	۰/۴۴۳٪
۵	بانک تجارت	۷۴/۹۰٪	۲۵/۱۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۶	بانک توسعه تعاون	۹۵/۶۰٪	۴/۴۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۱۴/۱۴٪	۸۵/۸۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۸	بانک خاورمیانه	۷/۳۳٪	۹۲/۶۶٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۹٪
۹	بانک دی	۷۱/۳۶٪	۲۴/۰۱٪	۰/۰۶٪	۴/۵۶۶٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۵۸/۸۹٪	۴۱/۰۳٪	۰/۰۸٪	۰/۰۰۰٪
۱۱	بانک سامان	۶۳/۳۳٪	۳۶/۶۳٪	۰/۰۴٪	۰/۰۰۰٪
۱۲	بانک سپه	۹۸/۶۱٪	۱/۳۸٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۶٪
۱۳	بانک سرمایه	۹۹/۴۳٪	۰/۵۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۱۴	بانک سینا	۹۱/۵۷٪	۸/۴۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۱۵	بانک شهر	۶۶/۶۸٪	۲۷/۹۲٪	۰/۲۷٪	۵/۱۳۷٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۸۱/۰۱٪	۱۸/۹۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۸۰/۳۷٪	۱۹/۶۳٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۷۵/۲۳٪	۲۳/۵۶٪	۱/۲۱٪	۰/۰۰۱٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۹۸/۲۶٪	۱/۵۹٪	۰/۱۵٪	۰/۰۰۱٪
۲۰	بانک کارآفرین	۵۹/۷۱٪	۴۰/۲۷٪	۰/۰۱٪	۰/۰۰۲٪
۲۱	بانک کشاورزی	۹۴/۶۵٪	۴/۳۱٪	۰/۰۰٪	۱/۰۴۱٪
۲۲	بانک گردشگری	۵۸/۸۸٪	۴۱/۱۲٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪

ردیف	بانک پذیرنده	سهم مبلغی هر یک از ابزارهای پذیرش از تراکنش‌های هر بانک پذیرنده			
		کارتخوان فروشگاهی	ابزار پذیرش اینترنتی	ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)	ابزار پذیرش موبایلی
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۳۶/۹۳٪	۶۳/۰۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۲۴	بانک مسکن	۹۹/۵۰٪	۰/۴۹٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۹۸/۷۳٪	۱/۲۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪
۲۶	بانک ملت	۶۹/۰۳٪	۳۰/۶۸٪	۰/۲۹٪	۰/۰۰۰٪
۲۷	بانک ملی ایران	۷۲/۰۱٪	۲۷/۸۹٪	۰/۰۲٪	۰/۰۷۷٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۹۸/۹۶٪	۱/۰۴٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۲٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۹۹/۷۳٪	۰/۲۷٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰۰٪

کلیه این موارد در حالی است که در سایر بانک‌های کشور بیشترین پذیرش تراکنش از طریق ابزار کارتخوان فروشگاه‌های بوده و نیز بیشترین سهم از مبالغ تراکنش‌ها توسط ابزارهای کارتخوان فروشگاه‌های جذب هر بانک شده است.

۵-۱-۴- اندازه‌گیری تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده هر یک از انواع ابزار پذیرش

با اندازه‌گیری میزان تمرکز در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌ها در انواع ابزار پذیرش، می‌توان میزان رقابت و انحصار در آن بازار را بررسی نمود. هرچه میزان شاخص تمرکز، عدد کمتری باشد، بازار رقابتی‌تر و هر چه شاخص تمرکز عدد بیشتری باشد، بازار به انحصار نزدیک‌تر خواهد بود. در این قسمت نیز وضعیت تمرکز و قدرت رقابتی بانک‌ها در نقش پذیرندگی تراکنش‌ها در انواع ابزار با استفاده از شاخص هرفیندال-هیرشمن سنجیده و بررسی می‌شود.

در جدول ۵-۵ این شاخص برای صنعت پرداخت الکترونیک، به ازای هر چهار ابزار پذیرش محاسبه شده است.

گزارش اقتصادی شاپرک

جدول ۵-۵ محاسبه شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش - دی ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک پذیرنده	کارتخوان فروشگاهی		ابزار پذیرش اینترنتی		ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)		ابزار پذیرش موبایلی	
		S _i ⁺	S _i	S _i ⁺	S _i	S _i ⁺	S _i	S _i ⁺	S _i
۱	بانک اقتصاد نوین	۱	۲	۱	۱	۰	۰	۱	۱
۲	بانک ایران زمین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	بانک پارسیان	۴	۱۳	۶	۳۱	۲	۳	۰	۰
۴	بانک پاسارگاد	۳	۸	۲	۳	۰	۰	۱	۲
۵	بانک تجارت	۵	۲۷	۲	۳	۰	۰	۰	۰
۶	بانک توسعه تعاون	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	بانک خاورمیانه	۰	۰	۱۵	۲۱۰	۰	۰	۰	۰
۹	بانک دی	۰	۰	۴	۱۳	۰	۰	۹	۷۳
۱۰	بانک رفاه کارگران	۵	۲۶	۲	۵	۵	۲۸	۰	۰
۱۱	بانک سامان	۵	۲۲	۹	۸۶	۱	۱	۰	۰
۱۲	بانک سپه	۱۶	۲۴۹	۱	۱	۰	۰	۰	۰
۱۳	بانک سرمایه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴	بانک سینا	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰
۱۵	بانک شهر	۲	۳	۳	۸	۶	۳۵	۶۸	۴۶۶۸
۱۶	بانک صادرات ایران	۷	۵۲	۴	۱۹	۰	۰	۰	۰
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۳	۹	۳	۷	۲۸	۷۸۶	۰	۰
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱۰	۹۴	۱	۰	۷	۴۹	۰	۰
۲۰	بانک کارآفرین	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۱
۲۱	بانک کشاورزی	۶	۳۸	۱	۱	۰	۰	۳	۷
۲۲	بانک گردشگری	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۱	۱	۴	۱۶	۰	۰	۰	۰
۲۴	بانک مسکن	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	بانک ملت	۱۴	۲۰۷	۳۱	۹۸۴	۴۸	۲,۲۸۰	۰	۰
۲۷	بانک ملی ایران	۱۱	۱۱۷	۱۰	۱۰۳	۳	۸	۱۷	۲۷۳
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۳	۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شاخص هرفیندال - هیرشمن		-	۸۷۹	-	۱,۴۹۴	-	۳,۱۸۹	-	۵,۰۲۶

ملاحظه می شود در دی ۱۴۰۴ شاخص هرفیندال- هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌ها برای دو ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) و موبایلی به ترتیب ۳،۱۸۹، ۵،۰۲۶ (بالا تر از ۱۸۰۰) که با توجه به جدول ۵-۵ همچنان نشان‌دهنده تمرکز بالا در بازار این دو ابزار است؛ به این معنا که در بازار ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) تعداد بسیار کمی از بانک‌ها سهم قابل توجهی از پذیرش تراکنش‌های بازار را در اختیار گرفته‌اند. مقدار این شاخص در بازار ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ی و اینترنتی به ترتیب ۸۷۹ و ۱،۴۹۴ به دست آمده است که با توجه به اطلاعات جدول ۵-۵، این رقم مبین وجود رقابت در بازار ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاه‌ی و همچنین تمرکز ملایم در ابزار پذیرش اینترنتی بین بانک‌های پذیرنده شده است.

میزان نرخ رشد شاخص هرفیندال-هیرشمن برای بازار بانک‌های پذیرنده در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ۱۴۰۴ در جدول زیر محاسبه و ارائه گردیده است.

جدول ۵-۶ مقایسه تغییر شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده به ازای انواع ابزار پذیرش-آذر و دی ۱۴۰۴

HHI	کارتخوان فروشگاه‌ی			ابزار پذیرش اینترنتی			ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)			ابزار پذیرش موبایلی		
	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف
شاخص H-H	۸۷۲	۸۷۹	۷/۴	۱،۵۹۶	۱،۴۹۴	-۱۰۲	۳،۱۴۴	۳،۱۸۹	۴۵	۴،۹۴۴	۵،۰۲۶	۸۲

با توجه به اطلاعات جدول فوق ملاحظه می‌شود که میزان شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده برای هر چهار ابزار پذیرش افزایش داشته است.

۵-۲- سهم بازار صادرکنندگی

در این قسمت به بررسی سهم بازار صادرکنندگی بانک‌ها پرداخته می‌شود. برای این منظور ابتدا آماری از تعداد هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک^۱ ارائه شده و سپس سهم بازار هر یک از بانک‌های صادرکننده کارت تراکنش‌دار از مجموع کارت‌ها و نیز به تفکیک انواع کارت‌های بانکی محاسبه می‌گردد.

۵-۲-۱- تعداد کل هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در سوییچ شاپرک

کارت‌های بانکی دارای تراکنش در سوییچ شاپرک به لحاظ کاربری در سه دسته کارت برداشت (بدهی)^۲، کارت اعتباری^۳ و کارت پیش‌پرداخته^۴ یا بی‌نام (کارت هدیه و بن کارت) طبقه‌بندی می‌شوند.

در دی ۱۴۰۴، تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در سوییچ شاپرک مجموعاً ۱۶۹،۴۷۸،۷۶۳ بوده است که بیشترین تعداد آن با ۱۶۰،۷۹۳،۰۵۲ عدد و سهم تعدادی ۹۴/۸۸ درصدی متعلق به کارت برداشت و کمترین تعداد آن با ۱،۸۸۵،۶۳۴ عدد و سهم ۱/۱۱ درصدی متعلق به کارت اعتباری بوده است. این اطلاعات در جدول ۷-۵ ارائه شده است.

جدول ۷-۵ مقایسه تعداد و سهم هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - دی ۱۴۰۴

ماه	شاخص	تعداد کارت هدیه و بن کارت	تعداد کارت اعتباری	تعداد کارت برداشت	مجموع
آذر ۱۴۰۴	تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار	۶،۴۰۶،۷۱۱	۱،۷۳۶،۳۹۱	۱۵۵،۸۶۳،۰۶۳	۱۶۴،۰۰۶،۱۶۵
	سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از کل کارت‌های تراکنش‌دار	۳/۹۱٪	۱/۰۶٪	۹۵/۰۳٪	-

۱ کارت‌هایی که در دوره مورد بررسی حداقل یک تراکنش در سوییچ شاپرک داشته باشند. در این تعریف تعداد تراکنش‌های کارت‌ها اهمیتی نداشته و هر کارتی با تراکنش بیش از یک عدد، تنها یک مرتبه در آمار لحاظ می‌گردد.

۲ Debit card

۳ Credit card

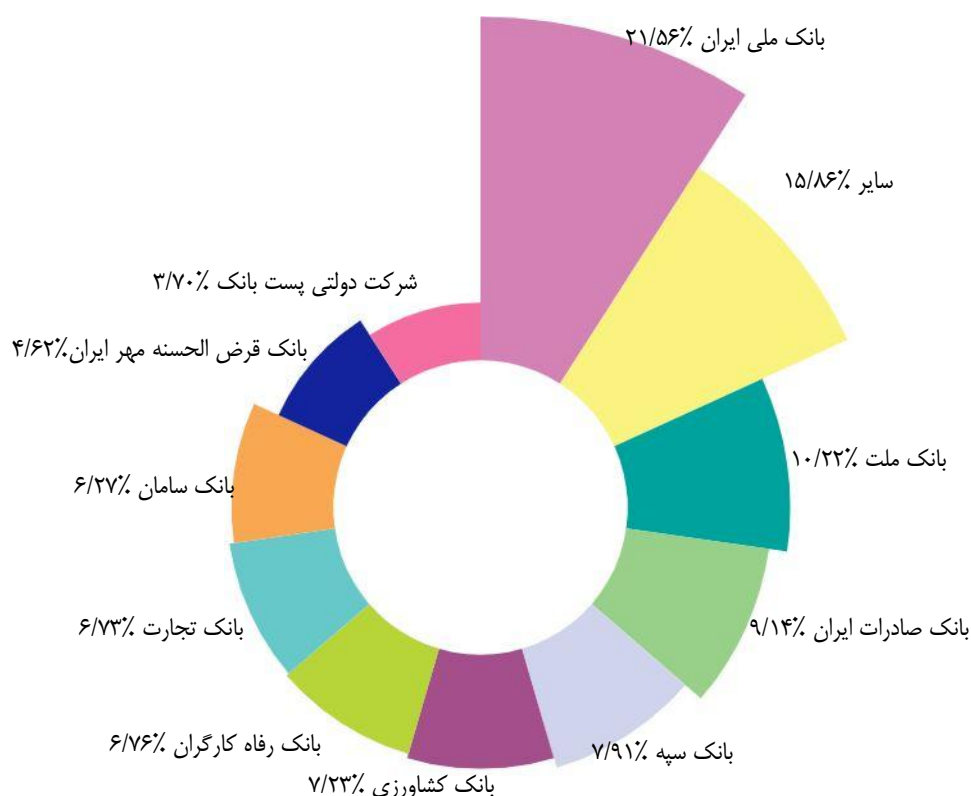
۴ Prepaid

ماه	شاخص	تعداد کارت هدیه و بن کارت	تعداد کارت اعتباری	تعداد کارت برداشت	مجموع
دی ۱۴۰۴	تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار	۶,۸۰۰,۰۷۷	۱,۸۸۵,۶۳۴	۱۶۰,۷۹۳,۰۵۲	۱۶۹,۴۷۸,۷۶۳
	سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از کل کارت‌های تراکنش‌دار	۴/۰۱٪	۱/۱۱٪	۹۴/۸۸٪	-
رشد تعداد کارت بانکی تراکنش‌دار					
		۶/۱۴٪	۸/۶۰٪	۳/۱۶٪	۳/۳۴٪

همانگونه که در جدول فوق ملاحظه می‌شود، تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته، ۳/۳۴ درصد افزایش داشته و نرخ رشد در هر سه نوع کارت افزایشی بوده است.

۵-۲-۲- سهم بانک‌های صادرکننده از کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار

طی دی ۱۴۰۴ تعداد کارت‌های دارای حداقل یک تراکنش، متعلق به تعداد ۳۰ بانک صادرکننده بوده که سهم تعدادی کارت‌های این بانک‌ها از تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شکل ۵-۳ ترسیم شده است.

شکل ۵-۳ سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک - دی ۱۴۰۴

ملاحظه می‌شود که در دی ۱۴۰۴ "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک سپه" دارای بیشترین سهم از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه پرداخت بوده‌اند. همانگونه که مشاهده می‌گردد در نمودار بالا تنها ده بانک با سهم تعدادی بالاتر از کل تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار آورده شده‌اند و بقیه بانک‌ها در نمودار تحت عنوان سایر آمده‌اند.

۵-۲-۳- سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع

کارت‌های بانکی تراکنش‌دار

سهم بانک‌های صادرکننده از تعداد هر یک از انواع کارت بانکی تراکنش‌دار برای دی ۱۴۰۴ در جدول زیر ارائه شده است. اطلاعات این جدول مبین آن است که در این ماه بیشترین کارت اعتباری تراکنش‌دار متعلق به "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران"، "بانک ملی ایران" و "بانک رفاه کارگران"؛ و بیشترین کارت برداشت تراکنش‌دار به ترتیب متعلق به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک سپه" و بیشترین کارت هدیه و بن کارت تراکنش‌دار متعلق به "بانک شهر"، "بانک ملی ایران"، "بانک پارسیان" و "بانک سپه" بوده است.

جدول ۵-۸ سهم هر بانک صادرکننده از تعداد هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - دی ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم از کل کارت اعتباری	سهم از کل کارت برداشت	سهم از کل کارت هدیه و بن کارت
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۰۹٪	۰/۶۷٪	۱/۵۵٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۶۷٪	۰/۴۲٪	۰/۵۵٪
۳	بانک پارسیان	۱/۵۸٪	۱/۲۵٪	۱۰/۱۸٪
۴	بانک پاسارگاد	۴/۷۱٪	۳/۳۴٪	۲/۳۸٪
۵	بانک تجارت	۴/۶۷٪	۶/۸۰٪	۵/۶۹٪
۶	بانک توسعه تعاون	۱/۳۰٪	۰/۸۹٪	۰/۷۵٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۱۰٪	۰/۰۱٪	۰/۰۲٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۰۳٪	۰/۱۵٪	۰/۰۹٪
۹	بانک دی	۰/۸۸٪	۰/۵۰٪	۰/۷۹٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۸/۴۱٪	۶/۸۱٪	۵/۰۶٪
۱۱	بانک سامان	۳/۹۰٪	۶/۳۹٪	۴/۰۶٪
۱۲	بانک سپه	۰/۵۴٪	۷/۹۵٪	۹/۱۰٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۵۵٪	۰/۱۸٪	۰/۲۳٪
۱۴	بانک سینا	۱/۸۶٪	۰/۶۳٪	۱/۱۲٪

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم از کل کارت اعتباری	سهم از کل کارت برداشت	سهم از کل کارت هدیه و بن کارت
۱۵	بانک شهر	۴/۰۷٪	۱/۴۳٪	۱۷/۳۸٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۱۳/۰۲٪	۹/۲۲٪	۶/۲۹٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۹٪	۰/۰۲٪	۰/۰۸٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۱/۴۵٪	۱/۶۸٪	۱/۱۵٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۵/۹۳٪	۴/۵۱٪	۶/۸۶٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۱۱٪	۰/۱۱٪	۰/۳۶٪
۲۱	بانک کشاورزی	۵/۲۸٪	۷/۴۳٪	۳/۰۱٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۳۵٪	۰/۲۵٪	۰/۵۷٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪
۲۴	بانک مسکن	۳/۷۶٪	۲/۹۱٪	۰/۹۳٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪
۲۶	بانک ملت	۱۷/۳۸٪	۱۰/۲۷٪	۶/۹۰٪
۲۷	بانک ملی ایران	۱۱/۰۱٪	۲۲/۰۲٪	۱۳/۵۱٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۶/۱۶٪	۳/۷۸٪	۱/۱۵٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۱/۱۸٪	۰/۳۹٪	۰/۲۲٪

ملاحظه می‌شود در این ماه، بیشترین سهم از تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار، در نوع کارت اعتباری با ۱۷/۳۸ درصد متعلق به "بانک ملت" و در نوع کارت برداشت و کارت هدیه و بن کارت به ترتیب با ۲۲/۰۲ و ۱۷/۳۸ درصد متعلق به ترتیب به "بانک ملی ایران" و "بانک شهر" بوده است.

۵-۲-۴- سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در همان بانک

در این بخش از گزارش برای داشتن تصویری از سهم تراکنش‌های هر بانک صادرکننده از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در همان بانک برای دی ۱۴۰۴ اطلاعات مربوطه در جدول ۵-۹ ارائه شده است.

جدول ۵-۹ سهم هر دسته از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از مجموع کارت‌های بانک صادرکننده - دی ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک صادرکننده	سهم کارت اعتباری از تراکنش‌های بانک	سهم کارت برداشت از تراکنش‌های بانک	سهم کارت هدیه و بن کارت از تراکنش‌های بانک
۱	بانک اقتصاد نوین	۱/۷۳٪	۸۹/۵۱٪	۸/۷۲٪

ردیف	نام بانک صادر کننده	سهم کارت اعتباری از تراکنش های بانک	سهم کارت برداشت از تراکنش های بانک	سهم کارت هدیه و بن کارت از تراکنش های بانک
۲	بانک ایران زمین	۱/۷۴٪	۹۳/۰۹٪	۵/۱۶٪
۳	بانک پارسیان	۱/۰۹٪	۷۳/۴۹٪	۲۵/۴۰٪
۴	بانک پاسارگاد	۱/۵۸٪	۹۵/۵۰٪	۲/۸۸٪
۵	بانک تجارت	۰/۷۷٪	۹۵/۸۲٪	۳/۳۹٪
۶	بانک توسعه تعاون	۱/۶۳٪	۹۴/۹۶٪	۳/۳۹٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۵۰٪	۸۸/۰۳٪	۱۱/۴۴٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۲۶٪	۹۷/۲۹٪	۲/۳۷٪
۹	بانک دی	۱/۸۸٪	۹۲/۰۲٪	۶/۱۰٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۱/۳۸٪	۹۵/۶۰٪	۳/۰۰٪
۱۱	بانک سامان	۰/۶۹٪	۹۶/۷۱٪	۲/۶۰٪
۱۲	بانک سپه	۰/۰۸٪	۹۵/۳۱٪	۴/۶۱٪
۱۳	بانک سرمایه	۳/۳۶٪	۹۱/۵۰٪	۵/۱۴٪
۱۴	بانک سینا	۳/۱۲٪	۹۰/۱۰٪	۶/۷۸٪
۱۵	بانک شهر	۲/۱۵٪	۶۴/۶۸٪	۳۳/۱۶٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۱/۵۸٪	۹۵/۶۵٪	۲/۷۶٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۴/۹۸٪	۷۹/۹۴٪	۱۵/۰۸٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۰/۹۷٪	۹۶/۲۲٪	۲/۷۸٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۱/۴۳٪	۹۲/۶۲٪	۵/۹۵٪
۲۰	بانک کارآفرین	۱/۰۵٪	۸۶/۸۶٪	۱۲/۰۶٪
۲۱	بانک کشاورزی	۰/۸۱٪	۹۷/۵۱٪	۱/۶۷٪
۲۲	بانک گردشگری	۱/۵۰٪	۸۹/۶۹٪	۸/۷۹٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۰۰٪	۷۸/۷۳٪	۲۱/۲۷٪
۲۴	بانک مسکن	۱/۴۷٪	۹۷/۲۲٪	۱/۳۱٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۴۹٪	۶۳/۷۴٪	۳۵/۷۸٪
۲۶	بانک ملت	۱/۸۹٪	۹۵/۳۸٪	۲/۷۱٪
۲۷	بانک ملی ایران	۰/۵۷٪	۹۶/۹۰٪	۲/۵۱٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۱/۸۵٪	۹۶/۹۰٪	۱/۲۴٪
۲۹	مؤسسه اعتباری ملل	۳/۳۷٪	۹۴/۳۳٪	۲/۳۰٪

همانگونه که ملاحظه می شود همچنان بیشترین سهم از تعداد کارت تراکنش دار در هر بانکی به کارت برداشت و سپس کارت هدیه و بن کارت اختصاص داشته و کارت اعتباری کمترین سهم را در این بین داشته است.

۵-۲-۵- اندازه‌گیری تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از کارت‌های بانکی تراکنش‌دار

در این بخش از گزارش، شاخص هرفیندال - هیرشمن برای سنجش میزان تمرکز در بازار صادرکنندگی هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک اندازه‌گیری و بررسی می‌شود. در واقع هدف بررسی میزان رقابت بانک‌ها در صادر نمودن انواع کارت‌های بانکی است که به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات دقیق کارت‌های صادر شده، از کارت‌های تراکنش‌دار شبکه شاپرک در محاسبه این شاخص استفاده شده است. جدول ۵-۱۰ نتایج این بررسی ارائه شده است.

جدول ۵-۱۰ محاسبه شاخص هرفیندال - هیرشمن در بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش‌دار - دی ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک پذیرنده	کارت اعتباری		کارت برداشت		کارت هدیه و بن کارت	
		S_i^2	S_i	S_i^2	S_i	S_i^2	S_i
۱	بانک اقتصاد نوین	۱	۱	۰	۱	۲	۲
۲	بانک ایران زمین	۰	۱	۰	۰	۱	۰
۳	بانک پارسیان	۲	۲	۲	۱	۱۰	۱۰۴
۴	بانک پاسارگاد	۲۲	۵	۱۱	۳	۲	۶
۵	بانک تجارت	۲۲	۵	۴۶	۷	۶	۳۲
۶	بانک توسعه تعاون	۲	۱	۱	۱	۱	۱
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	بانک خاورمیانه	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۹	بانک دی	۱	۱	۰	۱	۱	۱
۱۰	بانک رفاه کارگران	۷۱	۸	۴۶	۷	۵	۲۶
۱۱	بانک سامان	۱۵	۴	۴۱	۶	۴	۱۷
۱۲	بانک سپه	۰	۱	۶۳	۸	۹	۸۳
۱۳	بانک سرمایه	۰	۱	۰	۰	۰	۰
۱۴	بانک سینا	۳	۲	۰	۱	۱	۱
۱۵	بانک شهر	۱۷	۴	۲	۱	۱۷	۳۰۲
۱۶	بانک صادرات ایران	۱۷۰	۱۳	۸۵	۹	۶	۴۰
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۲	۱	۳	۲	۱	۱
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۳۵	۶	۲۰	۵	۷	۴۷
۲۰	بانک کارآفرین	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	بانک کشاورزی	۲۸	۵	۵۵	۷	۳	۹

ردیف	نام بانک پذیرنده	کارت اعتباری		کارت برداشت		کارت هدیه و بن کارت	
		S_i^+	S_i	S_i^+	S_i	S_i^+	S_i
۲۲	بانک گردشگری	۰	۰	۰	۰	۰	۱
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	بانک مسکن	۴	۱۴	۳	۸	۱	۱
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	بانک ملت	۱۷	۳۰۲	۱۰	۱۰۶	۷	۴۸
۲۷	بانک ملی ایران	۱۱	۱۲۱	۲۲	۴۸۵	۱۴	۱۸۳
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۶	۳۸	۴	۱۴	۱	۱
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۱	۱	۰	۰	۰	۰
	شاخص هرفیندال - هیرشمن	-	۸۶۹	-	۹۹۰	-	۹۰۴

همانگونه که در جدول ۵-۱۰ نیز مشاهده می‌گردد، این شاخص برای هر سه دسته کارت در طبقه "رقابتی" قرار گرفته است. میزان نرخ رشد شاخص هرفیندال-هیرشمن برای بازار بانک‌های صادرکننده کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در دی ۱۴۰۴ نسبت به ماه گذشته در جدول ۵-۱۱ ارائه شده است.

جدول ۵-۱۱ مقایسه تغییر شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش دار - آذر و دی ۱۴۰۴

HHI	کارت اعتباری			کارت برداشت			کارت هدیه و بن کارت		
	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف	آذر ۱۴۰۴	دی ۱۴۰۴	اختلاف
شاخص H-H	۸۶۴	۸۶۹	۵	۹۸۵	۹۹۰	۵/۶	۹۳۲	۹۰۴	-۲۷/۹

با توجه به اطلاعات جدول ۵-۱۱، ملاحظه می‌شود که میزان تغییرات شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار صادرکنندگی در دی ماه در دو دسته کارت "اعتباری" و "برداشت" افزایشی و "هدیه و بن کارت" کاهش‌ی بوده است.

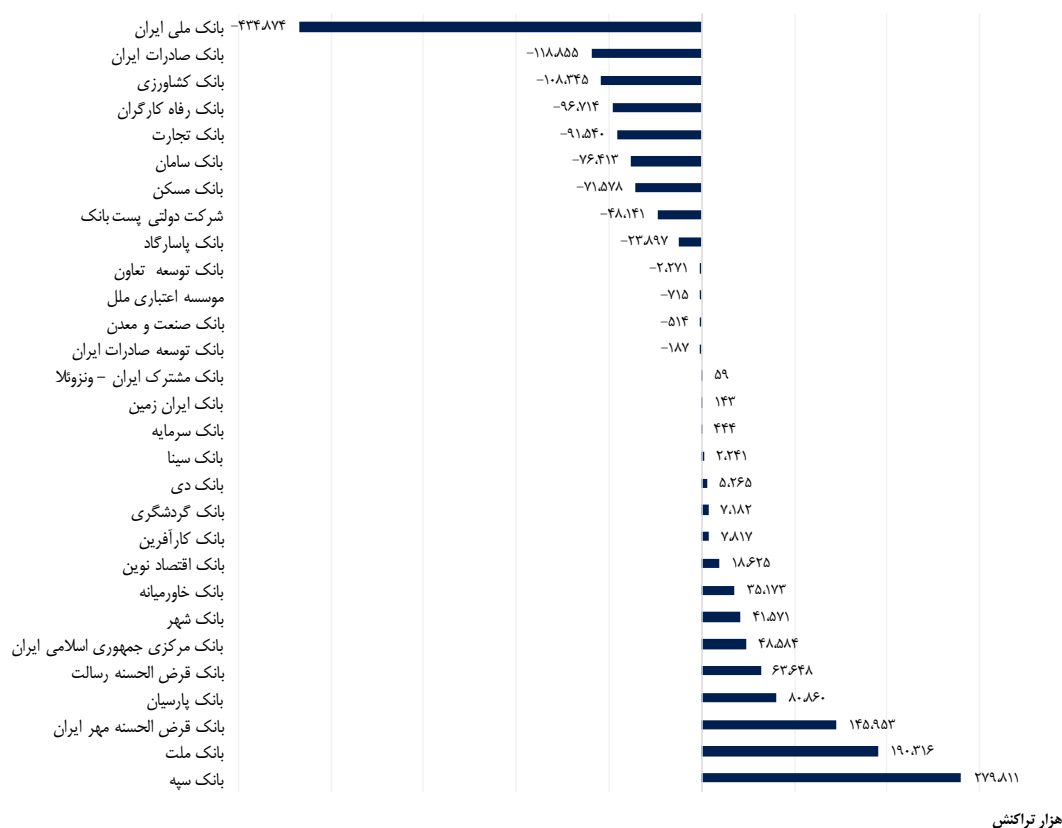
۵-۳- سهم تعداد و مبلغ تراکنش‌های بانک‌های کشور در نقش پذیرنده و صادرکننده

در این بخش تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک آورده شده تا میزان فعالیت بانک‌ها در حوزه صدور و پذیرش تراکنش‌های شاپرکی مشخص گردد. سهم هر بانک از تعداد و مبلغ کل تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده را نشان می‌دهد.

جدول ۵-۱۲ سهم تعدادی و مبلغی هر بانک از کل تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده - دی ۱۴۰۴

ردیف	نام بانک	سهم تعدادی تراکنش‌ها		سهم مبلغی تراکنش‌ها	
		سهم تعداد تراکنش‌های صادر شده از کل	سهم تعداد تراکنش‌های پذیرش شده از کل	سهم مبلغ تراکنش‌های صادر شده از کل	سهم مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده از کل
۱	بانک اقتصاد نوین	۰/۷۰٪	۱/۱۹٪	۰/۹۴٪	۱/۱۷٪
۲	بانک ایران زمین	۰/۳۸٪	۰/۴۰٪	۰/۵۱٪	۰/۳۶٪
۳	بانک پارسیان	۱/۵۶٪	۳/۶۵٪	۲/۱۴٪	۳/۱۲٪
۴	بانک پاسارگاد	۳/۱۶٪	۲/۶۸٪	۳/۶۵٪	۳/۳۶٪
۵	بانک تجارت	۶/۸۱٪	۴/۷۶٪	۶/۳۶٪	۶/۶۲٪
۶	بانک توسعه تعاون	۰/۸۵٪	۰/۸۲٪	۰/۸۴٪	۰/۸۱٪
۷	بانک توسعه صادرات ایران	۰/۰۱٪	۰/۰۰٪	۰/۰۲٪	۰/۰۲٪
۸	بانک خاورمیانه	۰/۱۳٪	۱/۰۲٪	۰/۱۸٪	۱/۸۶٪
۹	بانک دی	۰/۴۶٪	۰/۶۱٪	۰/۴۹٪	۰/۴۴٪
۱۰	بانک رفاه کارگران	۷/۰۴٪	۴/۸۷٪	۵/۸۵٪	۶/۹۵٪
۱۱	بانک سامان	۶/۵۶٪	۴/۸۸٪	۵/۲۳٪	۵/۳۷٪
۱۲	بانک سپه	۷/۰۸٪	۱۴/۳۶٪	۶/۲۴٪	۵/۰۲٪
۱۳	بانک سرمایه	۰/۱۶٪	۰/۱۸٪	۰/۲۰٪	۰/۱۹٪
۱۴	بانک سینا	۰/۶۲٪	۰/۷۰٪	۰/۷۵٪	۰/۸۴٪
۱۵	بانک شهر	۱/۶۲٪	۲/۷۲٪	۱/۹۶٪	۱/۹۸٪
۱۶	بانک صادرات ایران	۹/۴۵٪	۶/۸۱٪	۸/۹۳٪	۹/۲۶٪
۱۷	بانک صنعت و معدن	۰/۰۲٪	۰/۰۱٪	۰/۰۳٪	۰/۰۳٪
۱۸	بانک قرض الحسنه رسالت	۱/۷۳٪	۳/۳۹٪	۲/۷۰٪	۲/۴۲٪
۱۹	بانک قرض الحسنه مهر ایران	۵/۱۲٪	۸/۹۷٪	۶/۷۷٪	۵/۸۶٪
۲۰	بانک کارآفرین	۰/۱۱٪	۰/۳۱٪	۰/۲۰٪	۰/۳۱٪
۲۱	بانک کشاورزی	۸/۰۵٪	۵/۶۳٪	۶/۸۶٪	۶/۳۱٪
۲۲	بانک گردشگری	۰/۲۶٪	۰/۴۵٪	۰/۵۶٪	۰/۶۶٪
۲۳	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	۰/۰۰٪	۱/۲۲٪	۰/۰۲٪	۳/۳۰٪
۲۴	بانک مسکن	۲/۵۳٪	۰/۸۳٪	۲/۰۵٪	۰/۷۴٪
۲۵	بانک مشترک ایران - ونزوئلا	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۰٪	۰/۰۱٪
۲۶	بانک ملت	۱۰/۸۱٪	۱۵/۹۸٪	۱۳/۱۳٪	۱۸/۰۲٪
۲۷	بانک ملی ایران	۲۰/۸۴٪	۱۰/۷۰٪	۲۰/۴۱٪	۱۲/۷۱٪
۲۸	شرکت دولتی پست بانک	۳/۵۵٪	۲/۴۷٪	۲/۶۱٪	۱/۹۶٪
۲۹	موسسه اعتباری ملل	۰/۳۸٪	۰/۳۷٪	۰/۳۷٪	۰/۲۹٪

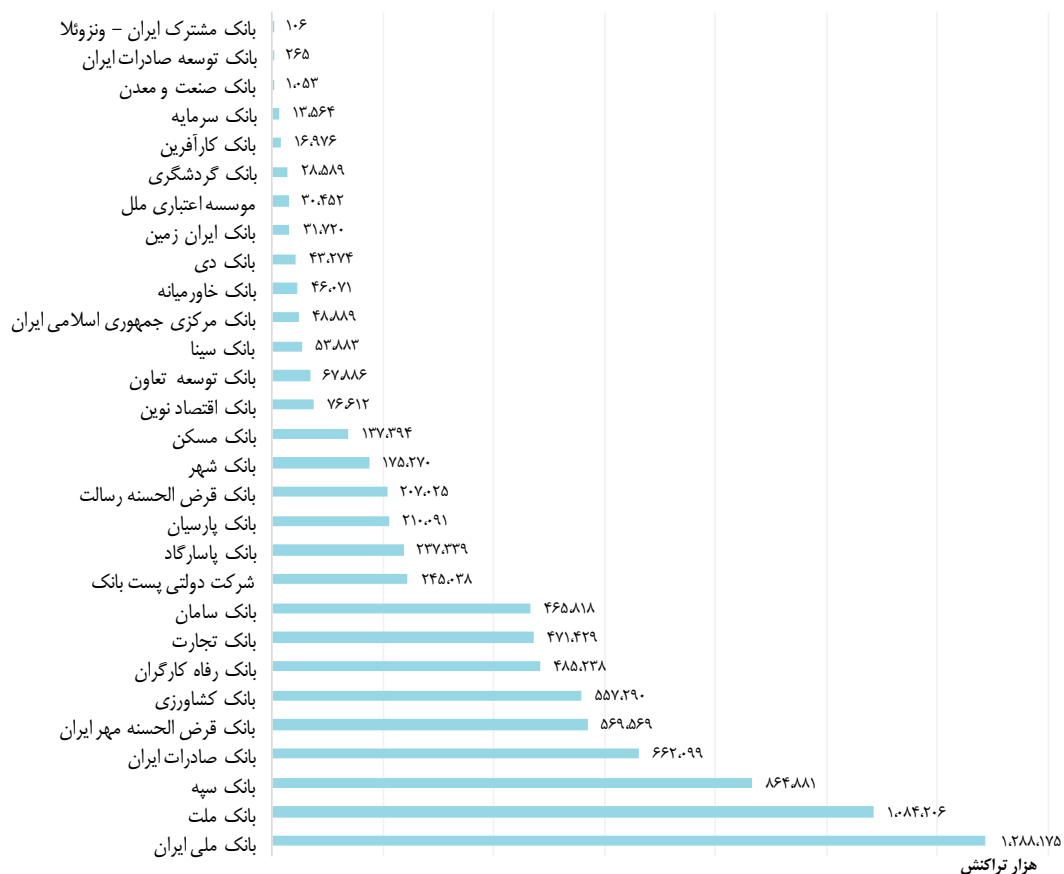
اطلاعات جدول ۵-۱۲ بیانگر آن است که در دی ۱۴۰۴ بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین سهم از مبلغ تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های پذیرش شده به "بانک ملت"، "بانک سپه"، "بانک ملی ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین سهم از مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک رفاه کارگران" تعلق داشته است. در ادامه شکل ۵-۴ نشان‌دهنده برتری عملکرد هر بانک از نظر پذیرش یا صدور تراکنش‌های شاپرکی است. برای محاسبه این ویژگی، تعداد تراکنش‌های صادره هر بانک از تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک کسر و حاصل در نمودار زیر داده شده است.

شکل ۵-۴ اختلاف در تعداد تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴

براساس این شکل، "بانک سپه"، "بانک ملت" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین اختلاف مثبت در تعداد تراکنش‌های پذیرش شده را دارا بوده و "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین اختلاف منفی را در این خصوص دارند. شکل ۵-۴ شمای کلی از جریان منابع مالی از طریق ابزارهای کارتی را در هر یک از بانک‌ها نشان می‌دهد.

از سوی دیگر مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده با تراکنش‌های پذیرش شده در هر بانک، بیانگر سهم آن بانک از تعداد تراکنش‌ها می‌باشد. بدین ترتیب دید کاملی از عملکرد هر یک از بانک‌ها در هر دو نقش صادرکنندگی و پذیرندگی در نظام پرداخت الکترونیکی کشور بدست می‌آید. این شاخص که از مجموع تعداد تراکنش‌های صادره از هر بانک با تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک بدست می‌آید در شکل ۵-۵ نشان داده شده است.

شکل ۵-۵ مجموع تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴

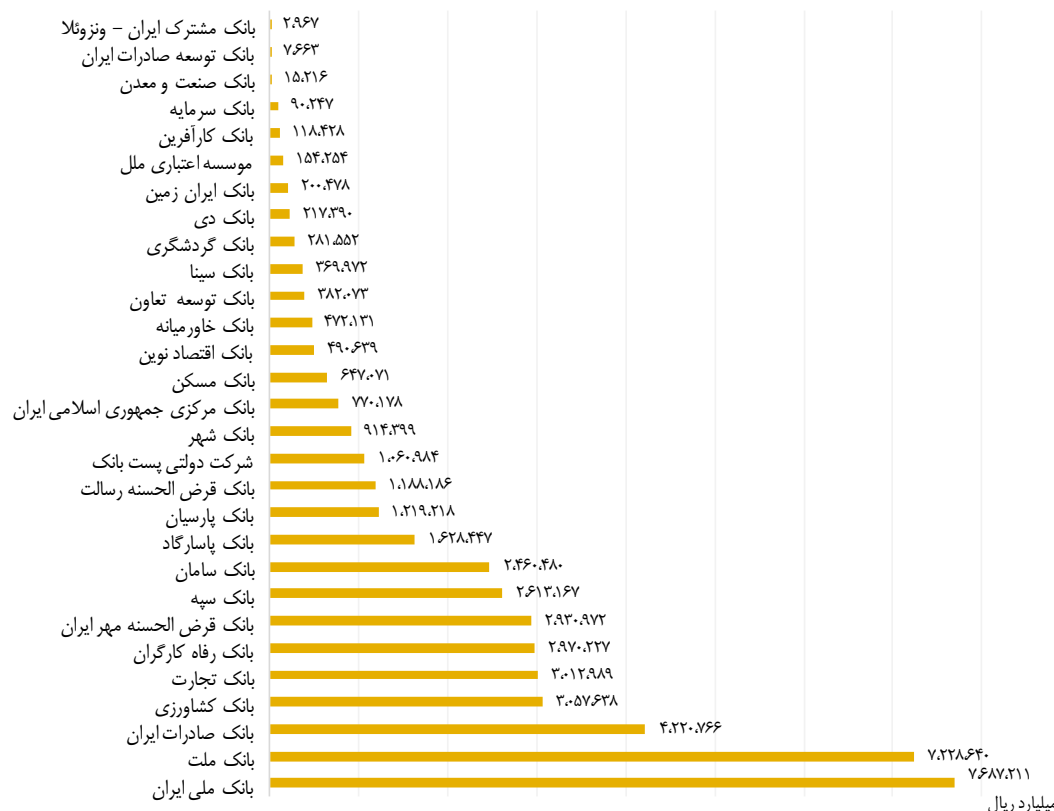
همانگونه که در شکل ۵-۵ مشاهده می‌گردد "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک سپه" بیشترین سهم از کل تعداد تراکنش‌های صنعت پرداخت کارتی "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" به ترتیب کمترین سهم از کل تعداد تراکنش‌های صنعت پرداخت کارتی را در این ماه در اختیار داشته‌اند.

همانگونه که در بخش‌های قبل مشاهده گردید، قبل از این، سهم مبلغی هر بانک در حوزه‌های صادرکنندگی و پذیرندگی در شاپرک بررسی شد، با این حال در این بخش گردش مالی^۱ ناشی از حضور در شبکه الکترونیکی پرداخت بانک‌ها در نشان داده شده که در آن مجموع مبالغ تراکنش‌های انجام شده به وسیله کارت‌های هر بانک^۲ و مبالغ پذیرش شده توسط ابزارهایی که به شبای همان بانک متصل است^۳ آمده است.

^۱ Turnover

^۲ در نقش بانک صادرکننده

^۳ در نقش بانک پذیرنده

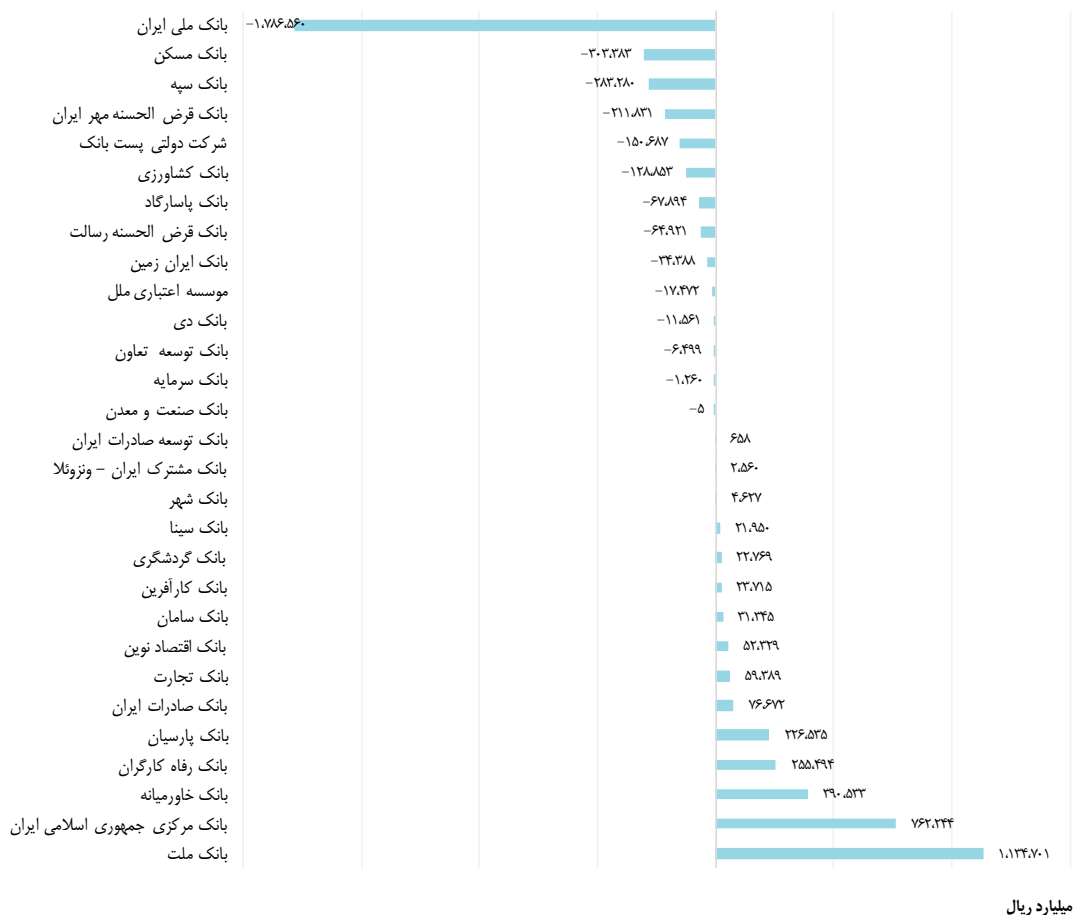

شکل ۵-۶ گردش مالی شاپرک هر بانک (بر حسب میلیارد ریال) - دی ۱۴۰۴

نمودار شکل ۵-۶ نشان دهنده وجود بیشترین گردش مالی دی ۱۴۰۴ در "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک صادرات ایران" بوده و "بانک مشترک ایران - ونزوئلا" و "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" کمترین گردش مالی شاپرک را در این بازه زمانی به خود اختصاص داده اند.

یکی دیگر از شاخص‌های مورد اهمیت در بانک‌ها، محاسبه‌ی تفاضل ارزش ریالی صادرکنندگی آن‌ها از مبلغ پذیرندگی آن‌هاست. این شاخص نشان می‌دهد که جریان مبلغی تراکنش‌های هر بانک در کدام جهت بوده و به دنبال آن می‌توان تعیین نمود که آیا نقش بانک به‌عنوان بانک پذیرنده برای وی مقرون به صرفه بوده یا نبوده است. در این راستا در شکل ۵-۷ اختلاف ارزش ریالی بین تراکنش‌های پذیرش شده و تراکنش‌های صادر شده هر بانک آورده شده است. در این بررسی ارزش ریالی تراکنش‌های صادر شده هر بانک از ارزش ریالی تراکنش‌های پذیرش شده توسط همان بانک کسر می‌گردد. در این شکل ارقام مثبت بیانگر عملکرد

مطلوب بانک در جذب منابع مالی می‌باشد؛ چراکه بیشتر از آن که منابع مالی از حساب‌های آن خارج شود، پول به حساب‌های آن بانک وارد شده است.

شکل ۵-۷ اختلاف در مبلغ تراکنش‌های صادر شده از پذیرش شده هر بانک - دی ۱۴۰۴

بر اساس این شکل، "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک خاورمیانه" بیشترین اختلاف مثبت در مبلغ تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده را دارا بوده "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "بانک سپه" بیشترین اختلاف منفی را در این خصوص دارند. این بدان معناست که وجوهای ذخیره شده در حساب‌های دارندگان کارت عمدتاً از طریق ابزار پرداخت الکترونیکی از "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "بانک سپه" به سمت "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک خاورمیانه" در حال انتقال است.

۶- جمع‌بندی

در راستای ایفای وظایف نظارتی شرکت شاپرک، شناخت موقعیت کنونی صنعت و اندازه‌گیری ابعاد مختلف فعالیت آن به وسیله شاخص‌های مرتبط، امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. به همین منظور این گزارش بر اساس آخرین اطلاعات در دسترس، به ارائه شاخص‌هایی در چهار بخش "شاخص‌های عملکردی شاپرک"، "کیفیت انجام خدمات پرداخت الکترونیک کارت"، "بررسی عملکرد شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت" و "بررسی وضعیت بانک‌های صادرکننده و پذیرنده" در دوره زمانی دی ۱۴۰۴ پرداخته است.

بخش اول: در این بخش به منظور تبیین جایگاه شاپرک در اقتصاد ملی، شاخص نسبت تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی محاسبه شده و نتایج آن با نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص در طول زمان مورد مقایسه قرار گرفته است. نتایج حاکی از رشد نسبت تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی و شاخص نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی، در طول مدت مورد بررسی بوده است که مبین آن است که صنعت پرداخت الکترونیک با جذب اعتماد عمومی توانسته است بخش بیشتری از میزان نقدینگی را به خود اختصاص دهد. کاهش نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی و جبران بخشی از آن با افزایش دسترسی به خدمات پرداخت الکترونیک ناشی از نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش، یکی از عوامل اصلی افزایش ضریب فزاینده و سالم‌سازی ترکیب نقدینگی بوده و باعث شده برای تامین نقدینگی، پول پر قدرت کمتری به اقتصاد کشور تزریق شود. رشد پرداخت‌های الکترونیک karti به دلایلی از جمله افزایش دسترسی به خدمات پرداخت الکترونیک ناشی از نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش، فرهنگ‌سازی، مزایای امنیتی پرداخت‌های غیر نقدی و با مدنظر قراردادن دیگر مزایای این روش صورت گرفته است. شایان توجه است که آخرین اطلاعات منتشر شده در سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. از اطلاعات پولی مورد نیاز که در این گزارش مورد استفاده قرار گرفته است، مربوط به آبان ۱۴۰۴ می‌باشد.

همچنین در این بخش روند ارزش تراکنش‌های شاپرک با روند GDP مقایسه شد. آمار اعلام شده توسط وب سایت بانک مرکزی ج.ا.ا. تا پایان زمستان ۱۴۰۳ بوده و تمامی ارقام ارائه شده در گزارش اقتصادی تیر ماه شاپرک تحقق یافته می‌باشد.

بخش دوم: در این بخش فعالیت و عملکرد کل شبکه پرداخت الکترونیک کارتی از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار گرفته شده است. شاخص‌های این بخش در سه بخش "آمار عملکردی شاپرک"، "میزان نفوذ منطقه‌ای" و "پراکندگی مبلغی تراکنش‌ها" طبقه‌بندی شده‌اند.

در بررسی تعداد و مبلغ تراکنش‌های دی ۱۴۰۴ مشخص گردید تعداد تراکنش به ازای مجموع ابزارهای پذیرش ۴،۱۳۳ میلیون تراکنش بوده که این تعداد تراکنش مبلغ ۲۳،۲۰۸ هزار میلیاردی را در پی داشته است. در این ماه سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌ها به ترتیب رشد ۵/۶۲- و ۴/۱۰- درصدی را نسبت به ماه گذشته تجربه نموده است.

مجموع ابزارهای پذیرش در دی ۱۴۰۴ با رشد ۰/۱۰ درصدی به نزدیک به ۱۱،۱۰۰ هزار ابزار رسیده است که از این تعداد ۹۴/۷۹ درصد سهم بازار ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها، ۵/۱۷ درصد سهم ابزار پذیرش اینترنتی، ۰/۰۱ درصد سهم ابزار پذیرش موبایل و ۰/۰۴ درصد نیز سهم ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) می‌باشد. بیشترین سهم از مجموع تراکنش‌های دی ۱۴۰۴ با ۹۰/۷۷ درصد متعلق به ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها و به لحاظ سرویس نیز بیشترین سهم در اختیار خدمت خرید کالا و خدمات با ۹۰/۰۰ درصد مجموع تراکنش‌ها می‌باشد. متوسط تعداد تراکنش هر ابزار پذیرش اینترنتی ۴۲۴، هر ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) ۱۹،۰۴۳، هر ابزار پذیرش موبایلی ۳۶۸،۹۲۶ و متوسط تعداد تراکنش هر ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها ۳۵۷ تراکنش می‌باشد و این در حالی است که متوسط مبلغی هر تراکنش ابزارهای پذیرش کدهای دستوری (USSD)، موبایلی و اینترنتی به ترتیب ۰/۳۳، ۱/۰۷ و ۲۵/۱۲ میلیون ریال و در ابزار کارتخوان فروشگاه‌ها ۴/۸۱ میلیون ریال می‌باشد.

در بررسی نفوذ منطقه‌ای ابزارهای پذیرش شاخص‌ها در بعد کشوری و استانی نشان می‌دهد که تعداد سرانه هر یک از ابزارها به ازای افراد بالای ۱۸ سال که متقاضی خدمات پرداخت الکترونیکی کارت هستند، به ازای هر ۱۰،۰۰۰ نفر، ۱،۷۹۶ ابزار پذیرش فعال سیستمی می‌باشد که بالاترین سرانه ابزار پذیرش به کارتخوان فروشگاه‌ها با ۱،۷۰۲ عدد به ازای هر ۱۰،۰۰۰ نفر تعلق دارد. همچنین در بعد کشوری حدود ۶۶/۸۶ عدد تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال در طول دی ۱۴۰۴ انجام گرفته است و بیشترین سرانه تراکنش ابزارها نیز مجدداً به کارتخوان فروشگاه‌ها با ۶۰/۶۹ عدد تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال در کشور تعلق داشته است. لذا بالاترین نفوذ منطقه‌ای در بعد کشوری به این ابزار پذیرش تعلق داشته است.

بیشترین سرانه تعداد ابزار کارتخوان فروشگاه‌های دی ۱۴۰۴ به ترتیب در اختیار استان‌های مازندران، یزد و گیلان می‌باشد. همچنین بیشترین سرانه تراکنش ابزار کارتخوان فروشگاه‌های نیز با ۸۲/۴۶ تراکنش به ازای هر فرد بالای ۱۸ سال متعلق به استان هرمزگان می‌باشد.

بیشترین فراوانی تراکنشی در کارتخوان فروشگاه‌های و اینترنتی و موبایلی در بازه مبلغی کمتر از ۶ میلیون ریال و در ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) در دامنه مبلغی ۱ تا ۵۰۰ هزار ریال می‌باشد. ۸۴/۷۹ درصد تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاه‌های معادل ۳،۱۸۱،۰۸۸،۱۸۶ تراکنش در بازه مبلغی کمتر از ۶ میلیون ریال، ۱۰/۱۲ درصد تراکنش‌ها معادل ۳۷۹،۶۳۰،۹۱۳ تراکنش در بازه مبلغی ۶ تا ۲۸۰ میلیون ریال، ۰/۰۶ درصد معادل ۲،۳۱۸،۰۵۵ تراکنش در بازه مبلغی ۲۸۰ تا ۴۰۰ میلیون ریال و ۰/۱۱ درصد معادل ۴،۱۰۳،۵۸۸ در بازه مبلغی بیش از ۴۰۰ میلیون ریال می‌باشند.

شاخص دهکی دی ۱۴۰۴ در قیاس با آذر، رشد ۳/۷۰ درصدی داشته است و در قیاس نقطه به نقطه نیز رشد ۸/۹۸ درصدی در شاخص دهکی را شاهد می‌باشیم. این میزان رشد شاخص دهکی دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ماه به سبب رشد ۲/۳۱ درصدی متوسط مبلغ هر تراکنش در دهک دهم و ۱/۳۴- درصدی متوسط مبلغ هر تراکنش دهک اول، می‌باشد.

بخش سوم: شاخص‌های این بخش با هدف سنجش کیفیت و صحت خدمات ارائه شده شبکه شاپرک، تعریف و اندازه‌گیری شده‌اند. در همین راستا انواع خطاهای رخ داده در تراکنش‌ها، کیفیت خدمات حس شده و نیز تراکنش‌های ناتمام در این بخش تحلیل و مورد بررسی قرار گرفته است. تحلیل خطاهای تراکنش‌ها نشان می‌دهد که عمده‌ترین دلیل بروز خطاها، همچنان از نوع خطای کاربری است که این نوع خطا به عملکرد شبکه پرداخت الکترونیک ارتباطی نداشته و ناشی از عملکرد دارنده کارت است.

تعداد خطاهای گروه‌های پذیرندگی، کاربری، صادرکنندگی و شاپرکی به ترتیب با رشد ۱۰/۴۳، ۳/۷۰-، ۲/۱۵ و ۳۶/۵۳- درصدی در این ماه نسبت به ماه پیش همراه بوده است.

میزان کیفیت خدمات محاسبه شده دی ۱۴۰۴ به ازای شبکه شاپرک ۹۹/۹۷ درصد می‌باشد که این میزان نسبت به مقدار مشابه در ماه آذر دارای رشد ۰/۱۵ درصدی و همچنین میزان کیفیت خدمات محاسبه شده

به ازای شبکه پرداخت در دی ۱۴۰۴، ۹۹/۴۰ درصد می‌باشد که این میزان نسبت به میزان مشابه در آذر رشد ۰/۳۲- درصدی، و در قیاس نقطه به نقطه نیز رشد ۰/۸۳ درصدی را تجربه نموده است.

بخش چهارم: در این بخش ابتدا عملکرد کلی شرکت‌ها در شبکه پرداخت مورد بررسی قرار گرفته و سپس به طور ویژه عملکرد آن‌ها در بازار ابزار کارtxوان فروشگاهی تحلیل می‌شود. نتایج شاخص سهم از بازار شرکت‌های PSP حاکی از آن بوده که در دی ماه ۱۴۰۴ نسبت به آذر در مولفه سهم مبلغی جابجایی بین شرکت‌ها رخ نداده است. در سهم تعداد تراکنش‌ها شرکت آسان پرداخت پرشین با "یک" پله صعود در جایگاه "هفتم" قرار گرفت. شرکت پرداخت الکترونیک پاسارگاد با "یک" پله نزول در جایگاه "هشتم" قرار گرفت.

در بررسی سهم از بازار تراکنش‌های هر یک از ابزارهای پذیرش در این ماه بیشترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های ابزار کارtxوان فروشگاهی به ترتیب به دو شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و "به پرداخت ملت" تعلق داشته است. در دی ماه شرکت "به پرداخت ملت" بالاترین سهم را در حجم تراکنش‌های اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) کسب نموده است. بالاترین سهم مبلغی در ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) به شرکت "به پرداخت ملت" تعلق داشته است. بالاترین سهم مبلغی در ابزار پذیرش موبایلی به شرکت "آسان پرداخت پرشین" تعلق داشته است. همچنین در ابزار پذیرش اینترنتی شرکت "به پرداخت ملت" دارای بیشترین سهم مبلغی می‌باشد.

در بررسی سهم از بازار تراکنش‌های هر یک از سرویس‌های شبکه‌ی پرداخت کارت در این ماه شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و "به پرداخت ملت" به ترتیب بیشترین سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های خرید را به خود اختصاص داده‌اند. در ماه جاری به ترتیب دو شرکت "به پرداخت ملت" و "فن آوا کارت" بالاترین سهم را در حجم و مبلغ تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ کسب نموده‌اند. همچنین شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" از بیشترین سهم تعدادی تراکنش‌های مانده‌گیری برخوردار بوده است.

در ماه دی شرکت "پرداخت نوین آرین" جایگاه نخست در بهترین عملکرد از منظر نسبت خطای پذیرندگی به مجموع تراکنش‌ها را به دست آورده است. در این ماه شرکت "الکترونیک کارت دماوند" بالاترین عدد شاخص مذکور را در اختیار دارد.

نتایج اندازه‌گیری تمرکز بازار شرکت‌های PSP با شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار ابزارهای پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) نشان‌دهنده تمرکز بالا است؛ به این معنا که تعداد بسیار کمی از شرکت‌ها سهم قابل توجهی از بازار را در اختیار دارند. شرکت "به پرداخت ملت" و پس از آن با اختلاف زیاد شرکت

"پرداخت الکترونیک سامان" ر بازار تراکنش‌های اینترنتی و شرکت‌های "به پرداخت ملت" و پس از آن، شرکت‌های "تجارت الکترونیک پارسیان" و "پرداخت الکترونیک سامان" در بازار تراکنش‌های کدهای دستوری (USSD) و شرکت "آسان پرداخت پرشین" در بازار تراکنش‌های موبایلی تاثیرگذار هستند. این شاخص همچنین از وجود تمرکز ملایم در بازار کارتهای فروشگاهی حکایت دارد. تغییرات شاخص در هیچ یک از ابزارها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار آنها تغییری پیدا نکرده است.

نتایج اندازه‌گیری تمرکز بازار شرکت‌های PSP با شاخص هر فیندال - هیرشمن نشان‌دهنده تمرکز ملایم در بازار در هر سه خرید، پرداخت قبض و خرید شارژ و مانده‌گیری سرویس است؛ به این معنا که پشتیبانی از تراکنش‌های هر سه سرویس در بین شرکت‌ها توزیع شده و نمی‌توان گفت که در انحصار شرکت و یا شرکت‌های خاصی می‌باشد. تغییرات شاخص در هیچ یک از سرویس‌ها حائز اهمیت نیست چرا که وضعیت تمرکز بازار آنها تغییری پیدا نکرده است.

در بررسی تعداد ابزارهای پذیرش فعال در دی ماه، شرکت "پرداخت نوین آرین" در ابزار کارتهای فروشگاهی بالاترین سهم را در بین سایر شرکت‌ها به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" و شرکت "آسان پرداخت پرشین" و به ترتیب در دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) بیشترین سهم بازار را پوشش می‌دهند. همچنین شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" بیشترین سهم بازار در ابزار پذیرش موبایلی را به خود اختصاص داده است.

در حوزه ابزار پذیرش کارتهای فروشگاهی تراکنش‌دار نیز شرکت "به پرداخت ملت" بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" به بالاترین رتبه در ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) دست یافته است. بالاترین سهم تعداد ابزار پذیرش تراکنش‌دار موبایلی نیز به شرکت "آسان پرداخت پرشین" تعلق دارد.

نتایج محاسبه شاخص اثر بخشی کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی در بعد کشوری مبین آن است که در این ماه شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "تجارت الکترونیک پارسیان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" به رقمی بالاتر از یک در شاخص اثربخشی دست یافته‌اند. شرکت‌های "فراپردازان آروند امید"، "تجارت الکترونیک پارسیان"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" و "پرداخت الکترونیک سداد" در شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی تراکنش‌دار نیز عددی بالاتر از یک کسب نموده‌اند. این بدان معناست که اکثر شرکت‌های مذکور هم در بین کارتهای فعال

سیستمی و هم در بین کارتهای تراکنش دار نسبت به سایر شرکتها، تراکنش بیشتری جذب نموده و کارایی مناسبی را نشان می‌دهند.

در بعد استانی شرکت "فراپردازان آروند امید"، "پرداخت الکترونیک سامان"، "به پرداخت ملت" در تمام استانها و شرکت "تجارت الکترونیک پارسیان" در غالب استانها، دارای شاخص اثربخشی کارتهای فروشگاهی بالاتر از یک هستند. به عبارت دیگر نحوه توزیع کارتهای فروشگاهی این شرکتها به گونه‌ای بوده که در جذب بیشتر تراکنشها به نسبت سایر شرکتها موفق‌تر عمل نموده‌اند. شرکت "پرداخت الکترونیک سامان" در تعداد تراکنشهای کارتهای فروشگاهی و تعداد ابزار کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی بالاترین سهم از بازار را در اکثر استانهای کشور داشته است.

در بررسی شرکتها از منظر نسبت مجموع کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی به پایانههای فعال سیستمی آن شرکت، ملاحظه شد که در این ماه، کمترین رقم این شاخص به شرکت "به پرداخت ملت" تعلق دارد. بیشترین نسبت مذکور در شرکت "الکترونیک کارت دماوند" مشاهده می‌شود. به‌طور کلی در دی ماه سهم کارتهای کم تراکنش و فاقد تراکنش مالی، ۱۶/۰۳ درصد از کل کارتهای فروشگاهی فعال سیستمی شبکه شاپرک را شامل شده است.

بخش پنجم: در این بخش از گزارش، بازار بانکهای پذیرنده تراکنشهای کارتی و بانکهای صادرکننده کارتهای بانکی تراکنش دار مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

نتایج شاخص بازار در بخش بانکهای پذیرنده حاکی از آن است که در دی ۱۴۰۴ "بانک ملت" به لحاظ تعدادی و مبلغی بیشترین سهم از بازار تراکنشها را به خود اختصاص داده و در جایگاه نخست در بین تمام بانکهای پذیرنده قرار گرفته است. در بررسی بازار تعداد و مبلغی "بانک ملت" در دو ابزار پذیرش اینترنتی و کدهای دستوری (USSD) و همچنین مبلغ تراکنش ابزار پذیرش کارتهای فروشگاهی بالاترین سهم را دارد. همچنین "بانک سپه" نیز بالاترین سهم تعدادی ابزار پذیرش کارتهای فروشگاهی را به خود اختصاص داده است. بالاترین سهم تعداد و مبلغی ابزار پذیرش موبایلی نیز در اختیار "بانک شهر" می‌باشد.

در بررسی سهم تعدادی و مبلغی هر ابزار پذیرش از تراکنشهای هر بانک در شبکه پرداخت کشور مشاهده می‌گردد که در بانکهای کشور همچنان بیشترین پذیرش تراکنش از طریق ابزار کارتهای فروشگاهی انجام گرفته است.

شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌های دو ابزار پذیرش "کدهای دستوری (USSD)" و "موبایلی" نشان‌دهنده تمرکز بالا و در "ابزار پذیرش اینترنتی" نشان‌دهنده تمرکز ملایم این شاخص می‌باشد. همچنین در ابزار "کارتخوان فروشگاهی" مبین قرار گرفتن در طبقه رقابتی بوده که این نشان‌دهنده رقابت صحیح در بازار این ابزار در بین بانک‌های پذیرنده می‌باشد. همچنین میزان شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار بانک‌های پذیرنده تراکنش‌های کارت، در این ماه نسبت به ماه گذشته در تمام ابزارهای پذیرش به جز اینترنتی افزایش یافته داشته است.

در بحث صادرکنندگی کارت‌های بانکی دارای تراکنش در سویچ شاپرک تعداد کل کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در دی ۱۴۰۴ نسبت به آذر ماه افزایش ۳/۳۴ درصدی داشته و نرخ رشد در هر سه نوع کارت افزایشی بوده است.

در بررسی سهم بانک‌های صادرکننده کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در دی ۱۴۰۴، "بانک ملت" بیشترین سهم از تعداد کارت‌های اعتباری صادر شده تراکنش‌دار در شبکه شاپرک را داشته و بیشترین کارت "برداشت" و "هدیه و بن کارت" به ترتیب متعلق به "بانک ملی ایران" و "بانک شهر" بوده است.

در بررسی شاخص سهم هر یک از انواع کارت‌های بانکی تراکنش‌دار از مجموع کارت‌های بانک صادرکننده بیشترین سهم از تعداد کارت تراکنش‌دار در هر بانکی به "کارت برداشت" و پس از آن "کارت هدیه و بن کارت" اختصاص داشته و "کارت اعتباری" کمترین سهم را در این بین داشته است.

شاخص هرفیندال-هیرشمن در بازار صادرکنندگی کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در این ماه در هر سه انواع کارت همانند ماه گذشته در طبقه "رقابتی" قرار گرفته‌اند.

در مقایسه‌ای آماری بین تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادرکنندگی و پذیرندگی به تفکیک هر بانک، بیشترین سهم از تعداد تراکنش‌های صادر شده در دی ۱۴۰۴ به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" و مبلغ تراکنش‌های صادر شده به "بانک ملی ایران"، "بانک ملت"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" و تعداد تراکنش‌های پذیرش شده در دی ۱۴۰۴ به "بانک ملت"، "بانک سپه"، "بانک ملی ایران" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" و مبلغ تراکنش‌های پذیرش شده به "بانک ملت"، "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک رفاه کارگران" اختصاص یافته است.

در محاسبه شاخص اختلاف تعداد تراکنش‌های صادر شده و پذیرش شده هر بانک جهت نشان دادن برتری عملکرد هر بانک از نظر پذیرش یا صدور تراکنش‌های شاپرک، مشاهده می‌گردد که "بانک سپه"، "بانک ملت" و "بانک قرض الحسنه مهر ایران" بیشترین اختلاف مثبت در تعداد تراکنش‌های پذیرش شده "بانک ملی ایران"، "بانک صادرات ایران" و "بانک کشاورزی" بیشترین اختلاف منفی در این خصوص را داشته‌اند. این بدین معناست که در سه بانک نخست ورود منابع مالی بیشتر از میزان خروج آن از بانک و در سه بانک دیگر برعکس است.

در راستای بررسی سهم هر بانک از کل تعداد تراکنش‌ها برای رسیدن به دید کاملی از عملکرد هر یک از بانک‌ها در هر دو نقش صادرکنندگی و پذیرندگی در نظام پرداخت الکترونیکی کشور مجموع تعداد تراکنش‌های صادره هر بانک با تعداد تراکنش‌های پذیرش شده همان بانک محاسبه گردیده است. این شاخص نشان می‌دهد که به ترتیب "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک سپه" بیشترین سهم تعدادی از کل تراکنش‌های شاپرکی در شبکه پرداخت را از آن خود کرده‌اند و کمترین سهم به "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" تعلق گرفته است.

در بررسی گردش مالی شاپرکی که مجموع مبالغ صادرکنندگی و پذیرندگی هر بانک است، "بانک ملی ایران"، "بانک ملت" و "بانک صادرات ایران" بیشترین گردش مالی شاپرکی و "بانک مشترک ایران - ونزوئلا"، "بانک توسعه صادرات ایران" و "بانک صنعت و معدن" کمترین گردش مالی شاپرکی را در اختیار دارند.

در بررسی اختلاف ارزش ریالی بین تراکنش‌های پذیرش شده هر بانک با تراکنش‌های صادر شده توسط آن بانک، "بانک ملت"، "بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران" و "بانک خاورمیانه" بیشترین اختلاف مثبت در مبلغ تراکنش‌های صادرشده و پذیرش شده را دارا بوده و "بانک ملی ایران"، "بانک مسکن" و "بانک سپه" بیشترین اختلاف منفی در این خصوص را دارند.

۷- واژه نامه

در این بخش انواع واژگان به کار برده شده در متن گزارش اقتصادی شاپرک مشتمل بر واژگان تخصصی شبکه الکترونیکی پرداخت کاردتی و اصطلاحات و شاخص های تخصصی اقتصادی و فرمول های نحوه محاسبه این شاخص ها بیان می شود.

شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

شبکه ای است که به منظور سامان دهی پایانه های پذیرش کارت های بانکی و فراهم آوردن امکان نظارت مؤثر در نظام پرداخت مبتنی بر کارت بانکی در کشور ایجاد شده و تراکنش های حاصل از «ابزارهای پذیرش» توسط این شبکه، پذیرش و پردازش می شود.

شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت^{۳۵}

شخص حقوقی ثبت شده وفق قوانین موضوعه جمهوری اسلامی ایران است که بر اساس مجوزی که از بانک مرکزی ج.ا.ا. مطابق با «ضوابط اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت های ارائه دهنده خدمات پرداخت» دریافت می نماید، وفق الزامات و دستورالعمل های ابلاغی «بانک مرکزی ج.ا.ا.» و «شاپرک» فعالیت می کند.

بانک ها و مؤسسات اعتباری صادرکننده^{۳۶}

بانک یا مؤسسه اعتباری عضو شبکه شتاب که کارت بانکی را طبق مقررات و ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای مشتریان خود صادر نموده و امکان اتصال، ایجاد و دریافت تراکنش بر بستر این شبکه را دارند.

بانک ها و مؤسسات اعتباری پذیرنده^{۳۷}

بانک یا مؤسسه اعتباری عضو شبکه شتاب که حساب پذیرنده، به منظور واریز وجوه مربوط به داد و ستدهای کارت های بانکی، نزد آن مفتوح است. شبکه پرداخت اطلاعات حساب پذیرنده را از طریق «شماره شبا»^{۳۸} می پذیرندگان دریافت می نماید.

انواع خدمات^{۳۹} شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

انواع خدمات شبکه پرداخت کاردتی عبارتند از «خرید کالا و خدمات»، «پرداخت قبض و خرید شارژ»، «مانده گیری»، «تراکنش تأیید رمز کارت» و «درخواست چکیده صورتحساب».

خرید کالا و خدمات^{۴۰}

خدمتی است که دارنده کارت، هزینه کالا و خدمات دریافتی را از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت، می پردازد. این ابزارها شامل ابزار پذیرش کارتخوان فروشگاهی، ابزار پذیرش اینترنتی یا اصطلاحاً درگاه های پرداخت اینترنتی و ابزار پذیرش کدهای دستوری^{۴۱} (USSD) هستند. در حال حاضر به دلایل امنیتی

^{۴۱} USSD: Unstructured Supplementary Service Data

^{۳۵} PSP: Payment Service Provider

^{۳۶} Issuer Bank

^{۳۷} Acquirer Bank Acquirer

^{۳۸} IBAN: International Bank Account Number

^{۳۹} Service Type

^{۴۰} Purchasing Good/Services

پس از کنترل رمز و اطلاعات کارت دریافتی نتیجه را باز می‌گرداند

درخواست چکیده صورتحساب^{۴۷}

در این تراکنش، دارنده کارت درخواست مشاهده چکیده‌ای از عملکرد حساب پیش‌فرض متصل به کارت خود را به پایانه شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت می‌دهد. شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت درخواست مربوطه را به شاپرک ارسال نموده و بر اساس پاسخ دریافتی، نتیجه را به دارنده کارت نمایش می‌دهد.

وضعیت تراکنش‌ها^{۴۸}

منظور از وضعیت تراکنش‌ها، بررسی موفقیت یا عدم موفقیت تراکنش و در صورت عدم موفقیت دلیل آن می‌باشد. در حال حاضر ۵ گروه مختلف از خطاها شناسایی شده‌اند و تعداد ۱۲۹ کد پاسخ برای انواع خطاهای شناخته شده مطابق استاندارد ISO۸۵۸۳:۲۰۰۳ گزارش‌گیری می‌گردد.

تراکنش موفق کاربری

به تراکنشی اطلاق می‌شود که با موفقیت به پایان رسیده و تمامی مراحل پردازش مورد نظر به‌درستی انجام شده است. در این فرآیند، تأییدیه‌های لازم دریافت گردیده و نتیجه نهایی بدون هیچ‌گونه خطا به کاربر اطلاع داده شده است این‌گونه تراکنش‌ها در سامانه با کد پاسخ صفر مشخص می‌شوند.

تراکنش خطای صادرکنندگی و شتابی

چنانچه در تراکنشی علت بروز خطا، بانک صادرکننده کارت یا سامانه شتاب باشد و تراکنش از دید شبکه

صرفاً امکان پرداخت برای تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ از طریق ابزار پذیرش کدهای دستوری مجاز است.

پرداخت قبض^{۴۲} و خرید شارژ تلفن همراه^{۴۳}

پرداخت قبض خدمتی است که با استفاده از آن دارنده کارت هزینه پرداخت‌های شناسه دار (شامل شناسه پرداخت و شناسه قبض) خود را از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت، می‌پردازد. پرداخت قبض بر روی همه ابزارهای پذیرش قابل اجراست.

خرید شارژ تلفن همراه خدمتی است که دارنده کارت با استفاده از آن اقدام به خرید شارژ تلفن همراه از طریق شبکه پرداخت می‌نماید. این خدمت در زمره خریدهای شناسه‌دار می‌باشد و می‌تواند به دو صورت خرید و شارژ هم‌زمان^{۴۴} و خرید و شارژ غیر هم‌زمان انجام شود.

مانده‌گیری^{۴۵}

خدمتی است که دارنده کارت جهت کسب اطلاع از میزان موجودی حساب متصل به ابزار پرداخت خود، از طریق ابزارهای پذیرش موجود در شبکه الکترونیکی پرداخت کارت دریافت می‌نماید.

تراکنش تأیید رمز کارت^{۴۶}

به منظور بهره‌برداری از خدمات برخی از کسب‌وکارها لازم است بدون انجام تراکنش‌های معمول، تعلق کارت به مشتری احراز شود. در حالت، تراکنش «تأیید رمز کارت» از طریق شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت به شاپرک ارسال می‌شود. شاپرک این تراکنش را از طریق «شتاب» به بانک صادرکننده کارت ارسال نموده و بانک صادرکننده

^{۴۶} C(P)V: Card (PIN) Verification Request

^{۴۷}MS: Mini Statement Request

^{۴۸}Transaction Status

^{۴۲} Bill Payment

^{۴۳} Reload

^{۴۴} Top-up

^{۴۵} Balance Inquiry

خطاهای کاربری، تراکنش موفق سیستمی محسوب می- شوند؛ چرا که نمایش دهنده‌ی نقصی در شبکه نیستند و به علت اشتباه کاربران یا انجام عملیات روزانه‌ی سیستم رخ داده‌اند.

تراکنش ناموفق سیستمی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق بوده است. این تراکنش‌ها شامل خطاهای صادرکنندگی و شتابی، خطاهای شاپرکی و خطاهای پذیرندگی می‌باشند.

تراکنش موفق سیستمی شاپرکی

تراکنشی است که از دید سوئیچ شاپرک موفق است و کل تراکنش‌های شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) به جز تراکنش‌های خطای شاپرکی را شامل می‌شود.

ابزار پذیرش تراکنش

عبارت است از سخت‌افزار و نرم‌افزاری که امکان تراکنش را برای دارنده کارت فراهم می‌سازد. انواع ابزارهای موجود در شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت شامل دستگاه‌های کارتخوان فروشگاهی، ابزار پذیرش اینترنتی و ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD) است.

کارتخوان فروشگاهی^{۴۹}

ابزاری است ثابت یا سیار که با پذیرش کارت بانکی می‌تواند امکانی را فراهم کند تا وجه به صورت الکترونیکی از حساب دارنده کارت به حساب پذیرنده منتقل شود. این ابزار هم به صورت مستقل و هم به صورت متصل به کامپیوتر^{۵۰} در ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد. بیشتر کاربرد این ابزار در ایران مربوط به خرید کالا و خدمات است.

الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق باشد، خطای صادرکنندگی و شتاب رخ داده است.

تراکنش خطای پذیرندگی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق است و علت بروز خطا، سوئیچ شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت می‌باشد. این خطاها در هر مرحله از چرخه عمر تراکنش ممکن است که رخ بدهد. در حال حاضر دسترسی پذیری شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت از طریق تراکنش‌های خطا محاسبه می‌گردد.

تراکنش خطای شاپرکی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) ناموفق است و علت بروز خطا سوئیچ یکپارچه‌ساز شاپرک می‌باشد.

تراکنش خطای کاربری

خطاهای کاربری به دلیل مشکلات دارنده کارت نظیر کمبود موجودی و یا رمز اشتباه پدید می‌آیند. علت بروز این خطاها، اشتباهات کاربر (دارنده کارت) می‌باشد. گرچه این تراکنش از دید کاربر نهایی ناموفق است اما از منظر و دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) موفق بوده و شبکه پرداخت، خدمات خود را به این تراکنش به انجام رسانده است.

تراکنش موفق سیستمی

تراکنشی است که از دید شبکه‌ی الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) موفق بوده است. این تراکنش‌ها شامل خطاهای کاربری و تراکنش‌های موفق کاربری هستند.

^{۵۰} PC-POS / IPOS(Integrated POS)

^{۴۹} EFTPOS

کارتخوان فعال سیستمی

یک دوره سه‌ماهه متوالی، در هر ماه کمتر از ۶۰ تراکنش مالی و کمتر از ۲۰ میلیون ریال مجموع مبلغ تراکنش داشته باشد.

ابزار پذیرش تراکنش‌دار

ابزار پذیرش تراکنش‌دار، پایانه‌ای است که در یک دوره سه ماهه متوالی، حداقل در یکی از ماه‌ها بیش از ۶۰ تراکنش مالی یا مجموع مبالغ تراکنش‌های آن بیش از ۲۰ میلیون ریال باشد.

ابزار پذیرش اینترنتی

ابزاری است که امکان انجام هرگونه عملیات پرداخت را بدون حضور کارت از طریق اینترنت و درگاه پرداخت اینترنتی^{۵۱}، فراهم می‌نماید. ساختار تعامل وبسایت‌های فروشندگان با درگاه پرداخت اینترنتی که از طریق شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت ارائه می‌شود، از طریق اتصال امن اینترنتی بر مبنای پروتکل TCP/IP در لایه شبکه اتفاق می‌افتد.

ابزار پذیرش کدهای دستوری (USSD)

عبارت است از ابزارهای پذیرش مبتنی بر کدهای دستوری، که برای دارندگان کارت امکان پرداخت از طریق شماره‌گیری کدهای کوتاه * و # بر بستر اپراتورهای مخابراتی را فراهم می‌کند. در حال حاضر بهره‌برداری از این ابزار صرفاً برای تراکنش‌های پرداخت قبض و خرید شارژ مجاز است.

ابزار پذیرش موبایلی

عبارت است از ابزارهای پذیرش مبتنی بر برنامه‌های موبایلی (Application) که امکان پرداخت

کارتخوان فعال سیستمی، ابزار پذیرشی است که توسط شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در پایگاه داده پذیرندگان ثبت شده و وضعیت فعالیت این ابزار در پایگاه اطلاعات "Y" ذکر شده است که به این معنی است که این ابزار آمادگی ارسال تراکنش به شبکه شاپرک را دارد.

کارتخوان غیر فعال سیستمی

کارتخوان غیر فعال سیستمی، ابزار پذیرشی است که توسط شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در پایگاه داده پذیرندگان ثبت شده اما وضعیت فعالیت این ابزار در پایگاه اطلاعات "N" ذکر شده است که به این معنی است که این ابزار آمادگی ارسال تراکنش به شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) را ندارد و به هر دلیل فاقد تراکنش خواهد بود.

کارتخوان کم تراکنش

با توجه به تعریف شاپرک در سنجش کارایی ابزارهای پذیرش کارتخوان فروشگاهی، کارتخوان کم تراکنش، نوعی از کارتخوان فعال سیستمی است که در بازه زمانی دو ماه متوالی، کمتر از ۶۰ تراکنش مالی در هر ماه داشته باشد و مجموع مبالغ تراکنش‌های آن در دو ماه کمتر از ۲۰ میلیون ریال در ماه باشد. این سنج به جهت شناسایی ابزارهایی است که در شبکه پرداخت از کارایی مناسب برخوردار نیستند. سایر کارتخوان‌های فاقد شرط مذکور، از نظر شاپرک، کارتخوان تراکنش‌دار (فعال شاپرکی) است.

ابزار پذیرش کم تراکنش و فاقد تراکنش

ابزار پذیرش کم تراکنش و فاقد تراکنش، پایانه‌ای است که بیش از سه ماه از تاریخ ثبت و فعال‌سازی آن گذشته و در

^{۵۱}Internet Payment Gateway

کارت‌های بی‌نام فاقد سوابق هویتی در سامانه متمرکز کارت، که ماهیتاً قابل انتقال به غیر بوده و به دو دسته تقسیم می‌شوند:

○ کارت‌های بر خط^{۵۵} نظیر کارت هدیه که انجام تراکنش توسط آن‌ها مستلزم تایید توسط سامانه‌های متمرکز کارت است. کد محصول این کارت‌ها، ۲X، ۳X و ۴X می‌باشد.

○ کارتهای برون خط^{۵۶} نظیر کارت‌های کیف پول الکترونیکی (کارت هوشمند) که انجام تراکنش توسط آن‌ها می‌تواند بدون نیاز به تعامل با سامانه‌های متمرکز کارت صورت پذیرد. در این گونه کارت‌ها، ارزش پولی مستقلاً بر روی فیزیک کارت و در تراشه ذخیره می‌شود. کد محصول این نوع کارت ۵X می‌باشد.

کارت‌های بی‌نام فاقد سوابق هویتی، در حکم پول نقد بوده و با توجه به اینکه همانند اسکناس و مسکوک ردیابی تراکنش‌ها و تشخیص هویت دارنده آن میسر نیست، در صورت مفقود شدن یا سرقت این کارت‌ها، دارنده کارت و رمز مربوط به آن صاحب کارت شناخته می‌شود. با این وجود بانک‌ها مکلفند برای این قبیل کارت‌ها-نظیر سایر کارت‌های پرداخت-حداقل خدمات مانده‌گیری و تغییر رمز را تعریف کنند.

کارت اعتباری^{۵۷}

عبارت است از هر نوع کارت متصل به یک خط اعتباری با سقف معین تخصیص یافته از طرف بانک به دارنده کارت،

درون برنامه‌ای را برای کاربران (دارندگان کارت) فراهم می‌کند.

انواع کارت‌های رایج در شبکه^{۵۲} الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک)

انواع کارت‌های بانکی دارای تراکنش در سویچ شاپرک، از نظر کاربری شامل کارت برداشت، کارت پیش پرداخته و کارت اعتباری می‌باشد.

کارت برداشت (بدهی)^{۵۳}

عبارت است از هر نوع کارت متصل به یک یا چند حساب سپرده‌ای نزد بانک‌ها و جزء رایج‌ترین کارت‌های مورد استفاده می‌باشد که کد محصول ۱X دارد. مشتری می‌تواند با افتتاح یکی از سپرده‌های قرض‌الحسنه، جاری یا مدت دار، تا سقف وجهی که نزد بانک، سپرده‌گذاری کرده است برداشت وجه و خرید کالا و خدمات را از درگاه‌های بانکداری الکترونیک به عمل آورد.

کارت پیش پرداخته (بی‌نام)^{۵۴}

مشخصات دارنده این نوع کارت بر روی جسم کارت درج نمی‌شود، این کارت‌ها به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

کارت‌های بی‌نام دارای سوابق هویتی در سامانه متمرکز کارت، نظیر کارت‌های خرید بی‌نام و برخی بن کارت‌ها که معمولاً به صورت گروهی صادر می‌شوند.

^{۵۷} Credit card

^{۵۲} بانک مرکزی (۱۳۸۶) اعلام مشخصات انواع ابزارهای پرداخت کارتی در نظام بانکی کشور.

^{۵۳} Debit Card

^{۵۴} Prepaid

^{۵۵} Online

^{۵۶} Offline

که او را قادر می‌سازد بدون داشتن سپرده نسبت به پرداخت وجه کالا و خدمات مبادرت کند. کد محصول این نوع کارت ۶X می‌باشد. این کارت‌ها در شبکه شاپرک پذیرفته شده و چارچوب کارمزدی مستقل خود را دارند. مسئولیت مدیریت ریسک اعتباری دارندگان این کارت بر عهده بانک صادرکننده می‌باشد.

تراکنش دارنده‌ی کارت

یکی از انواع تراکنش است و به تراکنش‌های ارسالی از طرف دارنده‌ی کارت که با شناسه ۲۲۰۰ و ۲۱۰۰ وارد شبکه شاپرک می‌شوند، گفته می‌شود (لازم به ذکر است با عملیاتی شدن بسته ۹۰۹۰ در تاریخ ۱۳۹۳/۰۴/۰۶ در سویچ شاپرک، تراکنش‌های با شناسه ۲۰۰ به ۲۲۰۰ و تراکنش‌های با شناسه ۱۰۰ به ۲۱۰۰ تبدیل شدند. این تغییرات مطابق با استاندارد ISO ۸۵۸۳ نسخه ۲۰۰۳ می‌باشد). در این تراکنش‌ها با شناسه ۲۲۰۰ عملیات برداشت از کارت انجام می‌شود ولی با شناسه ۲۱۰۰ عملیات مالی انجام نشده و تنها خدمت مانده‌گیری ارائه می‌شود.

تراکنش تأییدیه انجام تراکنش^{۵۸}

به تراکنش‌هایی گفته می‌شود که توسط شرکت ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت ارسال می‌شود. هدف از این تراکنش‌ها تأییدیه انجام تراکنش و درخواست برای واریز مبلغ برداشتی از کارت به حساب پذیرنده است. مطابق این درخواست‌ها عملیات واریز به حساب پذیرنده در سیکل‌های زمانی مشخص انجام می‌گیرد. شناسه‌ی این تراکنش‌ها ۲۲۲۰ است (معادل تراکنش‌های با شناسه‌ی ۲۲۰ قبل از اجرایی شدن بسته‌ی ۹۰۹۰). شرکت‌های ارائه‌دهنده‌ی خدمات پرداخت تا حداکثر ۴۸ ساعت فرصت دارند (معادل یک cut-off یا تغییر روز مالی) این تراکنش را به ازای هر تراکنش دارنده‌ی کارت ارسال کنند. برخی خطاهای پذیرندگی رخ داده در تراکنش‌ها، مربوط به عدم ارسال

تأییدیه تراکنش به شبکه الکترونیکی پرداخت کارت (شاپرک) است.

تراکنش اصلاحیه^{۵۹}

اگر تراکنش دارنده‌ی کارت دچار خطا شود ولی برداشت از کارت انجام شده باشد، یک تراکنش اصلاحیه در شبکه تولید می‌شود تا متعاقب آن، مبلغ برداشت شده به دارنده‌ی کارت بازگردد. شناسه‌ی این تراکنش‌ها ۲۴۲۰ است (معادل تراکنش‌های با شناسه‌ی ۴۰۰ و ۴۲۰ قبل از اجرایی شدن بسته‌ی ۹۰۹۰).

تراکنش ناتمام^{۶۰}

تراکنش دارنده‌ی کارت که از نظر کاربری موفق بوده است و به ازای آن تراکنش درخواست واریز تا ۴۸ ساعت به سویچ شاپرک ارسال نشده است را تراکنش ناتمام می‌گویند (معادل تراکنش موفق کاربری با شناسه‌ی ۲۲۰۰ که تراکنش ۲۲۲۰ آن در مدت مجاز ارسال نشده است). وجود تراکنش‌های ناتمام به نوعی مشکل کیفی قلمداد می‌گردد.

تراکنش مالی

تراکنشی است که نوع خدمت آن خرید کالا و خدمات یا پرداخت قبض می‌باشد. در این تراکنش‌ها پول از دارنده‌ی کارت کسر می‌شود و عملیات مالی انجام می‌پذیرد. طبیعتاً تراکنش مانده‌گیری از دسته تراکنش‌های غیر مالی است.

اثر بخشی کارتخوان فروشگاه‌ی

این شاخص یکی از روش‌های سنجش و مقایسه شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت در فرآیند بازاریابی و نصب ابزار در بازار است. این شاخص برابر با نسبت سهم تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاه‌ی فعال سیستمی هر

^{۶۰} Reconciliation Account (RA)

^{۵۸} Advice transaction

^{۵۹} Reversal Transaction

در اقتصاد، نقدینگی به مجموع حجم پول و شبه پول^{۶۱} اطلاق می‌شود. حجم پول، اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به اضافه‌ی مانده سپرده‌های دیداری بخش خصوصی نزد بانک‌ها^{۶۲} تعریف می‌شود. سپرده‌های دیداری، سپرده‌های جاری بدون بهره‌ی بخش خصوصی در بانک‌های تجاری است. منظور از شبه‌پول یا سپرده‌های غیر دیداری، انواع سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز و سپرده‌های مدت‌دار هستند که به نسبت پول سرعت نقدشوندگی کمتری دارند.

سهم اسکناس و مسکوک در دست اشخاص از نقدینگی

این شاخص، به عنوان یک شاخص هادی، نسبت فیما بین اسکناس و مسکوک و میزان نقدینگی را بررسی می‌کند. با توجه به رقابت ابزارهای پرداخت الکترونیک و اسکناس و مسکوک، بررسی این شاخص می‌تواند به عنوان راهنمایی در جهت شناخت میزان استقبال عمومی از شبکه پرداخت در نظر گرفته شود.

$$100 \times \frac{\text{اسکناس و مسکوک در دست اشخاص}}{\text{نقدینگی}}$$

تولید ناخالص داخلی

بنا به تعریف بانک مرکزی ج.ا.ا، کل ارزش ریالی محصولات نهایی تولیدشده توسط واحدهای اقتصادی مقیم کشور در دوره زمانی معین (سالانه یا فصلی) را تولید ناخالص داخلی یا GDP می‌نامند شایان توجه است که صرفاً مبادلات کالاهای نهایی در محاسبات GDP لحاظ می‌شوند.

تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری

شرکت از کل، به سهم تعداد کارت‌خوان‌های فعال سیستمی هر شرکت از کل است. به عبارت دیگر:

$$\frac{\text{تعداد تراکنش‌های کارت‌خوان فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت}}{\text{تعداد تراکنش‌های کل کارت‌خوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی}} = \frac{\text{تعداد کارت‌خوان فروشگاه‌های فعال سیستمی هر شرکت}}{\text{تعداد کل کارت‌خوان‌های فروشگاه‌های فعال سیستمی}}$$

عدد حاصل میزان اثربخشی کارت‌خوان‌های یک شرکت در شبکه‌ی شاپرک را نشان می‌دهد و مقدار آن بیانگر میزان توانایی یک شرکت در جذب تراکنش‌های کارت‌خوان‌های فروشگاه‌های شبکه‌ی شاپرک است. مثلاً اگر این شاخص برای شرکتی یک باشد، یعنی سهم آن شرکت از کل تراکنش‌های کارت‌خوان‌های شبکه‌ی شاپرک به اندازه سهم تعداد کارت‌خوان‌های آن شرکت از کل کارت‌خوان‌های کشور است. چنانچه این شاخص برای شرکتی بالاتر از یک باشد یعنی جذب تراکنش‌های آن بانک روی کارت‌خوان‌هایش بیش از سهم تعداد کارت‌خوان‌های آن شرکت از کل کارت‌خوان‌های کشور است. بالاتر بودن این شاخص، به معنی کم بازده‌تر بودن ابزارهای شرکت و طبیعتاً کاهش درآمد متصور از ابزارهای فروش است.

نسبت ارزش تراکنش‌های شاپرک به نقدینگی

منظور از این شاخص، محاسبه نسبت ارزش کل تراکنش‌های شاپرکی به نقدینگی کشور است و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$100 \times \frac{\text{ارزش کل تراکنش‌های شاپرکی}}{\text{نقدینگی}}$$

این نسبت، به عنوان شاخصی در جهت نمایش اندازه اقتصادی شبکه پرداخت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

نقدینگی و حجم پول

^{۶۲} Demand deposits

^{۶۱} Quasi money

متوسط ارزش دهک تراکنش ها
= شاخص توزیع مبلغی دهکی
متوسط ارزش دهک اول تراکنش ها

شاخص هرفیندال-هیرشمن

شاخص هرفیندال - هیرشمن یکی از شاخص‌های مهم و کاربردی برای بیان مفهوم تمرکز است. این شاخص از اطلاعات همه بنگاه‌های صنعت برای اندازه‌گیری تمرکز و نیز قدرت رقابتی صنعت استفاده می‌کند. کاربرد اصلی این شاخص در نظارت و مراقبت از بازار انحصارات خصوصی، ادغام‌ها و تبنی بخش‌های خصوصی در بازار و نیز انجام روندهای اصلاحی رفع این مشکلات برای دستیابی به بازار رقابتی است. برای به دست آوردن این شاخص از مجموع مربع سهم در بازار صنایع مختلف، اندازه‌های تولید، فروش، نیروی کار و مانند آن برای همه بنگاه‌ها در صنعت یا بازار استفاده می‌شود. در واقع این شاخص به هر بنگاه به اندازه سهم آن در بازار وزن می‌دهد. شاخص هرفیندال-هیرشمن (HHI) به صورت زیر تعریف می‌شود.

$$HHI = \sum_{i=1}^N S_i^2$$

که S_i^2 مربع سهم بازار بنگاه (شرکت) i و N تعداد بنگاه‌های موجود در صنعت یا بازار است. بر اساس مقادیر مختلف شاخص هرفیندال - هیرشمن، می‌توان در خصوص تمرکز بازار به شرح زیر قضاوت نمود.

وضعیت تمرکز بازار با توجه به مقادیر شاخص هرفیندال - هیرشمن، از مقیاس کمتر از ۱۰۰۰ آغاز می‌گردد. در صورتی که عدد به دست آمده کمتر از ۱۰۰۰ باشد نشانه رقابتی بودن محیط و در صورتی که بالاتر از ۱۰۰۰ باشد یعنی محیط رقابت به سوی تمرکز حرکت کرده است. تمرکز می‌تواند به صورت ملایم یعنی تا اندازه ۱۸۰۰ و حتی به صورت تمرکز شدید و بالا، نمود کند که بالاتر از ۱۸۰۰ است.

اگر در دوره ای تولید ناخالص داخلی با قیمت‌های همان سال مورد نظر بررسی و اندازه‌گیری شود به آن تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری گویند.

تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت

در بررسی روند تولید ناخالص ملی، یکی از سال‌هایی که کشور در آن از لحاظ بیکاری، تورم و تولید در وضعیت خوبی قرار دارد، را به عنوان سال پایه انتخاب می‌کنند. اگر تولید ناخالص داخلی بر حسب قیمت‌ها در سال پایه اندازه‌گیری شود، به آن تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت (حقیقی) گویند.

ارزش اسمی تراکنش‌ها^{۶۳}

منظور از ارزش اسمی تراکنش‌ها، همان مبالغ معمول گزارش شده تراکنش‌هاست که هیچ عملیات خاصی بر روی آن صورت نگرفته است.

ارزش حقیقی تراکنش‌ها

اگر در دوره‌ای، ارزش تراکنش‌ها بر حسب قیمت‌های سال پایه اندازه‌گیری شود و اثرات تورم از آن حذف شود، به آن ارزش حقیقی تراکنش‌ها گویند. نحوه محاسبه ارزش حقیقی تراکنش به این صورت است:

$$= \frac{\text{مبلغ اسمی تراکنش ها در ماه } t}{\text{شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در ماه } t}$$

شاخص دهکی توزیع مبالغ تراکنش‌ها

برای تعیین دهک‌ها، تراکنش‌ها را به ترتیب ارزش مبالغ دسته بندی کرده و به ۱۰ قسمت برابر به لحاظ تعدادی، تقسیم می‌نماییم که یک دهک از تراکنش‌های با پایین ترین مبالغ، دهک اول و یک دهک تراکنش‌های با بالاترین مبالغ دهک دهم نامیده می‌شود.

Summary of key payment statistics

- ▲ Increase compared to last month
- ▼ Decrease compared to last month
- ▢ No change from last month

1

The importance of card payment network in national economy
Respect to the last published statistics

the share of liquidity

The ratio of total value of transactions to liquidity	16/89%	▼
The ratio of coins and paper currency in the hands of the public to liquidity	1/67%	▼

2

Shaparak performance indices

Number & value of transactions

Number of transactions	4,133,276,890	▼
Value of transactions (mill IRR)	23,208,328,330	▼

Nominal and real growth rate of value of transactions

Monthly nominal growth of value of transactions (Jan compared to Dec)	-4/10%	▼
Monthly real growth of value of transactions (Jan compared to Dec)	-11/11%	▼
Point-to-point nominal growth of the value of transactions	49/53%	▲
Point-to-point real growth of the value of transactions	-6/53%	▼

Numerical share of transactions for each of terminals

Internet Payment Gateway	5/88%	▼
Mobile Payment Gateway	1/93%	▼
EFTPOS	90/77%	▼
APP	1/41%	▲

The value share of transactions for each types of payment services

Purchasing Goods & Services	98/90%	▲
Bill payment & purchase mobile charge	1/10%	▼

Numerical share of transactions for each types of payment services

The purchase of goods and services	90/00%	▼
Bill payment & purchase mobile charge	5/14%	▼
Balance Inquiry	4/86%	▲

The regional penetration rate

Number of active acceptance instruments per 10,000 over 20 years old inhabitants

All of acceptance instruments	1,795/49	▲
EFTPOS	1,701/96	▼
Mobile Payment Gateway	0/68	▼
Internet Payment Gateway	92/86	▲
APP	0/03	▲

Number of transactions Per over 20 years old inhabitants for each of terminals

All of acceptance instruments	66/86	▼
EFTPOS	60/69	▼
Mobile Payment Gateway	1/29	▼
Internet Payment Gateway	3/93	▼
APP	0/943	▼

Regional penetration rate of active EFTPOS

The most number of active EFTPOS terminals	Tehran	1,712,151	▼
The most change in the number of active EFTPOS	Tehran	-10,712	▼
The most number of active EFTPOS terminals per capita	Mazandara	0/214	▲
The most number of EFTPOS transactions per capita	Hormozgān	82/46	▼

Decile ratio

he ratio of average value of the tenth	580/73	▲
--	--------	---

3

The quality of card e-payment services

Quality of services

The ratio of successful transactions to total	99/40%	▼
The ratio of successful transactions to total shaparak switch's transactions	99/97%	▼

The share of each types of errors in transactions

Acquirer error	0/91%	▲
Shaparak network error	0/43%	▼
Issuer error	7/01%	▲
Cardholder Error	91/65%	▼

Services sensed availability

Network sensed availability	99/40%	▼
Shaparak sensed availability	99/97%	▲

Reconciliation account (RA) transactions

Ratio of reconciliation account transactions to total transactions	0/015%	▲
percent change of reconciliation account transactions	88/23%	▲

4

Electronic card payment network market indices in Jan 2026

Active EFTPOS Value effectiveness

The highest effectiveness	Farapardazan Arvand omid	3/536	▲
The lowest effectiveness	Electronic Card Damavand	0/276	▼

The ratio of number of acquiring errors to total number of transactions

The highest ratio	Electronic Card Damavand	0/269%	▲
The lowest ratio	Pardakht Novin Arian	0/009%	▼

The ratio of Low Transaction to active EFTPOS

The Highest ratio	Electronic Card Damavand	44/75%	▲
The Lowest ratio	Beh Pardakht Mellat	7/78%	▲

The first column is for PSP's data and the second one is for acquiring banks

The highest market share

highest value	23/81%	▲	18/02%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
highest numerical	20/59%	▼	15/98%	▼
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	

The highest value share of transactions in each terminal

Internet Payment Gateway	32/81%	▼	21/47%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
Mobile Payment Gateway	46/13%	▲	46/33%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
EFTPOS	20/71%	▲	16/83%	▼
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
APP	98/31%	▼	46/72%	▲
	Asan Pardakht persian		Shahr Bank	

The highest numerical share of transactions in each of terminals

Internet Payment Gateway	44/87%	▼	31/36%	▼
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
Mobile Payment Gateway	47/05%	▲	47/75%	▲
	Beh Pardakht Mellat		Mellat Bank	
EFTPOS	20/24%	▼	15/79%	▲
	Pardakht Electronic Saman		Bank Sepah	
APP	98/61%	▲	68/33%	▲
	Asan Pardakht persian		Shahr Bank	

Herfindahl-Hirschman Index

Internet Payment Gateway	2,827	▼	1,494	▼
Mobile Payment Gateway	3,339	▲	3,189	▲
EFTPOS	1,274	▲	879	▲
APP	9,726	▲	5,026	▲

The highest share of issuing banks in number of active cards

Prepaid card	Shahr Bank	17/38%	▼
Credit card	Mellat Bank	17/38%	▼
Debit card	Bank Melli Iran	22/02%	▲

آدرس وب گاه شاپراک:

www.shaparak.com

آدرس پست الکترونیک:

Info@shaparak.com

شماره تلفن:

۰۲۱-۲۶۴۰۴۹۰۱-۱۵

شماره دورنگار:

۰۲۱-۲۲۲۲۸۱۲۱

نشانی پستی:

ایران، تهران، بلوار میرداماد،

خیابان شهید شاه نظری،

کوچه دوم، پلاک ۱۴

کلیه حقوق معنوی این اثر، متعلق به شرکت شبکه الکترونیکی پرداخت کارت شاپراک بوده و هرگونه استفاده، چاپ، پخش و رونوشت، با ذکر منبع بلامانع است.